

RAPORT Z MONITORINGU ZADAŃ Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO ZA 2023 ROK

autorzy:

**mgr Monika Pajewska, mgr Olga Partyka, dr n. zdr. Katarzyna
Kwiatkowska, prof. dr hab. n. med. n. zdr. Aleksandra Czerw**

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Warszawa 2024 r.

Autorzy:

Monika Pajewska

Olga Partyka

Katarzyna Kwiatkowska

Aleksandra Czerw

Recenzja naukowa:

Dr hab. n. ekon. Remigiusz Kozłowski, prof. ucz.

ISBN: 978-83-65870-83-4

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chocimska 24 00-791 Warszawa telefon centrali: (0-22) 54-21-200, 54-21-400 fax: (0-22) 849-74-84, 849-35-13 email: dyrektor@pzh.gov.pl

SPIS TREŚCI

Indeks skrótów.....	4
1. Streszczenie	6
2. Wprowadzenie	8
3. Materiał i metodologia badawcza raportu	8
4. Wyniki ewaluacji interwencji i działań realizowanych w roku 2023 – podmioty centralne	9
4.1. Szczegółowy opis metodyki analizy danych z podmiotów centralnych	9
4.2. Wyniki ewaluacji interwencji i działań realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023	10
4.2.1. Liczba interwencji i działań zrealizowanych przez podmioty centralne	10
4.2.2. Cel i numer zadania NPZ w podziale na interwencje i działania	10
4.2.3. Czas trwania interwencji i działań.....	16
4.2.4. Zasięg terytorialny interwencji i działań	17
4.2.5. Populacja docelowa działań.....	20
4.2.6. Realizator interwencji.....	23
4.2.7. Tryb realizacji interwencji.....	24
4.2.8. Ścieżki interwencji	25
4.2.9. Podmiot finansujący działania (rodzaj).....	26
4.2.10 Podmiot współfinansujący.....	28
4.2.11. Kwota finansowania i źródła finansowania działań	28
4.2.12. Całkowity koszt realizacji interwencji	30
4.2.13. Podsumowanie analizy danych ilościowych	31
4.2.14. Koszty interwencji a nr celu operacyjnego	32
4.2.15. Koszty interwencji w przeliczeniu na 1 osobę w populacji docelowej w zależności od nr celu operacyjnego	34
4.3. Analiza porównawcza dotycząca sprawozdań podmiotów centralnych Lat 2021-2023.....	35
4.3.1. Liczba interwencji i działań zrealizowanych przez podmioty centralne	35
4.3.2. Cel NPZ w podziale na interwencje i działania.....	36
4.3.3. Czas trwania interwencji i działań.....	37
4.3.4. Zasięg terytorialny interwencji i działań	39
4.3.5. Populacja docelowa działań.....	41
4.3.6. Realizator interwencji.....	43
4.3.7. Ścieżki interwencji	44
4.3.8. Podmiot finansujący działania (rodzaj).....	45
4.3.9. Kwota finansowania i źródła finansowania działań	46
4.3.10. Całkowity koszt realizacji interwencji	47

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

5.	Wyniki ewaluacji interwencji i działań realizowanych w roku 2023 – Jednostki samorządu terytorialnego..	47
5.1.	Szczegółowy opis metodyki analizy danych z jednostek samorządu terytorialnego	47
5.2.	Wyniki ewaluacji interwencji i działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2023...	48
5.2.1.	Liczba interwencji i działań zrealizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	48
5.2.2.	Liczba działań w zależności od kategorii w podziale na województwa.....	50
5.2.3.	Cel i numer zadania NPZ w podziale na interwencje i działania	53
5.2.4.	Czas trwania interwencji i działań.....	60
5.2.5.	Zasięg terytorialny interwencji i działań	62
5.2.6.	Populacja docelowa działań.....	67
5.2.7.	Realizator interwencji	70
5.2.8.	Tryb realizacji interwencji	71
5.2.9.	Ścieżki interwencji	73
5.2.10.	Podmiot finansujący działania(rodzaj)	73
5.2.11.	Podmiot współfinansujący	74
5.2.12.	Kwota finansowania i źródła finansowania działań	75
5.2.13.	Całkowity koszt realizacji interwencji	78
5.2.14.	Koszty interwencji w przeliczeniu na 1 mieszkańca w zależności od nr. celu operacyjnego	80
5.2.15.	Podsumowanie analizy danych ilościowych	81
5.3.	Analiza porównawcza dotycząca sprawozdań jednostek samorządu terytorialnego z lat 2021-2023	82
5.3.1.	Liczba interwencji i działań zrealizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego	82
5.3.2.	Liczba działań w zależności od kategorii w podziale na województwa.....	83
5.3.3.	NPZ w podziale na interwencje i działania.....	92
5.3.4.	Czas trwania interwencji i działań.....	95
5.3.5.	Zasięg terytorialny interwencji i działań	96
5.3.6.	Populacja docelowa działań.....	102
5.3.7.	Realizator interwencji	104
5.3.8.	Elementy podejmowanych działań	105
5.3.9.	Podmiot finansujący działania(rodzaj)	106
5.3.10.	Kwota finansowania i źródła finansowania działań	107
5.3.11.	Całkowity koszt realizacji interwencji	108
6.	Podsumowanie	112
	Wnioski	113
	Rekomendacje dla Ministra Zdrowia i polityk publicznych.....	113

INDEKS SKRÓTÓW

GIS	Główny Inspektorat Sanitarny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GSSE	Graniczna Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
IMiD	Instytut Matki i Dziecka
IMP	Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi
IPiN	Instytut Psychiatrii i Neurologii
JC	jednostki centralne, czyli organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze (poza wojewodą)
JST	Jednostki samorządu terytorialnego – województwa, powiaty, gminy
Me	Mediana
MEN	Ministerstwo Edukacji Narodowej
MF	Ministerstwo Finansów
MKIDN	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MON	Ministerstwo Obrony Narodowej (w tym zadania realizowane przez Żandarmerię Wojskową)
MRPIPS	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
MS	Ministerstwo Sprawiedliwości
MSiT	Ministerstwo Sportu i Turystyki
MKiŚ	Ministerstwo Klimatu i Środowiska
MSWiA	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (w tym zadania realizowane przez policję i państwową straż pożarną)
MZ	Ministerstwo Zdrowia
NGO	(ang. <i>non-government organization</i>) organizacje pozarządowe
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
NIO-PIB	Narodowy Instytut Onkologii – Państwowy Instytut Badawczy

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

NIZP PZH-PIB	Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy
NPZ 2021 – 2025	Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642)
NIGRiR	Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji
NIL	Narodowy Instytut Leków
NPZ 2016-2020	Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492)
PF	Podmiot finansujący
PIS	Państwowa Inspekcja Sanitarna
PWF	Podmiot współfinansujący (zadanie z zakresu zdrowia publicznego)
PSSE	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
PZP	Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320)
RIO	Regionalne Izby Obrachunkowe
SFZP	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858, 1222)
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
SW	Służba Więzienna
SP	Szkoła podstawowa
UDPP	Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491)
ULC	Urząd Lotnictwa Cywilnego
UOZP	Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 poz. 1670)
WSSE	Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
ZP	Zdrowie publiczne

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

1. STRESZCZENIE

Wyniki. Zgodnie z danymi, w 2023 r. organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze (poza wojewodą) zrealizowały łącznie 14 594 interwencji, w tym 39 525 działań, z czego największa część była zrealizowana przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Najwięcej działań dotyczyło celu operacyjnego NPZ nr 4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne, trwało rok, było realizowanych na poziomie powiatu lub kilku powiatów i było skierowanych zarówno do kobiet jak i do mężczyzn (wielkość grupy docelowej najczęściej zamykała się w przedziale 100-499 osób).

Organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze (poza wojewodą) najczęściej (93,02%) wskazywały jako podstawę prawną realizacji przepisy branżowe, np. ustawę o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z 14 marca 1985 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 416.). Ścieżki interwencji obejmowały różnorodne działania, najczęściej sklasyfikowane jako działania prozdrowotne (84,17%).

Podmiotem finansującym były najczęściej organy PIS (94,93%), korzystające z budżetu państwa (91,53%). Jednostki sprawozdające najczęściej sprawozdawały zerowe koszty realizacji interwencji (96,26%). Całkowity koszt realizacji w roku 2023 oszacowano na ponad 2,4 mld zł, zaś najwięcej środków finansowych wydatkowano w ramach celu operacyjnego nr 5.

Analiza uwzględnia również dane sprawozdane przez jednostki samorządu terytorialnego za rok 2023. W 2023 roku zgodnie ze sprawozdaniami JST zrealizowały 13 475 interwencji, w tym 19 998 działań. Najczęściej realizatorem interwencji były urzędy miast oraz urzędy gminy. W odniesieniu do danych przesłanych przez JST ustalono, że działania, które realizowały samorządy, dotyczyły najczęściej celu operacyjnego nr 2. Profilaktyka uzależnień. Działania podejmowane przez JST trwały najczęściej cały rok i były najczęściej skierowane zarówno do kobiet, jak i do mężczyzn. Samorządy terytorialne podjęły w ramach prowadzonych interwencji różnorodne działania, jednak najczęściej były to działania prozdrowotne. Najczęściej wymienianym podmiotem finansującym, zarówno dla interwencji, jak i działań były urzędy gminy i urzędy miast. Średni koszt realizacji 1 interwencji wynosił 250 174 zł. Sumaryczny koszt interwencji wyniósł powyżej 3,3 mld zł.

W analizach przedstawiono także porównanie danych, zarówno na poziomie urzędów centralnych, jak i jednostek samorządu terytorialnego za lata 2021-2023. Analiza porównawcza została przedstawiona odpowiednio w rozdziale 4.3 dla jednostek centralnych i w rozdziale 5.2. dla JST.

Wnioski. W sprawozdaniach za 2023 r. największym wyzwaniem pozostaje zaklasyfikowanie zadań z zakresu zdrowia publicznego jako interwencji i wprowadzenie odpowiednio zrealizowanych działań w ramach tych interwencji (np. zdarzało się, że z interwencji wynikało, że jest to pojedyncze działanie, podczas gdy zostało wprowadzone jako kilka różnych działań albo cała interwencja była pojedynczą konferencją). W pozostałych parametrach nieścisłości mają natomiast charakter sporadyczny, realizatorzy mają coraz większą wiedzę o realizacji i sprawozdawczości zadań, co znajduje

odzwierciedlenie w sprawozdawczości. Należy podkreślić, że niniejsze opracowanie bazuje na ocenie dostarczonego materiału sprawozdawczego w aspekcie ilościowym. W celu dokonania pogłębionej analizy należałoby przeprowadzić analizy jakościowe z wybraną grupą jednostek samorządowych na szczeblu gmin, powiatów i województw, oraz w wybranej grupie jednostek centralnych. Jak wskazano w rekomendacjach dotyczących potencjalnych zmian w realizacji Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego (Dz. U. poz. 2216), istnieje potrzeba kontynuowania szkoleń dla realizatorów zadań zdrowia publicznego, zarówno w odniesieniu do stosowanego prawa jak i merytorycznego przygotowania, określenia celu i sposobu realizacji interwencji i działań z zakresu zdrowia publicznego.

2. WPROWADZENIE

Obowiązki Ministra Zdrowia w zakresie koordynacji zadań z zakresu zdrowia publicznego precyzuje art. 4 ustawy o zdrowiu publicznym. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 2216) dotyczące sprawozdawczości rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego określa sposób przekazywania informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego. W rozporządzeniu określono także wzór sprawozdania, którym podmioty sprawozdające mają obowiązek posługiwać się wypełniając obowiązek raportowania. Do podmiotów sprawozdających zaliczamy organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze (poza wojewodą), zwane dalej jednostkami centralnymi oraz jednostki samorządu terytorialnego. Działania te mają na celu usprawnienie procesu sprawozdawczości, poprawę jej jakości oraz ułatwienie realizacji wymogów UOZP.

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze (poza wojewodą) do 30 kwietnia każdego roku przekazują informację o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku działaniach do Ministra Zdrowia. JST z kolei do 31 marca każdego roku przekazują sprawozdania do właściwego wojewody, który po weryfikacji nadesłanych informacji pod kątem spełniania m.in. wymogów opisanych w UOZP, przekazuje zbiorczą informację do Ministra Zdrowia. Termin, w którym wojewodowie muszą wykonać te czynności mija 30 września każdego roku. Przedstawione w niniejszym dokumencie wyniki analiz stanowią ilościowe podsumowanie danych zawartych w sprawozdaniach przesłanych przez podmioty centralne i JST w 2023 r. oraz ich porównanie z wartościami otrzymanymi dla lat 2021 i 2022.

3. MATERIAŁ I METODOLOGIA BADAWCZA RAPORTU

Materiał badawczy do analiz zawartych w raporcie stanowiły sprawozdania przedłożone przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze za 2023 r., wprowadzone do systemu Profibaza. Ze względu na nomenklaturę przyjętą w systemie Profibaza w niniejszym raporcie określenie „interwencja” oznacza zadanie z zakresu zdrowia publicznego (zgodnie z UOZP). Analizy w raporcie mają charakter analiz ilościowych na poziomie szczegółowości interwencji (czyli „zadań” zgodnie z UOZP) i działań zgłoszonych przed podmioty realizujące. Pozwala to przedstawić precyzyjny obraz dystrybucji środków i nakładów pracy w jednostkach realizujących interwencje i działania oraz przyporządkować je do odpowiednich celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

W parametrach, dla których było to możliwe, dokonano analizy ilościowej zarówno w odniesieniu do zrealizowanych interwencji, jak i do działań. W przypadku, gdy dokonanie analizy samych interwencji bądź samych działań było niemożliwe, zaznaczono to we wstępie do podrozdziału. Wszelkie dane

procentowe przedstawione w tabelach były sumowane automatycznie w arkuszu kalkulacyjnym i zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku w celu zachowania przejrzystości i czytelności danych.

Analizę interwencji i działań wykonano odrębnie dla organów administracji rządowej (JC) oraz jednostek samorządu terytorialnego (JST). Analiza objęła następujące parametry:

- Liczba interwencji i działań zrealizowanych przez podmioty centralne w odniesieniu do zakresu zdrowia publicznego;
- Wskazywane cele i zadania z zakresu NPZ, których dotyczyły analizowane działania podejmowane przez JST i podmioty centralne;
- Zakres terytorialny podejmowanych działań, czas trwania i populacja objęta interwencją (liczba i rodzaj);
- Cechy realizatora omówione ze względu na rodzaj oraz tryb realizacji;
- Ścieżki interwencji realizowane w toku działań takie jak badania naukowe, działania prozdrowotne, kształcenie kadr ochrony zdrowia, legislacja, monitorowanie i ocena stanu zdrowia populacji;
- Parametry finansowe w tym takie jak podmiot finansujący i współfinansujący i przypisane im kwoty finansowania oraz całkowity koszt realizacji interwencji.

Na podstawie danych pozyskanych bezpośrednio od JST i podmiotów centralnych przygotowano rekomendacje dla polityk publicznych dotyczące realizacji interwencji i działań z zakresu zdrowia publicznego oraz procesu sprawozdawczego.

4. WYNIKI EWALUACJI INTERWENCJI I DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W ROKU 2023 – PODMIOTY CENTRALNE

Do opracowania wyników odnoszących się do sprawozdawczości za 2023 r. wykorzystano dane nadesłane przez organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze (poza wojewodą). Zasady sprawozdawczości podmiotów centralnych omówiono szczegółowo w części wprowadzającej niniejszego raportu.

4.1. SZCZEGÓŁOWY OPIS METODYKI ANALIZY DANYCH Z PODMIOTÓW CENTRALNYCH

Analiza danych przekazanych przez organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze, obejmowała analizę za rok 2023 oraz ich opis statystyczny. Wszystkie obliczenia wykonano za pomocą arkusza kalkulacyjnego Microsoft Excel wersja 365 oraz pakietu statystycznego IBM SPSS Statistics 29.0, natomiast obliczenia niezbędne do utworzenia chmury słów w analizie określiń zawartych w nazwach interwencji przeprowadzono za pomocą pakietu R Statistics 4.4.1 z wykorzystaniem biblioteki wordcloud 2.6. W opisie statystycznym danych ilościowych posłużono się klasycznymi miarami położenia jak średnia arytmetyczna i mediana (Me), jak również wartościami minimalnymi i maksymalnymi jako miarami zmienności. Dla większości parametrów przeprowadzono analizę zarówno interwencji, jak i działań tam, gdzie było to zasadne

z merytorycznego i metodologicznego punktu widzenia. Określenia dotyczące cech populacji docelowej poddano analizie jakościowej (przeanalizowano opisy wszystkich działań, które zawierały szczegółowe informacje dotyczące populacji docelowej). Wszelkie dane dotyczące procentowego rozkładu danego parametru zostały obliczone za pomocą arkusza kalkulacyjnego i zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku dla zachowania precyzji i przejrzystości tekstu.

4.2. WYNIKI EWALUACJI INTERWENCJI I DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ PODMIOTY CENTRALNE W ROKU 2023

Analiza dotyczy wszystkich interwencji i działań z roku 2023 sprawozdanych przez podmioty centralne.

4.2.1. LICZBA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ PODMIOTY CENTRALNE

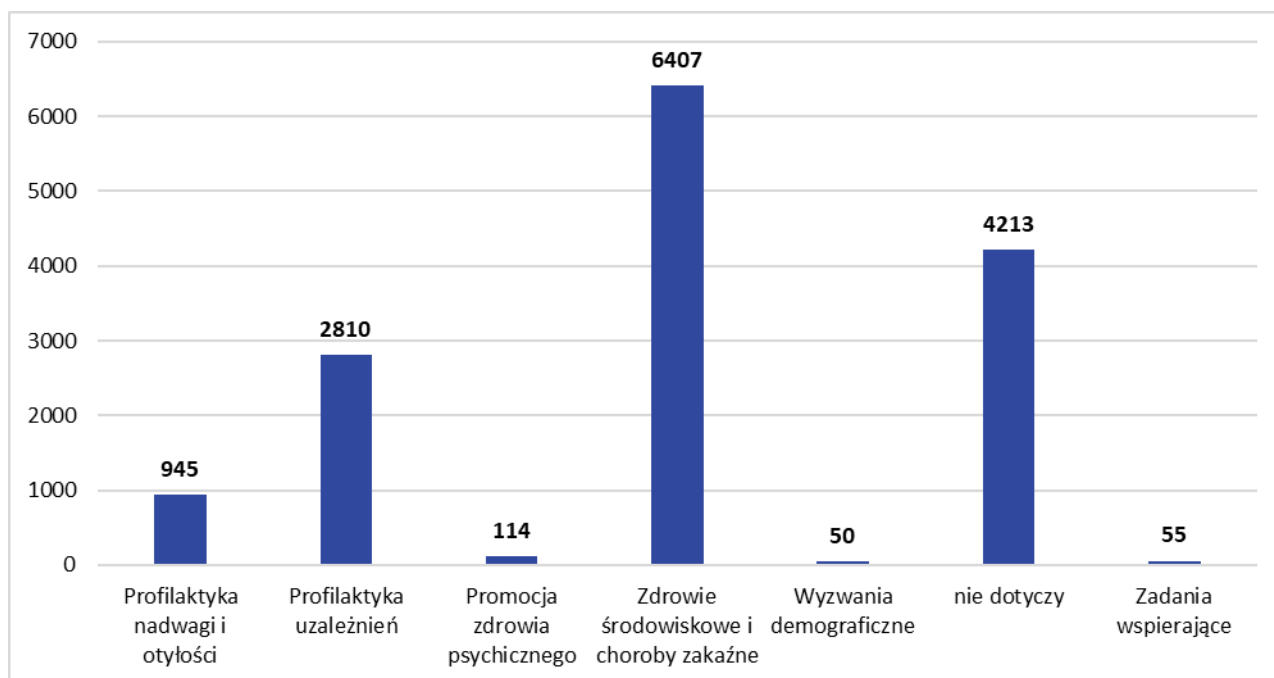
Sprawozdania przesłane przez jednostki centralne dotyczyły **14 594 interwencji**. W ramach tych interwencji zrealizowano **39 525 działań**.

4.2.2. CEL I NUMER ZADANIA NPZ W PODZIALE NA INTERWENCJE I DZIAŁANIA

Najwięcej interwencji realizowanych przez podmioty centralne odnosiło się do celu operacyjnego nr 4 (n=6 407; 43,90%), tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne. Kolejne pod względem liczby były interwencje, dla których nie określono celu operacyjnego NPZ (n=4 213, 28,87%), następnie - interwencje dotyczące celu operacyjnego nr 2 (n=2 810; 19,25%), tj. Profilaktyka uzależnień. Interwencje realizowane w ramach celu operacyjnego 2 lub 4 to łącznie ponad 63% liczby interwencji zrealizowanych w 2023 r. Szczegółowo zaprezentowano dane w poniższej Tabeli 1 oraz na rycinie 1.

Tabela 1. Liczba interwencji realizowanych w roku 2023 w odniesieniu do celu operacyjnego NPZ (liczba i procent).

Numer celu operacyjnego NPZ	Nazwa	Liczba interwencji	Procent
1	Profilaktyka nadwagi i otyłości	945	6,48
2	Profilaktyka uzależnień	2 810	19,25
3	Promocja zdrowia psychicznego	114	0,78
4	Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	6 407	43,90
5	Wyzwania demograficzne	50	0,34
	nie dotyczy	4 213	28,87
	Zadania wspierające	55	0,38
	Ogółem	14 594	100

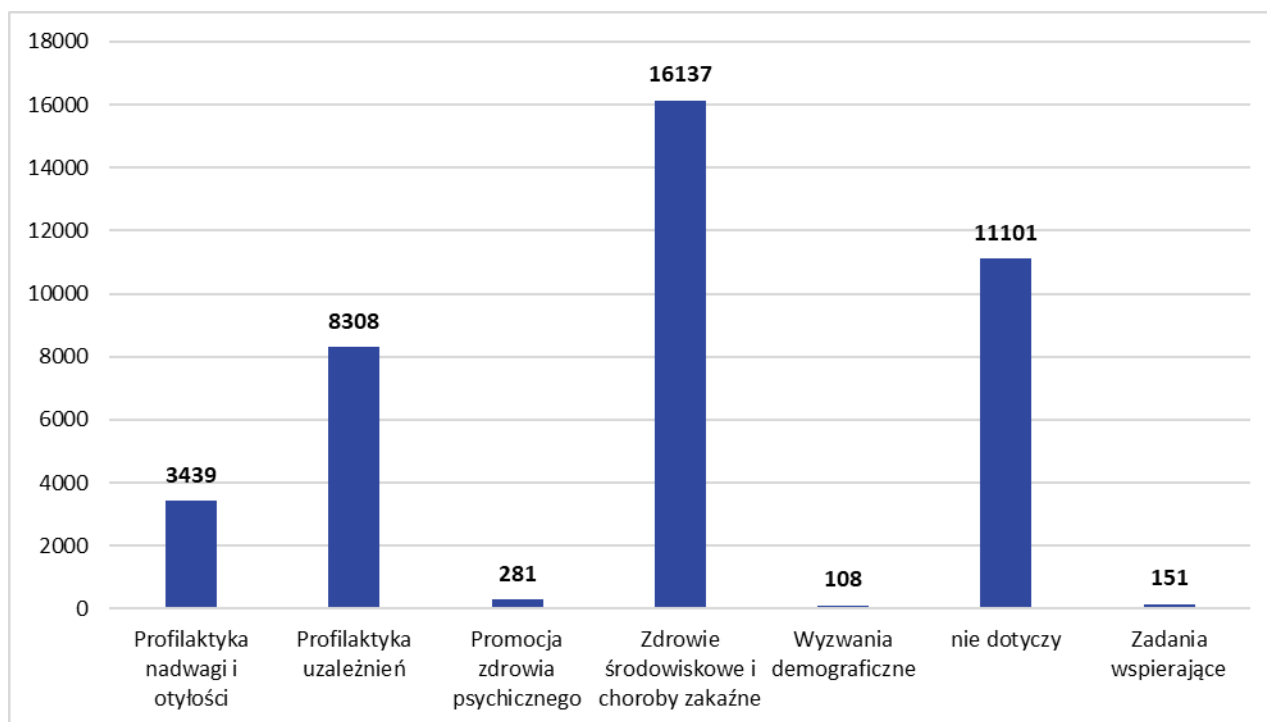

Rycina 1. Liczba interwencji realizowanych w roku 2023 w odniesieniu do celu operacyjnego NPZ

Działania, podobnie jak w przypadku interwencji, najczęściej były związane z celem operacyjnym nr 4 (n=16 137; 40,83%), tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne. Następne według liczebności były działania, dla których nie określono celu NPZ (n=11 101; 28,09%) i działania realizowane w ramach celu operacyjnego nr 2 (n=8 308; 21,02%), czyli Profilaktyka uzależnień. Działania w ramach celu operacyjnego nr 2 i 4 stanowiły większość, tj. ponad 61% działań zrealizowanych w roku 2023. Pozostałe dane przedstawiono poniżej – Tabela 2 i Rycina 2.

Tabela 2. Liczba działań zrealizowanych w roku 2023 w odniesieniu do celu operacyjnego NPZ (liczba i procent).

Numer celu operacyjnego NPZ	Nazwa	Liczba działań	Procent
1	Profilaktyka nadwagi i otyłości	3 439	8,70
2	Profilaktyka uzależnień	8 308	21,02
3	Promocja zdrowia psychicznego	281	0,71
4	Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	16 137	40,83
5	Wyzwania demograficzne	108	0,27
	nie dotyczy	11 101	28,09
	Zadania wspierające	151	0,38
	Ogółem	39 525	100

Rycina 2. Liczba działań zrealizowanych w roku 2023 w odniesieniu do celu operacyjnego NPZ

Analizę dotyczącą zadań w ramach poszczególnych celów operacyjnych przeprowadzono w taki sposób, że jednostką analizy jest działanie, ponieważ jednostki sprawozdające mogły definiować różne zadania w celach NPZ dla poszczególnych działań podejmowanych w ramach jednej interwencji. Najczęściej realizowano działania zrealizowane w ramach celu operacyjnego nr 4 – „1. Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie” (n=8 171; 20,18%), następnie inne działania również w ramach celu operacyjnego nr 4 (n=4 145; 20,67%), a kolejno – 1.1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom w ramach celu operacyjnego nr 2 (n=3 343; 8,46%). Poniżej (w Tabeli 3) przedstawiono zbiorcze dane na temat wskazywanych zadań NPZ. Zamieszczone w tabeli rodzaje zadań ograniczono do tych, które zostały wskazane co najmniej 50 razy. W przypadku celu operacyjnego nr 5 przedstawiono najczęściej wskazywany rodzaj zadań.

Tabela 3. Działania podejmowane przez podmioty centralne w roku 2023 w relacji do numeru zadania NPZ - zestawienie numerów zadań, które zostały sprawozdane przynajmniej 50 razy (liczba i procent).

Cel operacyjny NPZ	Zadanie	Liczba działań	Procent działań
1. Profilaktyka nadwagi i otyłości	1.1. Prowadzenie ogólnopolskiego centrum edukacji żywieniowej	120	0,30
	1.2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym upowszechnianie koncepcji Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie	1201	3,04
	1.3. Promocja aktywności fizycznej – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży	527	1,33
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 1., bez podania nr zadania z zakresu 1-15 przewidzianego w Rozporządzeniu	1 489	3,77
2. Profilaktyka uzależnień	2.1.1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom	3 343	8,46
	2.1.2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)	60	0,15
	2.1.3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień	50	0,13
	2.2.1. Ograniczanie dostępności fizycznej i ekonomicznej wyrobów tytoniowych i powiązanych	204	0,52
	2.2.6. Zapewnienie skutecznego przestrzegania przepisów obowiązującego prawa w zakresie polityki antynikotynowej	416	1,05
	2.5.1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP	676	1,71
	2.5.5. Realizacja działań mających na celu ograniczenie podaży środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP	197	0,50
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 2., bez podania nr zadania z zakresu przewidzianego w Rozporządzeniu	188	0,48
	3. Promocja zdrowia psychicznego	3.1.1. Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej	143

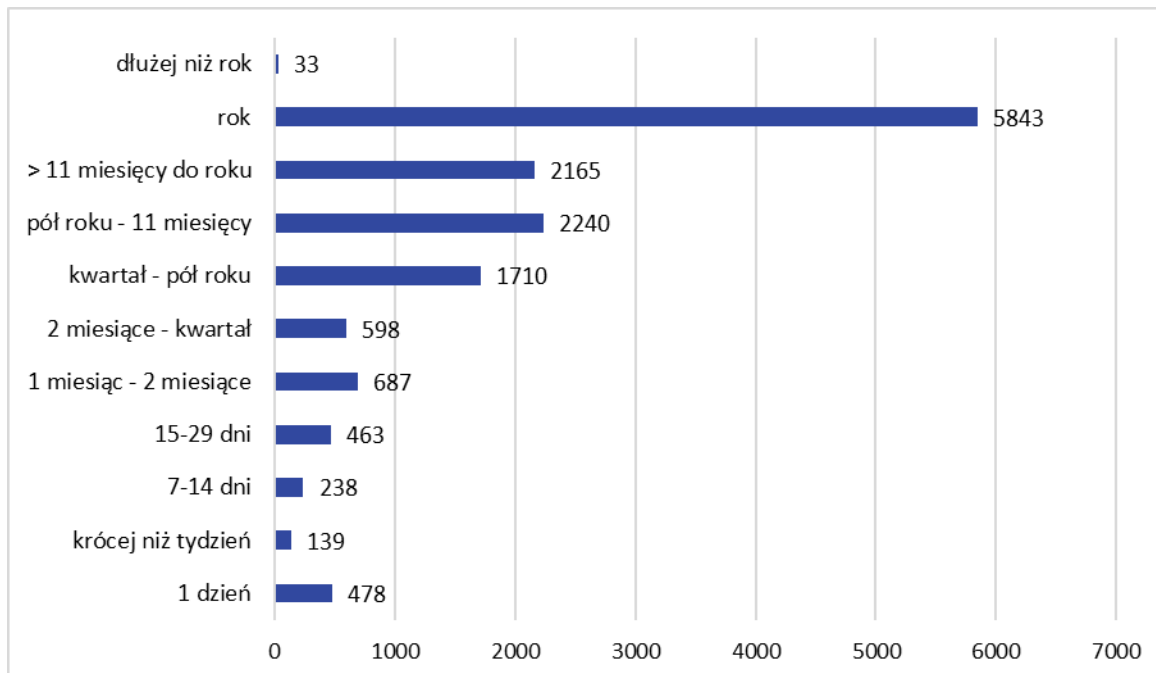
Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	4.1. Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie	8 171	20,67
	4.10. Prowadzenie baz danych (oraz ich przetwarzanie i udostępnianie właściwym podmiotom) dotyczących chemicznych zanieczyszczeń żywności, mikrobiologii żywności, dodatków do żywności, bezpieczeństwa materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	72	0,18
	4.2. Podejmowanie inicjatyw na rzecz profilaktyki chorób zawodowych i związanych z pracą, w tym ze służbą żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz wzmocnienie zdrowia pracujących	317	0,80
	4.3. Prowadzenie baz danych dotyczących występowania czynników rakotwórczych i mutagennych w miejscu pracy, Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych oraz Krajowego Rejestru Czynniki Biologicznych	183	0,46
	4.4. Monitorowanie zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w miejscu pracy. Prowadzenie monitoringu oceniającego ekspozycję na związki chemiczne w środowisku pracy i służby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz środowisku zamieszkania	408	1,03
	4.5. Promocja szczepień, utrzymanie funkcjonalności portalu informacyjnego dotyczącego szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych	1 334	3,38
	4.6. Przeciwdziałanie powstawaniu antybiotykooporności u drobnoustrojów	540	1,37
	4.7. Poprawa bezpieczeństwa opieki zdrowotnej, w tym kształtowanie postaw i umiejętności personelu medycznego, dotyczących metod sterylizacji, dekontaminacji i dezynfekcji	222	0,56
	4.8. Prowadzenie nadzoru epidemiologicznego dotyczącego chorób zakaźnych, w tym w szczególności:	754	1,91
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 4., bez podania nr zadania z zakresu 1-10 przewidzianego w Rozporządzeniu	4 107	10,39
5. Wyzwania demograficzne	5.3. Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych	49	0,12

Podmioty centralne nie sprawozdały realizacji 10 rodzajów zadań w ramach poszczególnych celów operacyjnych NPZ. Były to: „2. Realizacja szkoleń personelu medycznego w zakresie leczenia uzależnienia od nikotyny”, „2. Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia” w ramach celu operacyjnego nr 2, „2. Podnoszenie kompetencji kadr medycznych i innych specjalistów uczestniczących w realizacji działań profilaktycznych na rzecz opieki

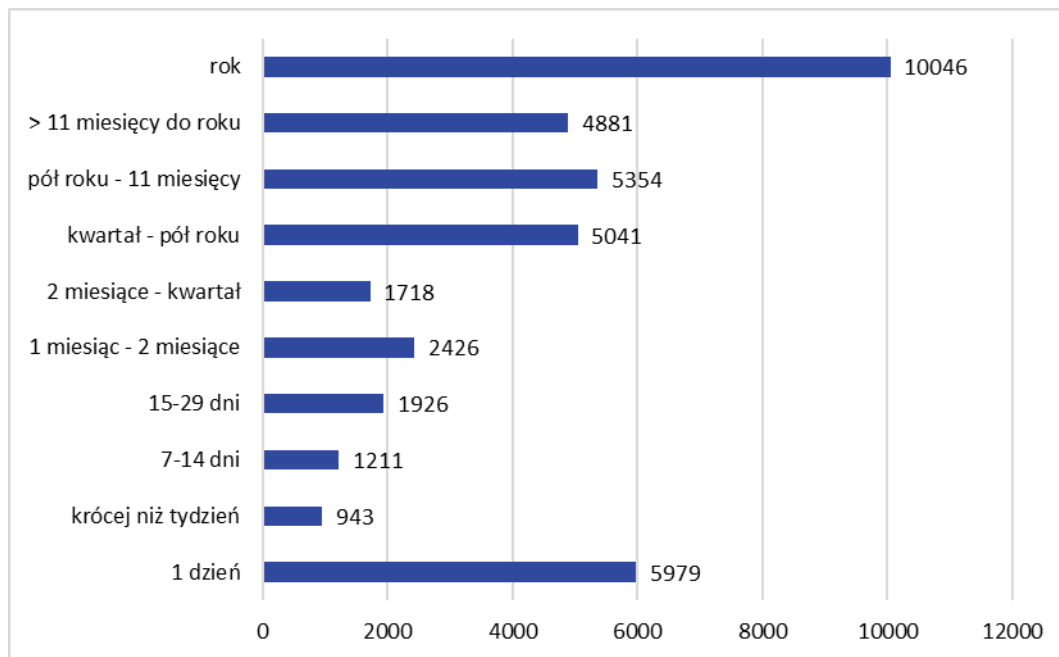
4.2.3. CZAS TRWANIA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

W analizie czasu trwania interwencji jako podstawową jednostkę obliczeniową przyjęto liczbę dni. Analizę przeprowadzono w przedziałach czasowych. Interwencje były realizowane przez okres od jednego dnia do 1092 dni. Średni czas trwania interwencji wyniósł 260 dni (Me=361). Najczęściej interwencje podejmowane przez podmioty centralne trwały rok (n=5 843; 40,04%), a następnie od 6 do 11 miesięcy (n=2 240; 15,35%). Trzydzieści trzy interwencje to interwencje, które rozpoczęły się w roku 2021 lub 2022 a skończyły w roku 2023. Pozostałe dane zobrazowano na rycinie 4 poniżej.

Rycina 4. Czas trwania interwencji realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023 w przedziałach.

W analizie czasu trwania działań jako podstawową jednostkę obliczeniową również wykorzystano liczbę dni. Działania były realizowane przez okres od 1 dnia do 364 dni. Średni czas trwania działania wyniósł 193 dni (Me=180). Najczęściej działania podejmowane przez podmioty centralne trwały rok (n=10 046; 25,42%), kolejne pod względem liczebności były działania, które trwały jeden dzień (n=5 979; 15,13%). Szczegółowo dane te przedstawiono na rycinie 5.

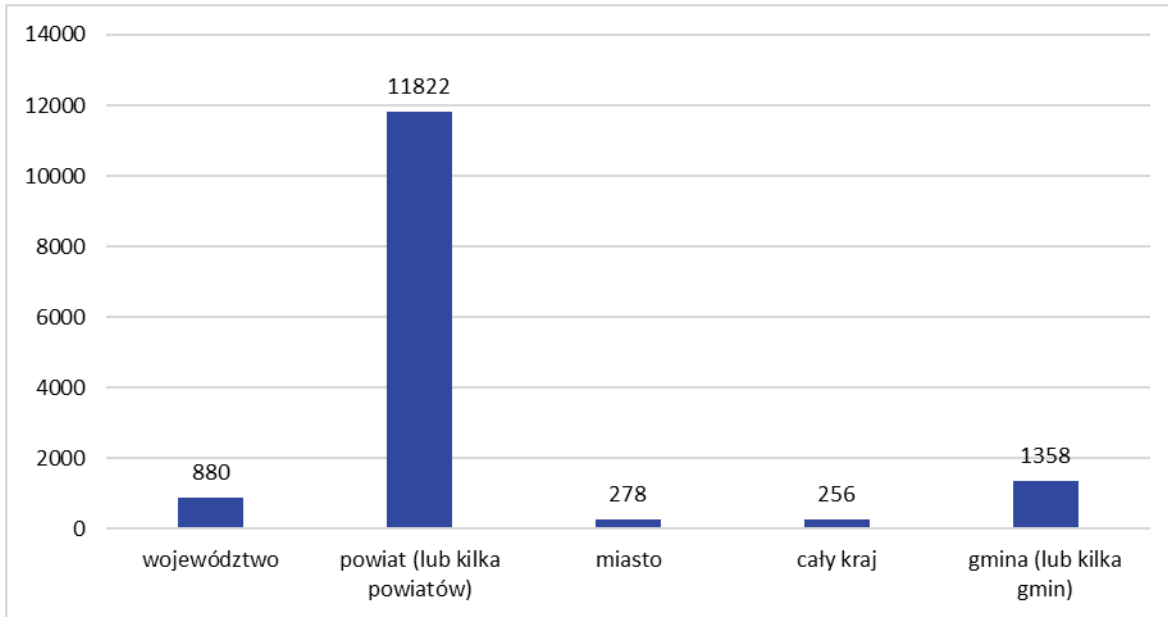
Rycina 5. Czas trwania działań realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023 w przedziałach.

4.2.4. ZASIĘG TERYTORIALNY INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

Większość interwencji podejmowanych przez podmioty centralne była realizowana w zakresie jednego lub kilku powiatów (n=11 822; 81,01%). Najmniej realizowano interwencji o zasięgu miasta (n=278; 1,90%) i kraju (n=256; 1,75%). Szczegółowo zasięg terytorialny interwencji przedstawiono w Tabeli 4 oraz na rycinie 6 poniżej.

Tabela 4. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023 (liczba i procent).

Zasięg terytorialny	Liczba	Procent
województwo	880	6,03
powiat (lub kilka powiatów)	11 822	81,01
miasto	278	1,90
cały kraj	256	1,75
gmina (lub kilka gmin)	1 358	9,31
Suma	14 594	100

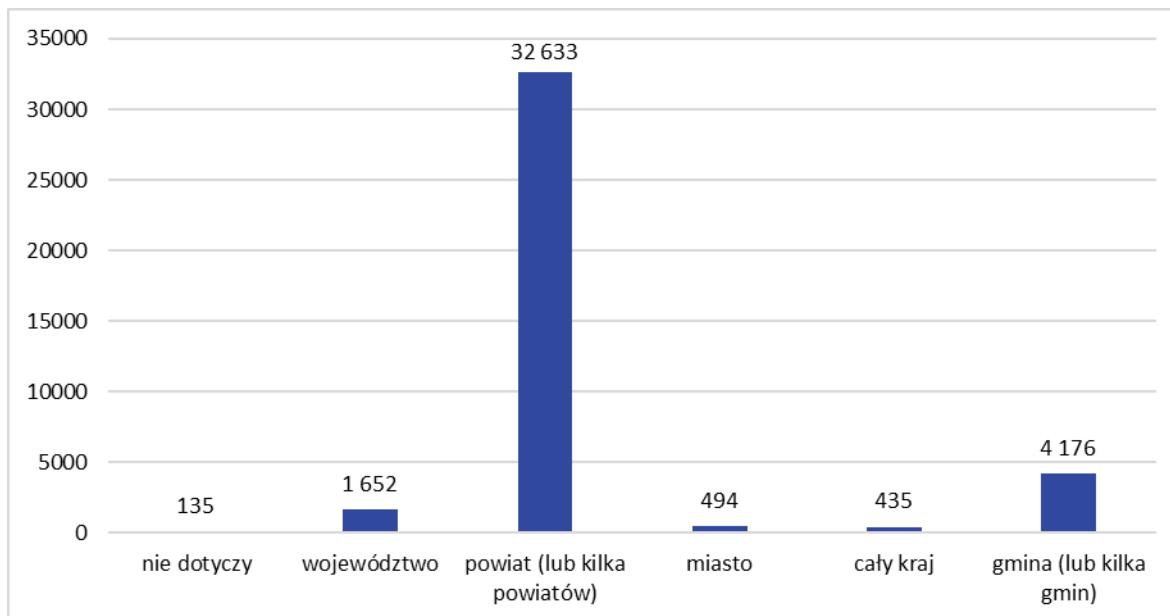

Rycina 6. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023.

Większość działań podejmowanych przez podmioty centralne również było realizowanych lokalnie, w zakresie jednego lub kilku powiatów ($n=32\ 633$; 82,56%) oraz kolejno w zakresie gminy lub kilku gmin ($n=4\ 176$; 10,57%). W niewielkiej liczbie przypadków zasięg terytorialny działania obejmował miasto ($n=494$; 1,25%) czy cały kraj ($n=435$; 1,10%). Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 5 i Rycina 7.

Tabela 5. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	Liczba	Procent
nie dotyczy	135	0,34
województwo	1 652	4,18
powiat (lub kilka powiatów)	32 633	82,56
miasto	494	1,25
cały kraj	435	1,10
gmina (lub kilka gmin)	4 176	10,57
Suma	39 525	100

Rycina 7. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023.

W tabeli 6 przedstawiono dane dotyczące miejsc realizowania działań w roku 2023 przez podmioty centralne. Analizę przeprowadzono na poziomie działań a nie interwencji, ponieważ nawet jedno działanie mogło być prowadzone w więcej niż jednym miejscu. Najczęściej wskazywanym miejscem realizacji działań były placówki oświatowe (n=15 222; 38,51%).

Tabela 6. Miejsca realizowania działań w roku 2023 (liczba i procent).

Miejsce realizacji	Liczba	Procent
nie dotyczy**	5 824	14,73
miejsce pracy, zakład pracy	3 462	8,76
placówka opieki zdrowotnej	1 596	4,04
dom	1 552	3,93
instytucja użyteczności publicznej (np. biblioteka, DPS, świetlica, klub, dom kultury, centrum handlowe, centrum integracji społecznej)	1 411	3,57
miejsce rekreacji, sportu, wypoczynku	1 966	4,97
placówka oświatowa	15 222	38,51
szkoła podstawowa (6-13/6-15 lat)	8 235	20,83
gimnazjum (13-16 lat)***	122	0,31
przedszkole (3-6 lat)	3 327	8,42
szkoła średnia (16-20 lat)	6 142	15,54
przygotowanie przedszkolne - zerówka	487	1,23
żłobek (klub dziecięcy, oddział żłobkowy) (0-3 lata)	125	0,32
szkoła wyższa (19+)	114	0,29

Inna niż powyższa placówka oświatowa	1 302	3,29
media, przestrzeń wirtualna (Internet, radio, TV)	4 434	11,22
Inne niż powyższe	3 352	8,48

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ jedno działanie mogło być realizowane w kilku miejscach.

** Odpowiedź „nie dotyczy” była wskazywana, gdy trudno było wskazać miejsce realizacji, ponieważ działania były prowadzone w Internecie, obejmowały sprawozdawczość lub były prowadzone w ogólnie dostępnej przestrzeni publicznej, np. rozdawanie ulotek, akcja plakatowa.

*** Gimnazja nie funkcjonują od roku szkolnego 2018/2019. Ich wskazywanie w sprawozdawczości może wskazywać np. na korzystanie z budynków.

4.2.5. POPULACJA DOCELOWA DZIAŁAŃ

Jednostki sprawozdające mogły definiować różne grupy docelowe dla poszczególnych działań podejmowanych w ramach jednej interwencji. Z tego względu analizę dotyczącą grup docelowych przeprowadzono w taki sposób, że jednostką analizy jest działanie, a nie interwencja. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę grupy docelowej na podstawie danych o płci adresatów podjętych działań, ich wieku oraz liczby odbiorców działań.

W większości przypadków działania były adresowane zarówno do kobiet jak i do mężczyzn (83,13 %). W przypadku działań adresowanych tylko do kobiet wiek grupy docelowej był wyższy niż w przypadku działań adresowanych tylko do mężczyzn. Szczegółowo przedstawiono te dane w Tabeli 7 poniżej.

Tabela 7. Płeć i wiek osób z grup docelowych w działaniach realizowanych przez podmioty centralne w roku 2023 (liczba i procent).

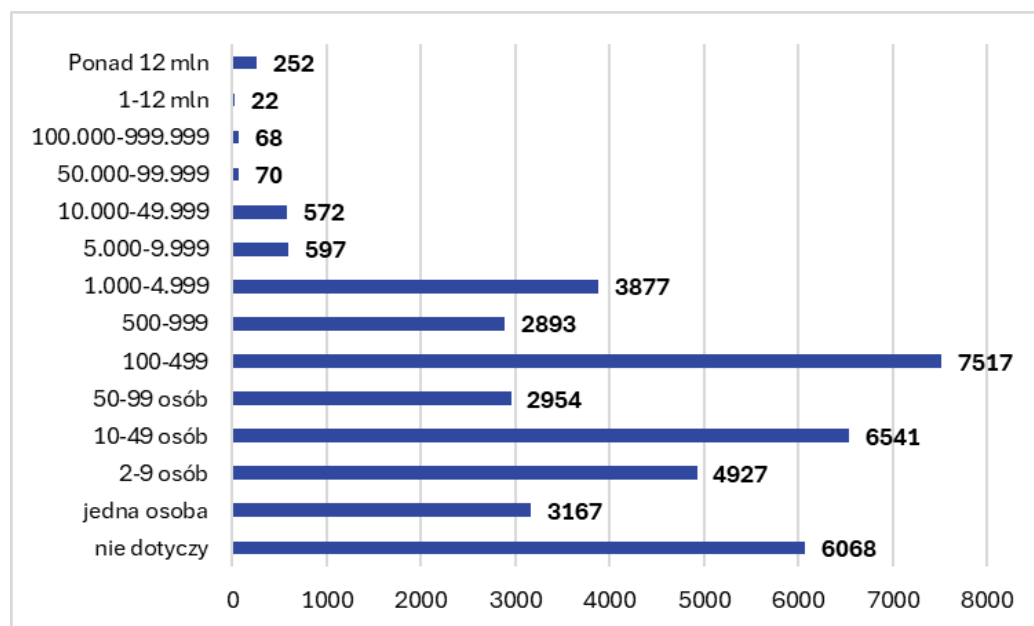
Płeć osób z grup docelowych	Liczba	Procent	Wiek min.	Wiek maks.
nie określono	6257	15,83		
Bez względu na płeć	32856	83,13	0-70 (średnia: 14,78)	0-100 (średnia: 64,94)
Tylko Kobiety	393	0,99	0-64 (średnia: 25,37)	13-100 (średnia: 60,97)
Tylko Mężczyźni	19	0,05	0-45 (średnia: 18,95)	14-100 (średnia: 58,76)
Ogółem	39525	100	0-70 (średnia: 14,91)	0-100 (średnia: 64,89)

Drugi etap analizy stanowiła ocena ilościowa populacji docelowej. W tym celu określono wielkość populacji w poszczególnych działaniach podejmowanych przez podmioty centralne. Liczba osób, które objęto działaniami była zróżnicowana, od 1 osoby do całej populacji Polski. Średnia liczba osób biorących udział w działaniach realizowanych przez podmioty centralne w 2023 r. wynosiła około 45,4 tys. osób (Me=76).

Najwięcej działań było skierowanych do grup o liczebności 100-499 osób (n=7 517; 19,02%) oraz 10-49 osób (n=6 541; 16,55%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 8 i Rycina 8.

Tabela 8. Liczba osób w populacji docelowej w przedziałach dla działań zrealizowanych w roku 2023 (liczba i procent).

Liczba osób w przedziałach	Liczba	Procent
nd	6 068	15,35
1 osoba	3 167	8,01
2-9 osób	4 927	12,47
10-49 osób	6 541	16,55
50-99 osób	2 954	7,47
100-499	7 517	19,02
500-999	2 893	7,32
1.000-4.999	3 877	9,81
5.000-9.999	597	1,51
10.000-49.999	572	1,45
50.000-99.999	70	0,18
100.000-999.999	68	0,17
1-12 mln	22	0,06
Ponad 12 mln	252	0,64
SUMA	39 525	100

Rycina 8. Liczba osób w populacji docelowej w przedziałach dla działań zrealizowanych w roku 2023

Przeprowadzono także analizę szczególnych cech populacji osób z grup docelowych w ścieżce interwencji działania prozdrowotne. Grupa docelowa, w pierwszej kolejności, została poddana analizie jakościowej, tj. ze względu na rodzaj. W tym celu populacja została podzielona na 10 podgrup, tj.:

1. **Grupy wyselekcjonowane** – to osoby, które włączono do działania przez wzgląd na specyficzną cechę, np. wykonywany zawód (nauczyciele, psychologzy), zachowanie (np. nadużywanie alkoholu, stosowanie substancji psychoaktywnych) bądź sytuację (np. przebywanie na koloniach/obozach, korzystanie ze stołówki szkolnej);
2. **Seniorzy** – osoby w wieku 65+ lub określone przez realizatora jako osoby starsze;
3. **Łącznie dzieci i młodzież** – przede wszystkim osoby w wieku 0-18 lub podobnym;
4. **Uczniowie SP** – uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych (różnice w raportowaniu wynikają ze zmiany systemu szkolnictwa);
5. **Razem uczniowie i młodzież** – uczniowie szkół wszystkich poziomów;
6. **Młodzież** – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i studenci;
7. **Suma (młodzież i dorośli)** – młodzież (10 r.ż. i więcej) oraz osoby dorosłe;
8. **Przedszkolaki** – dzieci w wieku 3-6 lat;
9. **Dzieci małe** – dzieci do 3 r.ż.
10. **Kobiety w ciąży**

Odbiorcami zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez podmioty centralne były najczęściej osoby, które można zaliczyć do grupy osób wyselekcjonowanych (n= 26 889; 68,03%), a więc osoby, które włączono do działań przez wzgląd na ściśle określoną cechę, przynależność do określonych grup zawodowych lub społecznych, np. nauczyciele, rodzice dzieci w wieku szkolnym, policjanci, pracownicy narażeni na negatywny wpływ miejsca pracy na zdrowie czy osoby prezentujące niebezpieczne zachowania zdrowotne. Kolejną grupę stanowiły łącznie dzieci i młodzież (n=3 204; 8,11%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 9.

Tabela 9. Kategorie populacji docelowych dla działań zrealizowanych w roku 2023 (liczba i procent).

Kategoria	Liczba	Procent
Grupy wyselekcjonowane	26 889	68,03
Seniorzy – osoby w wieku 65+ lub określone przez realizatora jako osoby starsze	62	0,16
Łącznie dzieci i młodzież – przede wszystkim osoby w wieku 0-18 lub podobnym	3 204	8,11
Uczniowie SP	5	0,01
Razem uczniowie i młodzież – uczniowie szkół wszystkich poziomów	7	0,02
Młodzież – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i studenci	11	0,03
Suma (młodzież i dorośli) – młodzież (10 r.ż. i więcej) oraz osoby dorosłe	0	0,00
Przedszkolaki – dzieci w wieku 3-6 lat	2	0,01
Dzieci małe – dzieci do 3 r.ż.	0	0,00
Kobiety w ciąży	0	0,00
nie określono	6 257	15,83

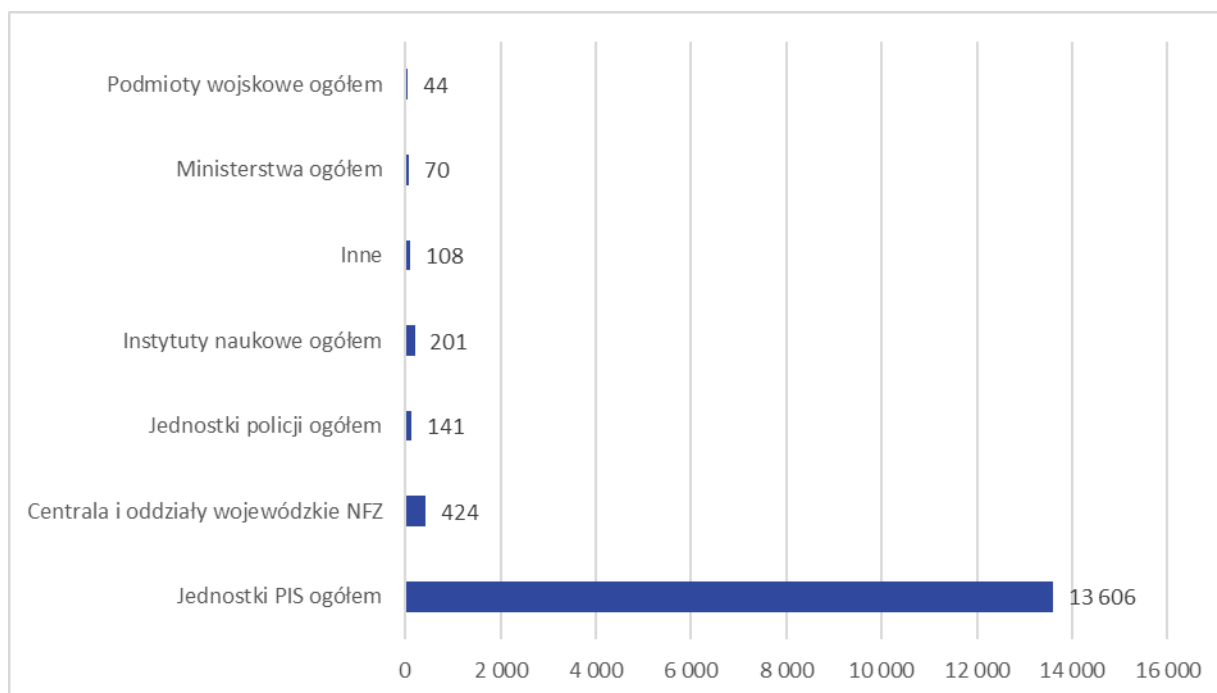
* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ te same działania mogą być adresowane do kilku populacji docelowych

4.2.6. REALIZATOR INTERWENCJI

Ze względu na układ danych w Profibazie oraz mając na względzie rzetelność prowadzonych analiz i ich interpretację, analizę realizatora interwencji przeprowadzono tylko dla interwencji. Najczęściej realizatorem interwencji z zakresu zdrowia publicznego wśród podmiotów centralnych były PSSE (n=13 606; 93,23%) oraz w następnej kolejności NFZ (n=424; 2,91%). Łącznie organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej były realizatorami ponad 93% interwencji. Szczegółowo dane te przedstawiono poniżej – Tabela 10 i Rycina 9.

Tabela 10. Rodzaj podmiotu centralnego realizującego interwencje z zakresu zdrowia publicznego w 2023 roku (liczba i procent).

Realizator interwencji (rodzaj)	Liczba	Procent
PIS	13 606	93,23
Komendy wojewódzkie policji	124	0,85
Pozostałe jednostki policji	17	0,12
Jednostki policji ogółem	141	0,97
Ministerstwo Zdrowia	44	0,30
Ministerstwo Sprawiedliwości	7	0,05
Pozostałe ministerstwa	19	0,13
Ministerstwa ogółem	70	0,48
Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH - PIB	129	0,88
Instytut Psychiatrii i Neurologii	9	0,06
Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi	11	0,08
Pozostałe instytuty	52	0,36
Instytuty naukowe ogółem	201	1,38
Centrala i Oddziały Wojewódzkie NFZ	424	2,91
Dowództwo Garnizonu Warszawa	3	0,02
Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych	13	0,09
Wojskowe Ośrodki Medycyny Prewencyjnej	27	0,19
Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii	1	0,01
Podmioty wojskowe ogółem	44	0,30
Inne	108	0,74

Rycina 9. Rodzaj podmiotu centralnego realizującego interwencje z zakresu zdrowia publicznego w 2023 roku

4.2.7. TRYB REALIZACJI INTERWENCJI

W tej sekcji podmiot centralny miał za zadanie określić na podstawie jakich przepisów prawnych wykonał czynności w ramach interwencji, dlatego analizę przeprowadzono tylko dla interwencji. Większość (n=13 576; 93,02%) podmiotów wskazywało ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, kolejno ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (n=1 507; 10,33%) oraz ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (n=1 393; 9,55%). Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 11. W tabeli przedstawiono podstawy prawne wskazane co najmniej 50 razy oraz inne zbiorczo.

Tabela 11. Tryb realizacji interwencji przez podmioty centralne w roku 2023 (liczba i procent)

Tryb realizacji	Liczba	Procent
Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 poz. 416)	13 576	93,02
Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924)	1507	10,33
Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608, z 2023 r. poz. 1718)	1393	9,55
Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162)	750	5,14
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)	618	4,23

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448)	420	2,88
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858, 1222)	387	2,65
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z 2024 r. poz. 878, 1222)	365	2,50
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)	198	1,36
Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816)	141	0,97
Prawo Unii Europejskiej, prawo międzynarodowe	140	0,96
Ustawa z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. z 2018 poz. 2227)	109	0,75
Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 534)	102	0,70
Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799)	100	0,69
Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 24)	85	0,58
Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112)	81	0,56
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, 834, 1222)	73	0,50
Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757)	67	0,46
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854)	54	0,37
inny	979	6,71

* Jednostki sprawozdające mogły wskazywać kilka podstaw prawnych realizacji jednej interwencji, stąd suma wartości w kolumnie „Liczba” przekracza sumę interwencji, a suma w kolumnie „procent” przekracza 100%.

4.2.8. ŚCIEŻKI INTERWENCJI

Elementami w ramach interwencji są następujące ścieżki:

- Badania naukowe;
- Działania prozdrowotne;
- Kształcenie kadr ochrony zdrowia;
- Legislacja;
- Monitorowanie i ocena stanu zdrowia populacji;

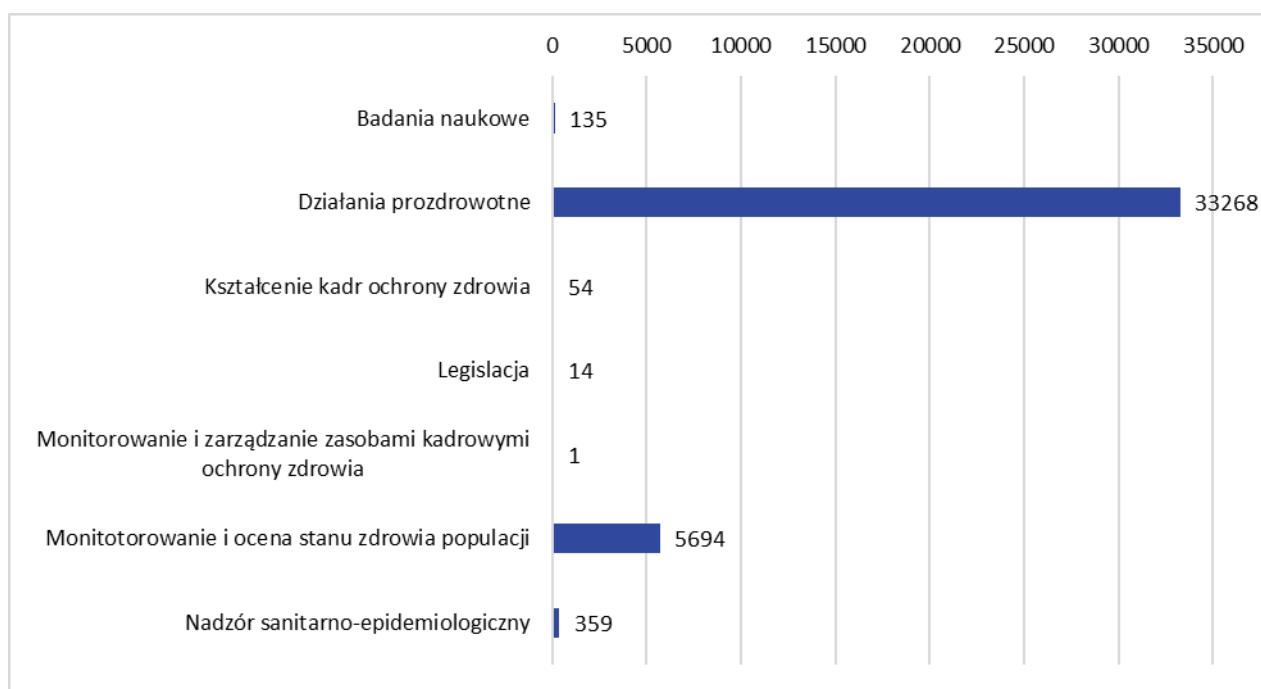
Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

- Nadzór sanitarno-epidemiologiczny.

Podmioty centralne realizowały działania w następujących ścieżkach:

- Badań naukowych w 0,34% (n=135);
- Działań prozdrowotnych w 84,17% (n=33 268);
- Kształcenia kadr ochrony zdrowia w 0,14% (n=54);
- Monitorowania i oceny stanu zdrowia populacji w 14,41% (n=5 694);
- Nadzoru sanitarno-epidemiologicznego w 0,91% (n=359);
- Legislacji w 0,04% (n=14)
- Monitorowania i zarządzania zasobami kadrowymi ochrony zdrowi (n=1).

Rycina 10 przedstawia rozkład ścieżek działań.

Rycina 10. Elementy podejmowanych działań przez jednostki centralne

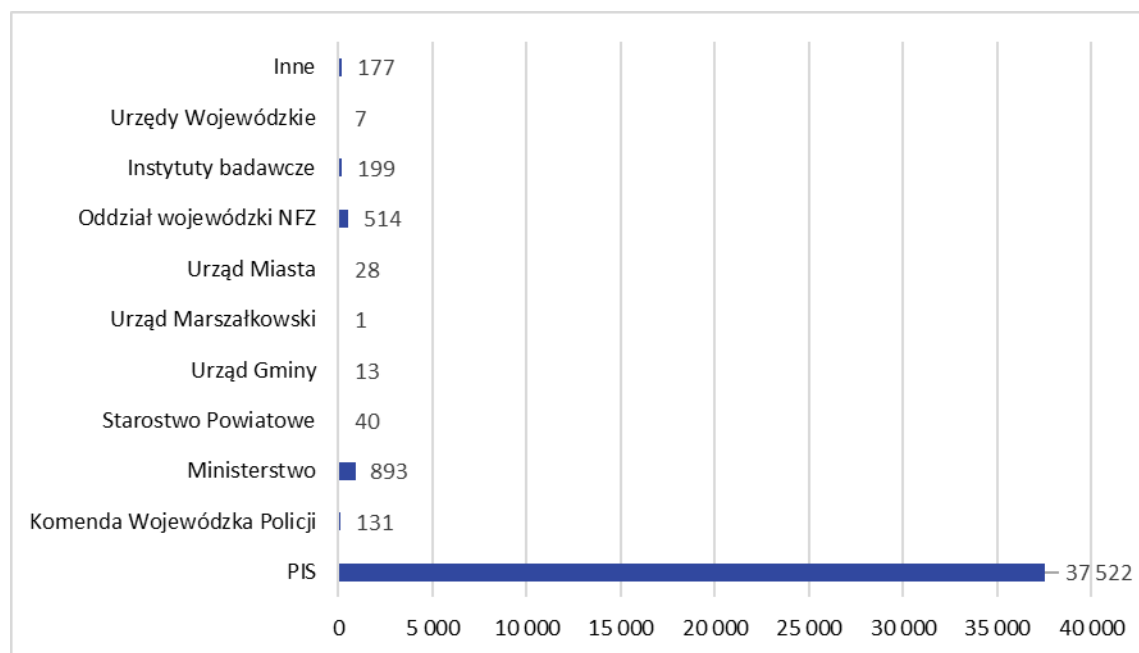
4.2.9. PODMIOT FINANSUJĄCY DZIAŁANIA (RODZAJ)

Podmiotem finansującym największą liczbę działań były jednostki PIS (n=37 522; 94,93%). Następnym pod względem liczby działań podmiotem finansującym były ministerstwa (n=893; 2,26%). W części sprawozdawanych działań podmioty centralne wskazywały także inne podmioty jak szkoły, organizacje pozarządowe czy JST. Prawdopodobnie wynika to ze wskazywania realizatora działania, jako podmiotu finansującego (np. oferującego zasoby ludzkie) oraz z faktu, że w wielu wypadkach podmioty sprawozdawały zerowe koszty realizacji i PF został wskazany, jako podmiot

udostępniający zasoby inne niż finansowe. Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 12 oraz Rycina 11.

Tabela 12. Podmiot finansujący działania z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 ze względu na rodzaj podmiotu (liczba i procent)

Podmiot finansujący działanie (rodzaj)	Liczba	Procent
PIS	37 522	94,93
Komenda Wojewódzka Policji	131	0,33
Ministerstwo	893	2,26
Starostwo Powiatowe	40	0,10
Urząd Gminy	13	0,03
Urząd Marszałkowski	1	0,00
Urząd Miasta	28	0,07
Oddział wojewódzki NFZ	514	1,30
Instytuty badawcze	199	0,50
Urzędy Wojewódzkie	7	0,02
inne	177	0,45
SUMA	39 525	100

Rycina 11. Podmiot finansujący działania z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 ze względu na rodzaj podmiotu

4.2.10 PODMIOT WSPÓŁFINANSUJĄCY

Podmioty współfinansujące zostały określone na poziomie działań. Współfinansowanie miało miejsce w przypadku 350 działań. Kwota współfinansowania zawierała się w przedziale od 1 do 3 159 870,93 złotych. Średnia wynosiła 106902,13 złotych, mediana – 9 400,00 złotych. W tabeli 13 przedstawiono rozkład rodzajów podmiotów wskazywanych jako współfinansujące. W największej liczbie przypadków wskazywano inne podmioty współfinansujące, tj. podmioty realizujące umowę i szkoły.

Tabela 13. Podmiot współfinansujący działania z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 ze względu na rodzaj podmiotu (liczba i procent).

Podmiot współfinansujący działanie (rodzaj)	Liczba	Procent
PIS	45	0,11
Komenda Wojewódzka Policji	0	0,00
Ministerstwo	21	0,05
Starostwo Powiatowe	22	0,06
Urząd Gminy	20	0,05
Urząd Marszałkowski	1	0,00
Urząd Miasta	27	0,07
Oddział wojewódzki NFZ	2	0,01
Instytuty badawcze	79	0,20
Urzędy Wojewódzkie	26	0,07
inne	107	0,27

* Procenty w tabeli nie sumują się do 100%, ponieważ to samo działanie mogło być współfinansowane przez kilka podmiotów.

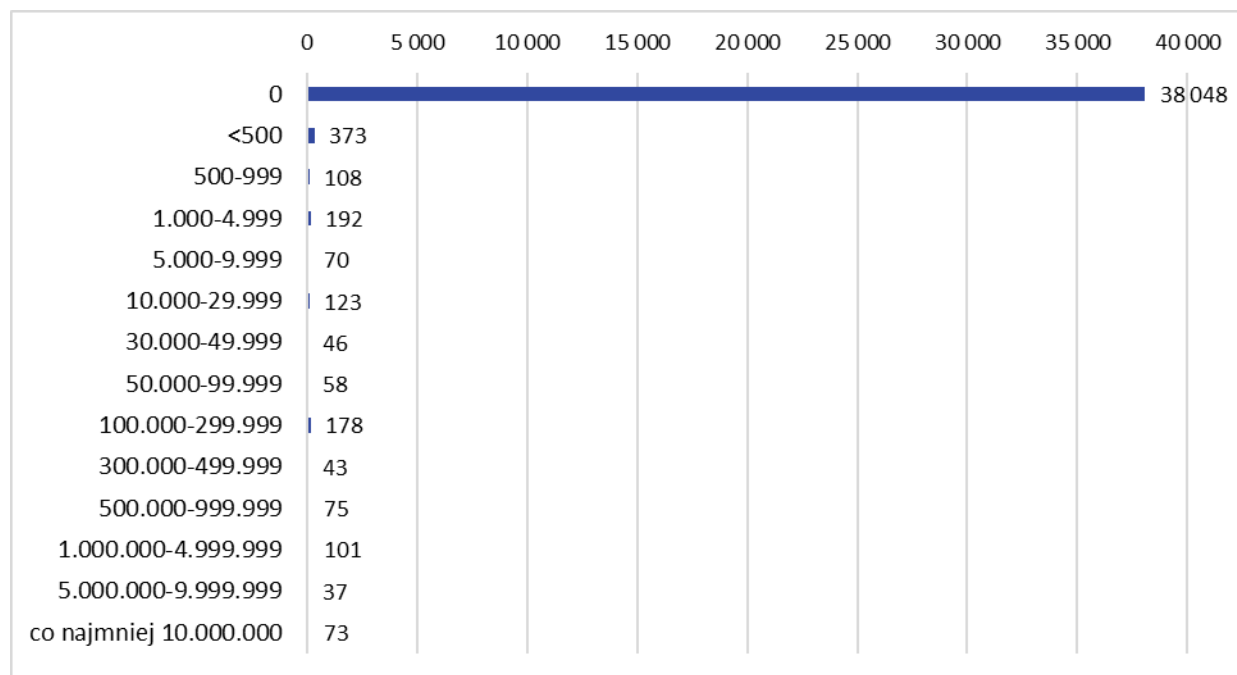
4.2.11. KWOTA FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ

Ze względu na układ danych zawartych w Profibazie oraz kierując się przesłanką rzetelności przedstawionych analiz, analizę kwoty finansowania i źródeł finansowania przeprowadzono na poziomie działań. Suma kwot finansowania poszczególnych działań w ramach każdej interwencji jest równa całkowitemu kosztowi interwencji. Charakterystykę kosztów interwencji podmiotów centralnych przedstawiono w Tabeli 16.

W analizie kwoty finansowania PF na poziomie działań w przedziałach najczęściej wskazywano zerowe koszty realizacji działania, tak było w 96,26% działań (n=34 685), kolejno wskazywanym przedziałem kwoty finansowania był przedział <500 zł (n=373; 0,94%). Szczegółowo dane te zaprezentowano w poniższej Tabeli 14 oraz na rycinie 12. Średnia kwota finansowania wynosiła 63 648,27 zł., mediana: 0. Najwyższe kwoty finansowania to 152 429 737,51 zł wydatkowane na program „Profilaktyka 40 PLUS” i 115 240 707 zł wydatkowane na program pilotażowy „Dobry posiłek w szpitalu” przez Ministerstwo Zdrowia.

Tabela 14. Kwota finansowania działań przez podmiot finansujący w roku 2023 w przedziałach (liczba i procent)

Kwota finansowania	Liczba	Procent
0	38 048	96,26
<500	373	0,94
500-999	108	0,27
1.000-4.999	192	0,49
5.000-9.999	70	0,18
10.000-29.999	123	0,31
30.000-49.999	46	0,12
50.000-99.999	58	0,15
100.000-299.999	178	0,45
300.000-499.999	43	0,11
500.000-999.999	75	0,19
1.000.000-4.999.999	101	0,26
5.000.000-9.999.999	37	0,09
co najmniej 10.000.000	73	0,18
SUMA	39 525	100

Rycina 12. Kwota finansowania działań przez podmiot finansujący w roku 2023 w przedziałach

Źródłem finansowania wskazywanym w większości przypadków był budżet państwa (n=36 176; 91,53%). Kolejno wskazywano środki własne (2 128; 5,38%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 15.

Tabela 15. Źródło finansowania działań z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 (liczba i procent)

Źródło finansowania	Liczba	Procent
Budżet państwa	36 176	91,53
Brak źródła finansowania (przy braku kosztów realizacji działania)	848	2,15
Budżet JST	155	0,39
Dotacje podmiotowe	11	0,03
Środki unijne	40	0,10
Środki przedsiębiorstw krajowych	0	0,00
Środki własne	2 128	5,38
inne	167	0,42
SUMA	39 525	100

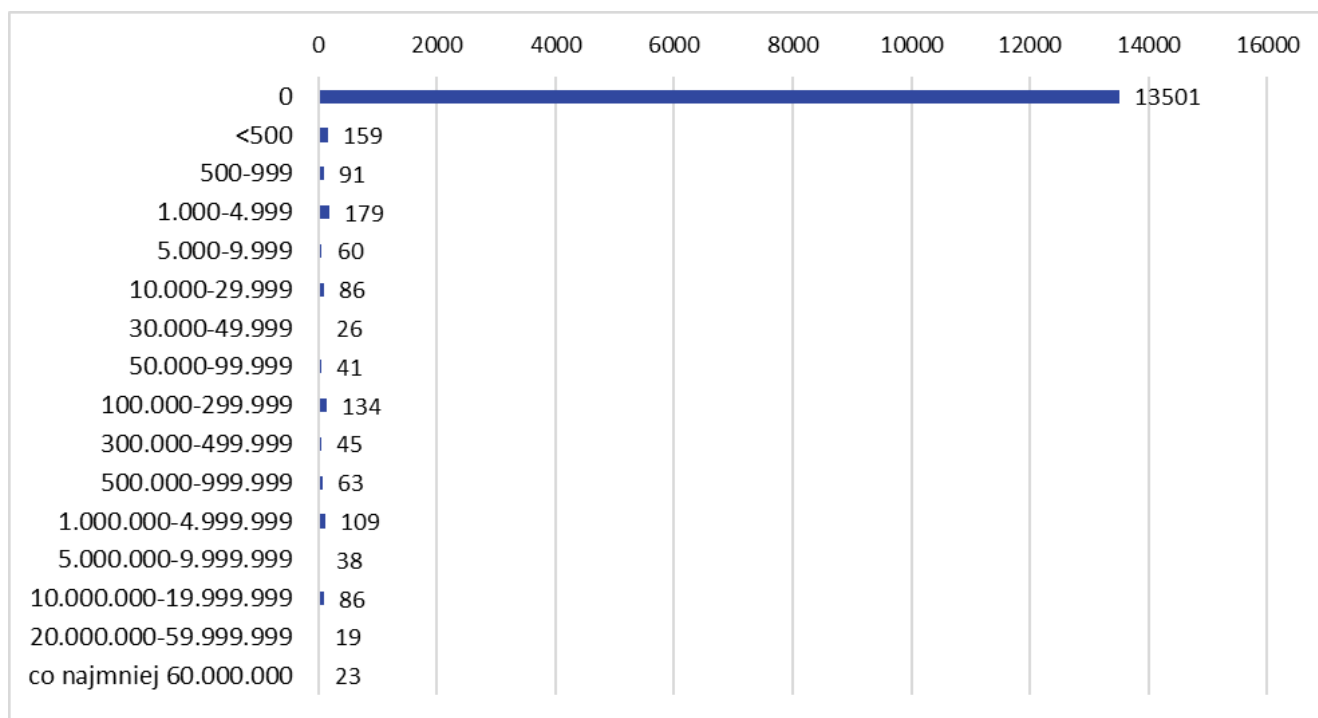
4.2.12. CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI INTERWENCJI

Ze względu na układ danych pozyskanych z Profibazy analiza całkowitych kosztów została wykonana tylko dla interwencji, bowiem tylko dane dotyczące interwencji zawierają koszty całkowite. Całkowite koszty realizacji interwencji z zakresu zdrowia publicznego, zgodnie z wprowadzonymi sprawozdaniami, wynosiły 2 539 353 148,80 zł, czyli ponad 2,5 mld zł.

Analiza przedziałowa interwencji wykazała, że najczęściej całkowity koszt interwencji był wskazywany na poziomie 0 zł (n=13 501; 92,51%), a następnie w przedziale 1.000-4.999 zł. (n=179; 1,23%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 16 oraz Rycina 13.

Tabela 16. Całkowity koszt realizacji interwencji w 2023 roku w przedziałach (liczba i procent).

Całkowity koszt interwencji	Liczba	Procent
0	13 501	92,51
<500	159	1,09
500-999	91	0,62
1.000-4.999	179	1,23
5.000-9.999	60	0,41
10.000-29.999	86	0,59
30.000-49.999	26	0,18
50.000-99.999	41	0,28
100.000-299.999	134	0,92
300.000-499.999	45	0,31
500.000-999.999	63	0,43
1.000.000-4.999.999	109	0,75
5.000.000-9.999.999	38	0,26
10.000.000-19.999.999	86	0,59
20.000.000-59.999.999	19	0,13
co najmniej 60.000.000	23	0,16
SUMA	14 594	100

Rycina 13. Całkowity koszt realizacji interwencji w 2023 roku w przedziałach

4.2.13. PODSUMOWANIE ANALIZY DANYCH ILOŚCIOWYCH

Dla danych ilościowych dokonano analizy opisowej, posługując się standardowymi miarami położenia (średnia, mediana, wartość maksymalna i minimalna). Dane zaprezentowano w postaci zbiorczej dla interwencji i działań – Tabela 17.

Tabela 17. Wyniki zbiorcze w analizie interwencji/działania dla oceny danych ilościowych w 2023 roku

Zmienna	Liczba interwencji lub działań włączonych do analizy	Średnia	Mediana	Min	Maks
Czas trwania działań (N dni)	39 525	180	178	1	364
Czas trwania interwencji (N dni)	14 594	259	361	1	1 092
Liczebność grupy docelowej działań	39 525	33 459	76	1	38 000 000
Kwota finansowania działań	39 525	63 648	0	0	152 429 738
Całkowity koszt interwencji	14 594	174 155	0	0	152 429 738

Interwencja o najwyższym koszcie całkowitym wynoszącym 152 429 737,51 zł to program „Profilaktyka 40 PLUS” finansowany przez Ministerstwo Zdrowia. Natomiast liczebność grupy docelowej, która wynosiła 38 000 000, odnosi się do interwencji zrealizowanej przez Krajową Radę

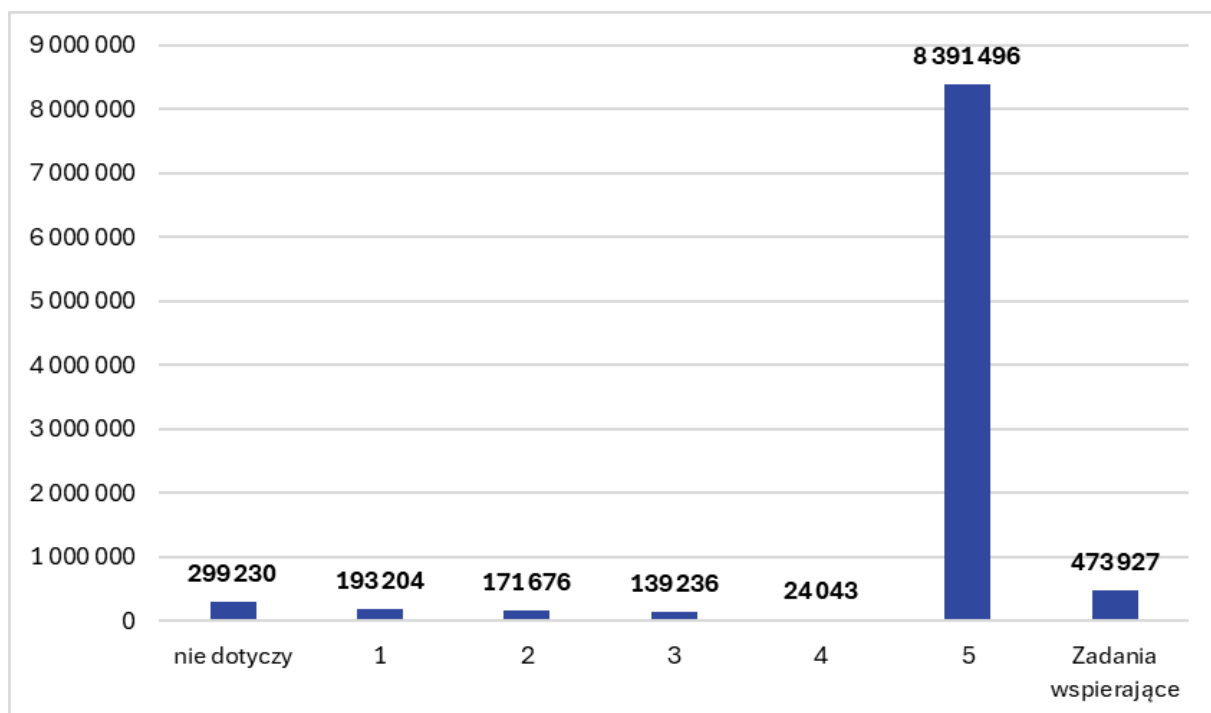
Radiofonii i Telewizji o zasięgu ogólnokrajowym pn. „Ograniczenie narażenia dzieci i młodzieży na treści dotyczące produktów alkoholowych”.

4.2.14. KOSZTY INTERWENCJI A NR CELU OPERACYJNEGO

Ze względu na specyfikę danych zawartych w bazie, numer celu operacyjnego NPZ w odniesieniu do kosztów określano tylko dla interwencji. Analizie poddano także koszty realizacji interwencji w podziale na cele operacyjne. Wykazano, że największe średnie koszty zostały sprawozdane w przypadku celu operacyjnego nr 5. Wyzwania demograficzne, które wyniosły 8 391 496 zł. Interwencja o największym koszcie zrealizowana w ramach celu operacyjnego nr 5 to „Rozwój usług wspierających zdrowie i jakość życia związaną ze zdrowiem u osób starszych” zrealizowane przez Świętokrzyski Oddział Wojewódzki NFZ. Następne w kolejności pod względem kosztów były zadania wspierające. Szczegółowe dane przedstawiono poniżej – w Tabeli 18 i na rycinie 14.

Tabela 18. Całkowite koszty realizacji interwencji w roku 2023 w zależności od celu operacyjnego NPZ.

Nr celu operacyjnego NPZ	Całkowity koszt realizacji interwencji		
	Liczba interwencji	Średnia	Mediana
nie dotyczy	4 213	299 230	0
1	945	193 204	0
2	2 810	171 676	0
3	114	139 236	0
4	6 407	24 043	0
5	50	8 391 496	0
Zadania wspierające	55	473 927	0
Ogółem	14 594	169 514	0

Rycina 14. Całkowite koszty realizacji interwencji w roku 2023 w zależności od celu operacyjnego NPZ

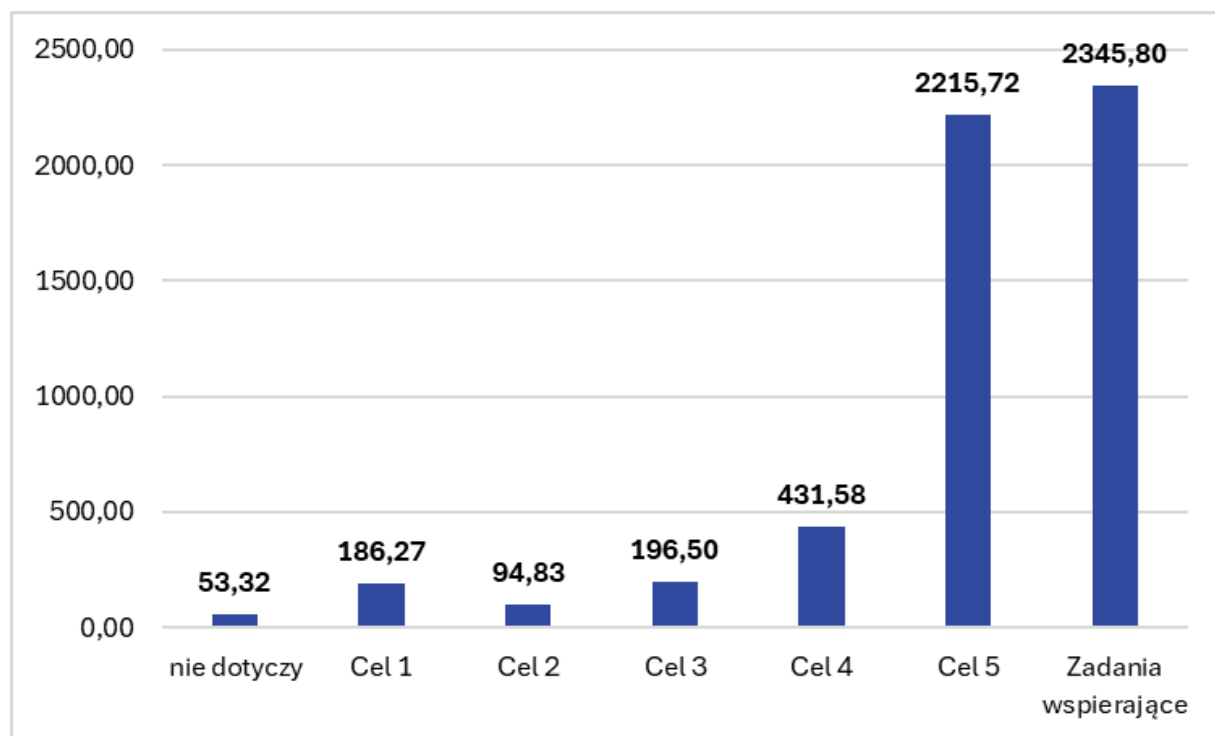
Analizę interwencji wykonano także z wyłączeniem wartości 0 w rubryce koszty całkowite. Do oceny możliwe było włączenie 1 080 interwencji, dla których dysponowano niezerowymi wynikami dla rubryki kosztów i wielkości populacji docelowej. Ponownie największe średnie koszty stwierdzono w przypadku celu operacyjnego nr 5, a następne w kolejności pod względem kosztów były interwencje przypisane do celu operacyjnego nr 1 – Tabela 19.

Tabela 19. Całkowite koszty realizacji interwencji w roku 2023 w zależności od celu operacyjnego NPZ (bez uwzględniania 0).

Nr celu operacyjnego NPZ	Całkowity koszt realizacji interwencji		
	Liczba interwencji	Średnia	Mediana
nie dotyczy	391	3 221 886	123 721
1	53	3 444 858	2 496
2	195	2 470 370	3 600
3	11	1 430 334	652 500
4	391	393 662	4 661
5	24	17 482 284	2 807 270
Zadania wspierające	15	1 737 734	108 786
Ogółem	1 080	2 351 253	20 096

4.2.15. KOSZTY INTERWENCJI W PRZELICZENIU NA 1 OSOBĘ W POPULACJI DOCELOWEJ W ZALEŻNOŚCI OD NR CELU OPERACYJNEGO

Średni koszt realizacji interwencji z zakresu zdrowia publicznego w 2023 r. w przeliczeniu na 1 osobę wyniósł 236,56 zł (Me=0). Największe średnie koszty w przeliczeniu na 1 osobę stwierdzono w przypadku zadań wspierających (2 345,80 zł.) i celu operacyjnego nr 5 (2 215,72 zł), tj. Wyzwania demograficzne (Me=0). Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Rycina 15.

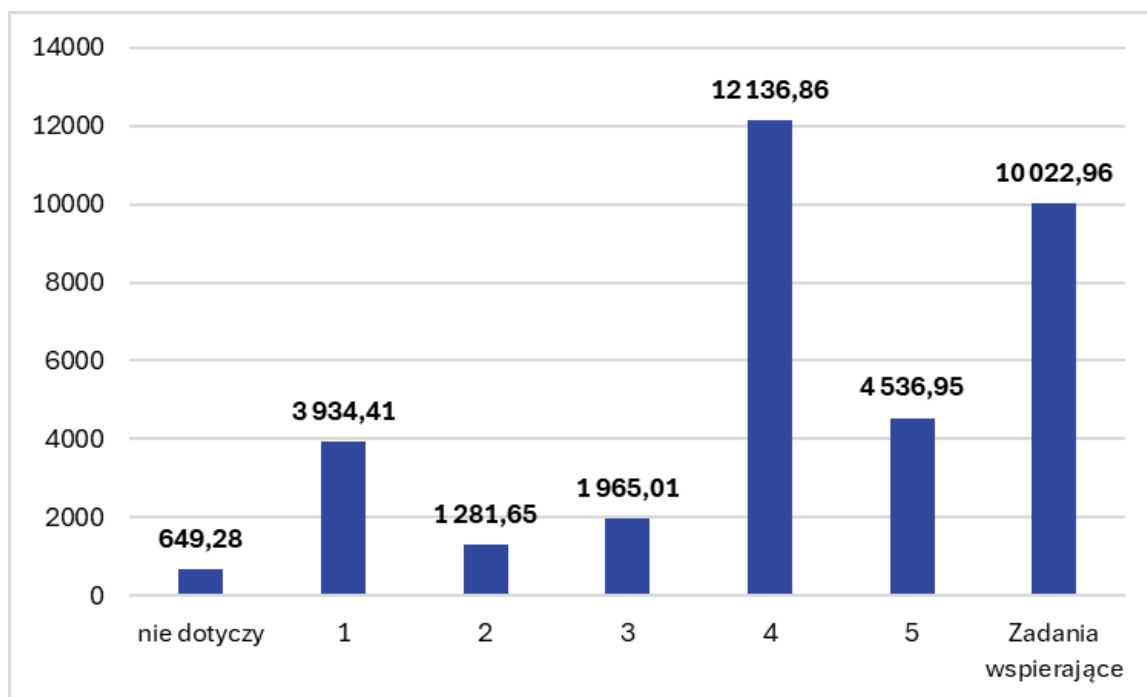
Rycina 15. Średni koszt interwencji w przeliczeniu na 1 osobę z populacji docelowej w zależności od celu operacyjnego (w zł)

Analizę wykonano również nie uwzględniając wartości 0 w kolumnie koszty (oraz grupa docelowa). Średnio na jedną osobę wydatkowano środki o wartości 3 777,32 zł, największe w przypadku interwencji odnoszących się do celu nr 4, tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne (średnio 12 136,86 zł, Me=0,85 zł). Następne w kolejności były zadania wspierające (średnio 10 022,96 zł., Me=0,35). Pozostałe dane poniżej – Tabela 20 i Rycina 16.

Tabela 20. Średnia i mediana kosztu całkowitego realizacji interwencji w roku 2023 w przeliczeniu na 1 osobę w odniesieniu do numeru celu operacyjnego NPZ (bez wartości 0).

Nr celu operacyjnego NPZ	koszt/os.	
	Średnia	Mediana
nie dotyczy	649,28	44,75
1	3 934,41	0,83
2	1 281,65	12,09
3	1 965,01	968,60

4	12 136,86	0,85
5	4 536,95	377,65
Zadania wspierające	10 022,96	0,35
Ogółem	3 777,32	8,05

Rycina 16. Średnia i mediana kosztu całkowitego realizacji interwencji w roku 2023 w przeliczeniu na 1 osobę w odniesieniu do nr. celu operacyjnego NPZ (bez wartość 0)

4.3. ANALIZA PORÓWNAWCZA DOTYCZĄCA SPRAWOZDAŃ PODMIOTÓW CENTRALNYCH LAT 2021-2023

Analiza dotyczy porównania interwencji i działań z roku 2023 sprawozdanych przez podmioty centralne z interwencjami i działaniami z lat poprzednich.

4.3.1. LICZBA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ PODMIOTY CENTRALNE

Liczba interwencji zrealizowanych w roku 2021 wynosiła 12 100. W ramach tych interwencji przeprowadzono 28 990 działań. Liczba interwencji zrealizowanych w roku 2022 wynosiła 14 641. W ramach tych interwencji przeprowadzono 36 086 działań. Liczba interwencji zrealizowanych w roku 2023 wynosiła 14 549. W ramach tych interwencji przeprowadzono 39 525 działań. W roku 2022 zrealizowano więcej interwencji i działań niż w roku 2021. Liczba interwencji zrealizowanych w roku 2023 była zbliżona do liczby interwencji zrealizowanych w roku 2022 a liczba działań przeprowadzonych w roku 2023 była większa od liczby działań przeprowadzonych w roku 2022.

4.3.2. CEL NPZ W PODZIALE NA INTERWENCJE I DZIAŁANIA

W tabeli 21 przedstawiono porównanie liczb interwencji realizowanych w ramach poszczególnych celów operacyjnych w latach 2021-2023. W przypadku interwencji zrealizowanych w roku 2023 stwierdzono nieznaczny wzrost udziału procentowego liczby interwencji dotyczących profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień i zadań wspierających a redukcję udziału procentowego liczby interwencji dotyczących promocji zdrowia psychicznego, zdrowia środowiskowego i chorób zakaźnych i wyzwań demograficznych.

Tabela 21. Liczba interwencji realizowanych w odniesieniu do celu operacyjnego NPZ w latach 2021-2023 (liczba i procent).

Numer celu		2021		2022		2023			
NPZ	Nazwa	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
1	Profilaktyka nadwagi i otyłości	746	6,17	899	6,14	↓	945	6,48	↑
2	Profilaktyka uzależnień	2 555	21,12	2 814	19,22	↓	2 810	19,25	↑
3	Promocja zdrowia psychicznego	73	0,60	116	0,79	↑	114	0,78	↓
4	Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	5 315	43,93	6 505	44,43	↑	6 407	43,90	↓
5	Wyzwania demograficzne	44	0,36	54	0,37	↑	50	0,34	↓
	nie dotyczy	3 308	27,33	4 208	28,74	↑	4 213	28,87	↑
	Zadania wspierające	59	0,49	45	0,31	↓	55	0,38	↑
	Ogółem	12 100	100	14 641	100	↑	14 594	100	↓

W tabeli 22 przedstawiono porównanie liczb działań realizowanych w ramach poszczególnych celów operacyjnych w latach 2021-2023. W przypadku danych z roku 2023 stwierdzono nieznaczny wzrost udziału procentowego liczby działań dotyczących profilaktyki nadwagi i otyłości, promocji zdrowia psychicznego i zadań wspierających a redukcję udziału procentowego liczby interwencji dotyczących profilaktyki uzależnień, zdrowia środowiskowego i chorób zakaźnych i wyzwań demograficznych.

Tabela 22. Liczba działań zrealizowanych w latach 2021-2023 w odniesieniu do celu operacyjnego NPZ (liczba i procent)

Numer celu		2021		2022		2023			
NPZ	Nazwa	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
1	Profilaktyka nadwagi i otyłości	2 110	7,28	2 649	7,34	↑	3 439	8,70	↑
2	Profilaktyka uzależnień	6 476	22,34	7 744	21,46	↓	8 308	21,02	↓
3	Promocja zdrowia psychicznego	126	0,43	250	0,69	↑	281	0,71	↑

4	Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	12 949	44,67	15 101	41,85	↓	16 137	40,83	↓
5	Wyzwania demograficzne	63	0,22	101	0,28	↑	108	0,27	↓
	nie dotyczy	7 145	24,65	10 127	28,06	↑	11 101	28,09	↑
	Zadania wspierające	121	0,41	114	0,32	↓	151	0,38	↑
	Ogółem	28 990	100	36 086	100	↑	39 525	100	↑

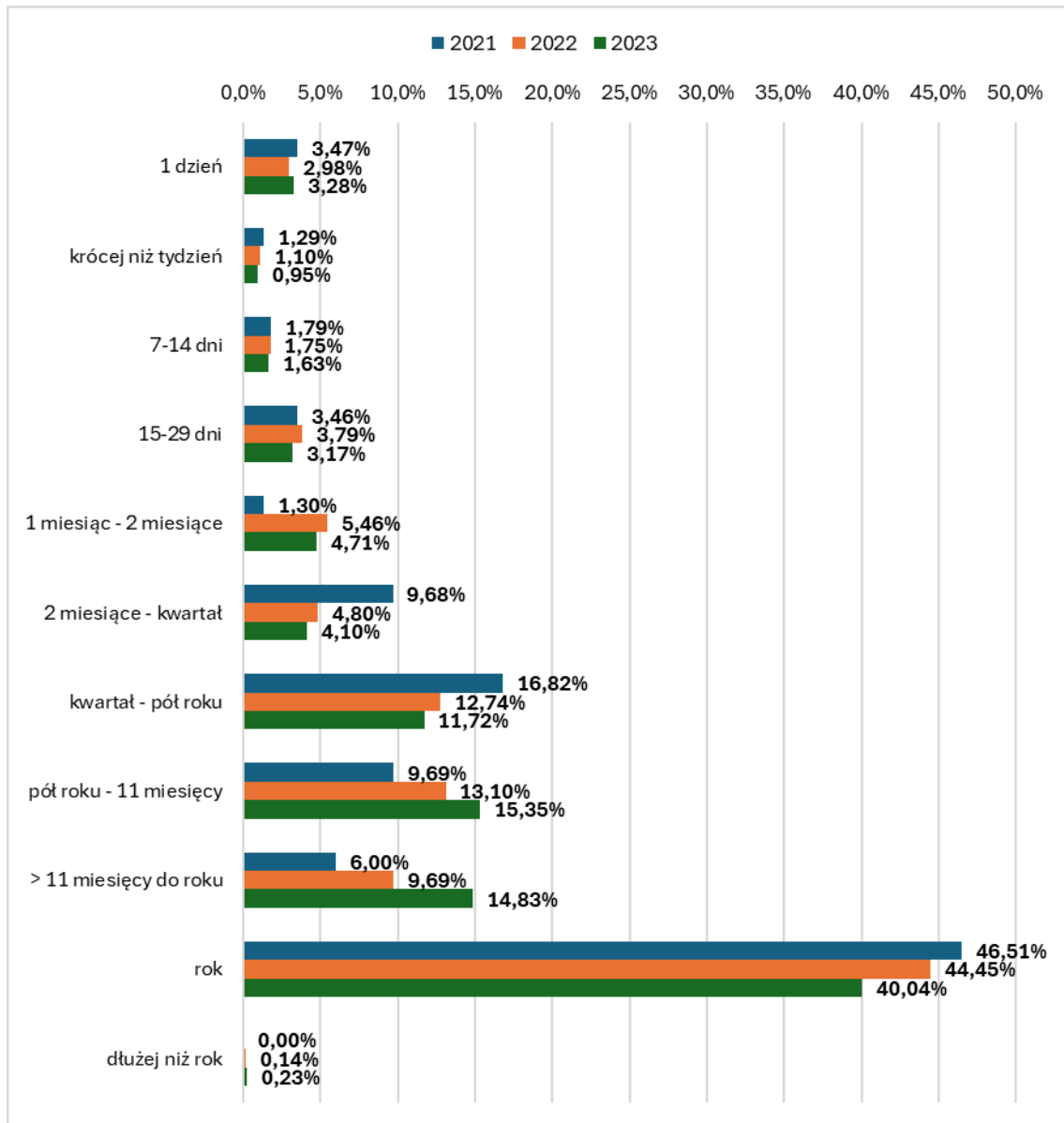
Na rycinie 17 przedstawiono obrazy chmur słów dotyczących określeń używanych w nazwach interwencji w roku 2021, w roku 2022 i w roku 2023. W roku 2021 najczęściej używano słów: „światowy”, „krajowy”, „zapobiegania”, „chorób”, „AIDS” i „HIV”, natomiast w roku 2022 najczęściej używano określeń: „światowy”, „nadzór” i „krajowy”.

Rycina 17. Obrazy chmur słów określeń używanych w nazwach interwencji w latach 2021-2023.

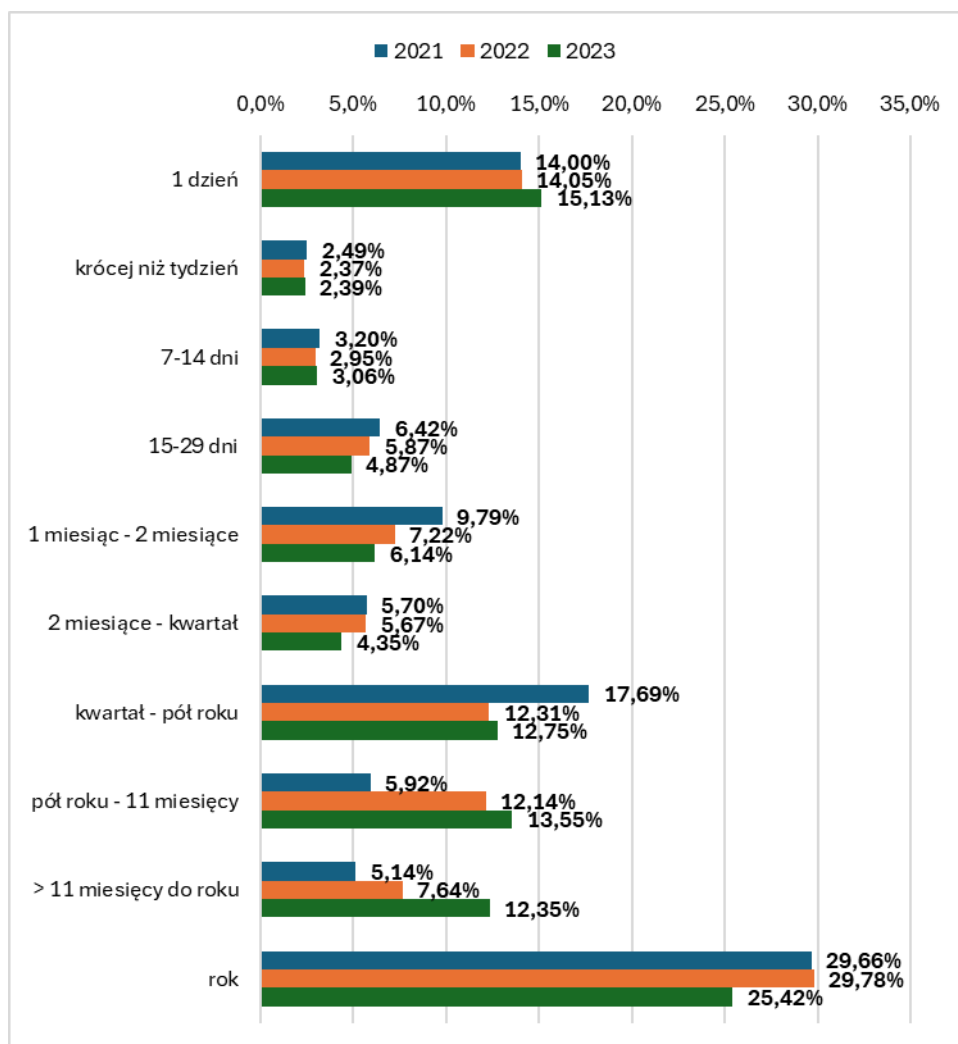
4.3.3. CZAS TRWANIA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

Na rycinie 18 przedstawiono porównanie czasu trwania interwencji dla lat 2021-2023. W danych dotyczących roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono wzrost udziału interwencji, które trwały od 1 do 2 miesięcy oraz udziału interwencji, które trwały od 11 miesięcy do roku. W danych dotyczących roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono wzrost udziału interwencji, które trwały od poł roku do 11 miesięcy i, które trwały od 11 miesięcy do roku.

Rycina 18. Czas trwania interwencji podejmowanych przez podmioty centralne w przedsiębiorstwach, lata 2021-2023.

Na rycinie 19 przedstawiono porównanie czasu trwania działań wg danych dla lat 2021-2023. W danych dotyczących roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono wzrost udziału działań, które trwały od pół roku do 11 miesięcy. W danych dotyczących roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono wzrost udziału działań, które trwały od pół roku do 11 miesięcy i od 11 miesięcy do roku.

Rycina 19. Czas trwania działań podejmowanych przez podmioty centralne w przedsiębiorstwach, lata 2021-2023

4.3.4. ZASIĘG TERYTORIALNY INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

W tabeli 23 przedstawiono porównanie zasięgu terytorialnego interwencji realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023. W porównaniu roku 2022 do 2021 stwierdzono wzrost udziału interwencji obejmujących teren powiatu lub kilku powiatów i teren miasta. Porównując rok 2023 do 2022 stwierdzono wzrost udziału interwencji obejmujących województwo, teren miasta i cały kraj.

Tabela 23. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
nie dotyczy	128	1,06	144	0,98	↓	0	0	↓
województwo	638	5,27	638	4,36	↓	880	6,03	↑

powiat (lub kilka powiatów)	9 573	79,12	11 913	81,37	↑	11 822	81,01	↓
miasto	173	1,43	256	1,75	↑	278	1,90	↑
cały kraj	279	2,30	229	1,56	↓	256	1,75	↑
gmina (lub kilka gmin)	1 309	10,82	1 461	9,98	↓	1 358	9,31	↓
Suma	12 100	100	14 641	100	↑	14 594	100	↓

W tabeli 24 przedstawiono porównanie zasięgu terytorialnego działań realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023. Porównując lata 2021 i 2022 stwierdzono wzrost udziału działań obejmujących teren powiatu lub kilku powiatów i teren miasta. Porównując lata 2022 i 2023 stwierdzono wzrost udziału działań obejmujących województwo, teren powiatu lub kilku powiatów, teren miasta i cały kraj.

Tabela 24. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
nie dotyczy	139	0,48	157	0,44	↓	135	0,34	↓
województwo	1515	5,23	1 409	3,90	↓	1 652	4,18	↑
powiat (lub kilka powiatów)	23 164	79,90	29 694	82,29	↑	32 633	82,56	↑
miasto	284	0,98	356	0,99	↑	494	1,25	↑
cały kraj	495	1,71	391	1,08	↓	435	1,10	↑
gmina (lub kilka gmin)	3393	11,70	4 079	11,30	↓	4 176	10,57	↓
Suma	28 990	100	36 086	100	↑	39 525	100	↑

W tabeli 25 przedstawiono porównanie miejsc realizowania działań przez podmioty centralne w latach 2021-2023. W roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono większy udział działań realizowanych w miejscach pracy, placówkach opieki zdrowotnej, domach, instytucjach użyteczności publicznej, miejscach rekreacji, sportu i wypoczynku, placówkach oświatowych ogółem, szkołach podstawowych, przedszkolach, szkołach średnich, żłobkach, szkołach wyższych i mediach. W roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono większy udział działań realizowanych w miejscach pracy, placówkach opieki zdrowotnej, domach, instytucjach użyteczności publicznej, miejscach rekreacji, sportu i wypoczynku, placówkach oświatowych ogółem, szkołach podstawowych, przedszkolach, szkołach średnich, szkołach wyższych i mediach.

Tabela 25. Miejsca realizowania działań w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Miejsce realizacji	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
nie dotyczy**	7 379	25,45	7 103	19,68	↓	5 824	14,73	↓
miejsce pracy, zakład pracy	2 107	7,27	2 722	7,54	↑	3 462	8,76	↑
placówka opieki zdrowotnej	891	3,07	1 410	3,91	↑	1 596	4,04	↑

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

dom	138	0,48	776	2,15	↑	1 552	3,93	↑
instytucja użyteczności publicznej	297	1,02	780	2,16	↑	1 411	3,57	↑
miejsce rekreacji, sportu, wypoczynku	1 128	3,89	1 602	4,44	↑	1 966	4,97	↑
placówka oświatowa	9 677	33,38	13 117	36,35	↑	15 222	38,51	↑
szkoła podstawowa (6-13/6-15 lat)	4 046	13,96	6 345	17,58	↑	8 235	20,83	↑
gimnazjum (13-16 lat)***	62	0,21	111	0,31	↑	122	0,31	↓
przedszkole (3-6 lat)	2 128	7,34	3 021	8,37	↑	3 327	8,42	↑
szkoła średnia (16-20 lat)	3 466	11,96	5 196	14,40	↑	6 142	15,54	↑
przygotowanie przedszkolne - zerówka	403	1,39	479	1,33	↓	487	1,23	↓
żłobek (klub dziecięcy, oddział żłobkowy) (0-3 lata)	90	0,31	114	0,32	↑	125	0,32	↓
szkoła wyższa (19+)	57	0,20	93	0,26	↑	114	0,29	↑
Inna niż powyższa placówka oświatowa	1	0,00	1 195	3,31	↑	1 302	3,29	↓
media, przestrzeń wirtualna (internet, radio, TV)	1 384	4,77	3 124	8,66	↑	4 434	11,22	↑
Inne niż powyższe	4 678	16,14	3 814	10,57	↑	3 352	8,48	↓

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ jedno działanie mogło być realizowane w kilku miejscach.

** Odpowiedź „nie dotyczy” była wskazywana, gdy trudno było wskazać miejsce realizacji, ponieważ działania były prowadzone w Internecie, obejmowały sprawozdawczość lub były prowadzone w ogólnie dostępnej przestrzeni publicznej, np. rozdawanie ulotek, akcja plakatowa.

*** Gimnazja nie funkcjonują od roku szkolnego 2018/2019. Ich wskazywanie w sprawozdawczości może wskazywać np. na korzystanie z budynków.

4.3.5. POPULACJA DOCELOWA DZIAŁAŃ

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie charakterystyki populacji docelowej działań realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023. Stwierdzono, że w 2022 roku zwiększył się udział działań adresowanych do adresatów bez względu na ich płeć. Rozpiętość wieku adresatów działań zwiększyła się, ponieważ zmniejszyła się średnia wartość wieku minimalnego a jednocześnie zwiększyła się wartość średnia wieku maksymalnego, z wyjątkiem działań adresowanych tylko do mężczyzn, które były adresowanych do mężczyzn starszych niż w roku 2021. W 2023 roku również zwiększył się udział działań adresowanych do adresatów bez względu na ich płeć. Rozpiętość wieku adresatów działań zwiększyła się, ponieważ zmniejszyła się średnia wartość wieku minimalnego a jednocześnie zwiększyła się wartość średnia wieku maksymalnego.

Tabela 26. Płeć i wiek osób z grup docelowych w działaniach realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Płeć osób z grup docelowych	Liczba	Procent	Wiek min.	Wiek maks.
2021				
nie określono	5456	18,82		
Bez względu na płeć	23 135	79,80	0-75 (średnia: 15,81)	1-100 (średnia: 58,10)
Tylko Kobiety	386	1,33	0-60 (średnia: 27,82)	16-100 (średnia: 54,93)
Tylko Mężczyźni	13	0,05	0-35 (średnia: 20,38)	19-100 (średnia: 43,27)
Ogółem	28 990	100	0-75 (średnia: 16,01)	1-100 (średnia: 58,04)
2022				
nie określono	6 139	17,01↓		
Bez względu na płeć	29 621	82,08↑	0-70 (średnia: 15,14) ↓	0-100 (średnia: 63,54) ↑
Tylko Kobiety	312	0,86↓	0-60 (średnia: 27,78) ↓	0-100 (średnia: 57,11) ↑
Tylko Mężczyźni	14	0,04↓	0-45 (średnia: 24,71) ↑	17-100 (średnia: 49,08) ↑
Ogółem	36 086	100	0-75 (średnia: 15,27) ↓	0-100 (średnia: 63,46) ↑
2023				
nie określono	6257	15,83↓		
Bez względu na płeć	32856	83,13↑	0-70 (średnia: 14,78) ↓	0-100 (średnia: 64,94) ↑
Tylko Kobiety	393	0,99↑	0-64 (średnia: 25,37) ↓	13-100 (średnia: 60,97) ↑
Tylko Mężczyźni	19	0,05↑	0-45 (średnia: 18,95) ↓	14-100 (średnia: 58,76) ↑
Ogółem	39 525	100↑	0-70 (średnia: 14,91) ↓	0-100 (średnia: 64,89) ↑

Poniższa tabela przedstawia porównanie danych dotyczących liczby osób w populacji docelowej działań realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023. Stwierdzono, że w 2022 roku zwiększył się udział działań skierowanych do populacji o liczebności od 50 do 4999 osób. W roku 2023 w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się udział działań skierowanych do populacji o liczebności 10-49 osób, do populacji o liczebności od 1 000 do 999 999 osób i ponad 12 mln.

Tabela 27. Liczba osób w populacji docelowej w przedziałach dla działań w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Liczba osób	2021		2022			2023		
	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
nd	5 463	18,84	6 067	16,81	↓	6 068	15,35	↓
1 osoba	2 852	9,84	2 937	8,14	↓	3 167	8,01	↓
2-9 osób	4 009	13,83	4 632	12,84	↓	4 927	12,47	↓
10-49 osób	4 668	16,10	5 785	16,03	↓	6 541	16,55	↑
50-99 osób	2 053	7,10	2 803	7,77	↑	2 954	7,47	↓
100-499	5 131	17,70	6 923	19,18	↑	7 517	19,02	↓
500-999	1 723	5,94	2 675	7,41	↑	2 893	7,32	↓
1.000-4.999	2 071	7,14	3 169	8,78	↑	3 877	9,81	↑
5.000-9.999	391	1,35	483	1,34	↓	597	1,51	↑
10.000-49.999	441	1,52	456	1,26	↓	572	1,45	↑
50.000-99.999	62	0,21	47	0,13	↓	70	0,18	↑

100.000-999.999	76	0,26	57	0,16	↓	68	0,17	↑
1-12 mln	24	0,08	20	0,06	↓	22	0,06	↓
Ponad 12 mln	26	0,09	32	0,09	-	252	0,64	↑
SUMA	28 990	100	36 086	100	↑	39 525	100	↑

W tabeli 28 przedstawiono porównanie rozkładów otrzymanych dla kategorii charakterystyki populacji w latach 2021-2023. W roku 2022 stwierdzono wzrost udziału działań skierowanych do grup wyselekcjonowanych. W roku 2023 stwierdzono spadek udziału działań skierowanych do wyróżnionych kategorii populacji docelowych.

Tabela 28. Kategorie populacji docelowych dla działań w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Kategorie	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
Grupy wyselekcjonowane	16 809	57,98	26 413	73,19	↑	26 889	68,03	↓
Seniorzy	130	0,45	77	0,21	↓	62	0,16	↓
Łącznie dzieci i młodzież	2 904	10,02	3 060	8,48	↓	3 204	8,11	↓
Uczniowie SP	363	1,25	186	0,52	↓	5	0,01	↓
Razem uczniowie i młodzież	797	2,75	321	0,89	↓	7	0,02	↓
Młodzież	494	1,70	215	0,60	↓	11	0,03	↓
Suma (młodzież i dorośli)	5	0,02	1	0,00	↓	0	0,00	↓
Przedszkolaki – dzieci w wieku 3-6 lat	244	0,84	101	0,28	↓	2	0,01	↓
Dzieci małe – dzieci do 3 r.ż.	4	0,01	2	0,01	-	0	0,00	↓
Kobiety w ciąży	12	0,04	2	0,01	↓	0	0,00	↓
nie określono	5 467	18,86	6 148	17,04	↓	6 257	15,83	↓

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ te same działania mogą być adresowane do kilku populacji docelowych

4.3.6. REALIZATOR INTERWENCJI

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaje podmiotów centralnych realizujących interwencje w latach 2021-2023. W roku 2022 stwierdzono nieznaczne zwiększenie udziału interwencji realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, instytuty naukowe i oddziały wojewódzkie NFZ. W roku 2023 stwierdzono nieznaczne zwiększenie udziału interwencji realizowanych przez Ministerstwo Zdrowia, Instytut Medycyny Pracy i pozostałe instytuty, Centralę i oddziały wojewódzkie NFZ i inne podmioty.

Tabela 29. Rodzaj podmiotu centralnego realizującego interwencje z zakresu zdrowia publicznego w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Realizator interwencji (rodzaj)	2021		2022			2023		
	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
PIS	11 254	93,01	13 749	93,91	↑	13 606	93,23	↓
Komendy wojewódzkie policji	159	1,31	140	0,96	↓	124	0,85	↓
Pozostałe jednostki policji	25	0,21	23	0,16	↓	17	0,12	↓
Jednostki policji ogółem	184	1,52	163	1,11	↓	141	0,97	↓
Ministerstwo Zdrowia	52	0,43	35	0,24	↓	44	0,30	↑
Ministerstwo Sprawiedliwości	8	0,07	8	0,05	↓	7	0,05	↓
Pozostałe ministerstwa	17	0,14	21	0,14	↓	19	0,13	↓
Ministerstwa ogółem	77	0,64	64	0,44	↓	70	0,48	↑
NIZP - PZH - PIB	130	1,07	173	1,18	↑	129	0,88	↓
Instytut Psychiatrii i Neurologii	13	0,11	10	0,07	↓	9	0,06	↓
Instytut Medycyny Pracy	9	0,07	8	0,05	↓	11	0,08	↑
Pozostałe instytuty	27	0,22	39	0,27	↑	52	0,36	↑
Instytuty naukowe ogółem	179	1,47	230	1,57	↑	201	1,38	↓
NFZ	193	1,60	285	1,95	↑	424	2,91	↑
Podmioty wojskowe ogółem	47	0,39	48	0,33	↓	44	0,30	↓
Inne	166	1,37	102	0,70	↓	108	0,74	↑

4.3.7. ŚCIEŻKI INTERWENCJI

W 2022 roku w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono nieznaczny wzrost udziału ścieżek takich jak:

- Działania prozdrowotne - wzrost z 81,18% (n=23534) w roku 2021 do 82,99% (n=29947) w roku 2022;
- Kształcenia kadr ochrony zdrowia – wzrost z 0,11% (n=32) w roku 2021 do 0,16% (n=57) w roku 2022.

Stwierdzono również zmniejszenie udziału następujących ścieżek interwencji:

- Monitorowania i oceny stanu zdrowia populacji z 17,14% (n=4970) w roku 2021 do 15,49% (n=5588) w roku 2022;
- Nadzoru sanitarno-epidemiologicznego z 1,06% (n=306) w roku 2021 do 0,90% (n=325) w roku 2022;
- Legislacji z 0,06% (n=16) w roku 2021 do 0,03% (n=12) w roku 2022.
- Badań naukowych z 0,46% (n=132) w roku 2021 do 0,44% (n=157) w roku 2022.

W 2023 roku w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono nieznaczny wzrost udziału ścieżek takich jak:

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

- Działania prozdrowotne - wzrost z 82,99% (n=29 947) w roku 2022 do 84,17% (n=33 268) w roku 2023;
- Nadzoru sanitarno-epidemiologicznego z 0,90% (n=325) w roku 2022 do 0,91% (n=359) w roku 2023;
- Legislacji z 0,03% (n=12) w roku 2022 do 0,04% (n=14) w roku 2023.

Stwierdzono również zmniejszenie udziału następujących ścieżek interwencji:

- Kształcenia kadr ochrony zdrowia – wzrost z 0,16% (n=57) w roku 2022 do 0,14% (n=54) w roku 2023.
- Monitorowania i oceny stanu zdrowia populacji z 15,49% (n=5588) w roku 2022 do 14,41% (n=5 694) w roku 2023;
- Badań naukowych z 0,44% (n=157) w roku 2022 do 0,34% (n=135) w roku 2023.

4.3.8. PODMIOT FINANSUJĄCY DZIAŁANIA (RODZAJ)

W tabeli 30 przedstawiono porównanie rodzajów podmiotów finansujących działania w latach 2021-2023. W roku 2022 odnotowano zwiększenie udziału finansowania działań przez jednostki inspekcji sanitarnej oraz zwiększenie udziału wskazywania jako podmiotów finansujących urzędów gminy i oddziałów wojewódzkich NFZ. W roku 2023 odnotowano zwiększenie udziału finansowania działań przez jednostki inspekcji sanitarnej oraz zwiększenie udziału wskazywania jako podmiotów finansujących starostw powiatowych oddziałów wojewódzkich NFZ, instytutów badawczych i urzędów wojewódzkich.

Tabela 30. Podmiot finansujący działania z zakresu zdrowia publicznego w latach 2021-2023 ze względu na rodzaj podmiotu (liczba i procent)

Podmiot finansujący działanie (rodzaj)	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
PIS	27 260	94,03	34 205	94,79	↑	37 522	94,93	↑
Komenda Wojewódzka Policji	160	0,55	150	0,42	↓	131	0,33	↓
Ministerstwo	921	3,18	1 011	2,80	↓	893	2,26	↓
Starostwo Powiatowe	37	0,13	30	0,08	↓	40	0,10	↑
Urząd Gminy	8	0,03	15	0,04	↑	13	0,03	↓
Urząd Marszałkowski	7	0,02	3	0,01	↓	1	0,00	↓
Urząd Miasta	19	0,07	24	0,07	-	28	0,07	↓
Oddział wojewódzki NFZ	222	0,77	297	0,82	↑	514	1,30	↑
Instytuty badawcze	90	0,31	107	0,30	↓	199	0,50	↑
Urzędy wojewódzkie	11	0,04	4	0,01	↓	7	0,02	↑
inne	252	0,87	240	0,67	↓	177	0,45	↓

4.3.9. KWOTA FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ

W tabeli 31 przedstawiono porównanie kwot finansowania działań realizowanych przez podmioty centralne w latach 2021-2023. W roku 2022 stwierdzono niewielki wzrost udziału działań sprawozdawanych jako realizowane bezkosztowo, działań finansowanych kwotami z przedziału 500-4.999 złotych, 500.000-999.999 złotych i 5.000.000-9.999.999 złotych. W roku 2023 stwierdzono niewielki wzrost udziału działań sprawozdawanych jako realizowane bezkosztowo, działań finansowanych kwotami z przedziału 10.000-29.999 złotych, 100.000-299.999 złotych, 500.000-999.999 złotych i 10.000.000-99.999.999 złotych.

Tabela 31. Kwota finansowania działań przez PF w latach 2021-2023 w przedziałach (liczba i procent)

Kwota finansowania	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
0	27 567	95,10	34 685	96,12	↑	38 048	96,26	↑
<500	521	1,80	341	0,94	↓	373	0,94	↓
500-999	64	0,22	107	0,30	↑	108	0,27	↓
1.000-4.999	155	0,53	201	0,56	↑	192	0,49	↓
5.000-9.999	56	0,19	69	0,19	-	70	0,18	↓
10.000-29.999	98	0,34	87	0,24	↓	123	0,31	↑
30.000-49.999	71	0,24	51	0,14	↓	46	0,12	↓
50.000-99.999	83	0,29	85	0,24	↓	58	0,15	↓
100.000-299.999	129	0,44	149	0,41	↓	178	0,45	↑
300.000-499.999	54	0,19	68	0,19	-	43	0,11	↓
500.000-999.999	44	0,15	57	0,16	↑	75	0,19	↑
1.000.000-4.999.999	89	0,31	98	0,27	↓	101	0,26	↓
5.000.000-9.999.999	18	0,06	45	0,12	↑	37	0,09	↓
co najmniej 10.000.000	41	0,14	43	0,12	↓	73	0,18	↑
SUMA	28 990	100	36 086	100	↑	39 025	100	↑

W tabeli 32 przedstawiono porównanie źródeł finansowania działań w latach 2021-2023. Odnotowano wzrost udziału działań bez źródła finansowania, wzrost udziału środków własnych i wzrost udziału innych środków.

Tabela 32. Źródło finansowania PF działań z zakresu zdrowia publicznego w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Źródło finansowania - PF	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
Budżet państwa	28 225	97,36	33 639	93,22	↓	36 176	91,53	↓
Brak źródła finansowania	515	1,78	1 083	3,00	↑	848	2,15	↓
Budżet JST	46	0,16	28	0,08	↓	155	0,39	↑
Dotacje podmiotowe	22	0,08	3	0,01	↓	11	0,03	↑
Środki unijne	51	0,18	30	0,08	↓	40	0,10	↑
Środki przedsiębiorstw krajowych	1	0,00	0	0,00	↓	0	0,00	↓

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Środki własne	3	0,01	1031	2,86	↑	2 128	5,38	↑
inne	127	0,44	272	0,75	↑	167	0,42	↓
SUMA	28 990	100	36 086	100	↑	39 525	100	↑

4.3.10. CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI INTERWENCJI

W tabeli 33 przedstawiono porównanie całkowitych kosztów realizacji interwencji w latach 2021-2023. Stwierdzono, że w roku 2022 wzrósł udział interwencji bezkosztowych, interwencji, których koszt zawierał się w przedziałach 500-9.999, 300.000-499.999, 1.000.000-9.999.999 i 60.000.000-100.000.000 złotych. W roku 2023 wzrósł udział interwencji, których koszt zawierał się w przedziałach 5.000-9.999, 10.000-29.999, 100.000-299.999, 500.000-999.999, 1.000.000-9.999.999, 10.000.000-19.999.999 i 60.000.000-100.000.000 złotych.

Tabela 33. Całkowity koszt realizacji interwencji w latach 2021-2023 w przedziałach (liczba i procent)

Całkowity koszt interwencji	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
0	11 077	91,55	13 565	92,65	↑	13 501	92,51	↓
<500	264	2,18	172	1,17	↓	159	1,09	↓
500-999	71	0,59	93	0,64	↑	91	0,62	↓
1.000-4.999	134	1,11	201	1,37	↑	179	1,23	↓
5.000-9.999	37	0,31	59	0,40	↑	60	0,41	↑
10.000-29.999	61	0,50	71	0,48	↓	86	0,59	↑
30.000-49.999	41	0,34	36	0,25	↓	26	0,18	↓
50.000-99.999	55	0,45	59	0,40	↓	41	0,28	↓
100.000-299.999	128	1,06	101	0,69	↓	134	0,92	↑
300.000-499.999	50	0,41	63	0,43	↑	45	0,31	↓
500.000-999.999	40	0,33	43	0,29	↓	63	0,43	↑
1.000.000-4.999.999	82	0,68	103	0,70	↑	109	0,75	↑
5.000.000-9.999.999	20	0,17	29	0,20	↑	38	0,26	↑
10.000.000-19.999.999	16	0,13	14	0,10	↓	86	0,59	↑
20.000.000-59.999.999	18	0,15	20	0,14	↓	19	0,13	↓
60.000.000-100.000.000	6	0,05	12	0,08	↑	23	0,16	↑
SUMA	12 100	100	14 641	100	↑	14 594	100	↓

5. WYNIKI EWALUACJI INTERWENCJI I DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W ROKU 2023 – JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

5.1. SZCZEGÓŁOWY OPIS METODYKI ANALIZY DANYCH Z JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Podobnie, jak w analizie danych dotyczących podmiotów centralnych wszystkie obliczenia wykonano za pomocą arkusza kalkulacyjnego Microsoft Excel wersja 365 oraz pakietu statystycznego IBM SPSS

Statistics 29.0, natomiast obliczenia niezbędne do utworzenia chmury słów w analizie określiń zawartych w nazwach interwencji przeprowadzono za pomocą pakietu R Statistics 4.4.1 z wykorzystaniem biblioteki wordcloud 2.6. W opisie statystycznym danych ilościowych posłużono się klasycznymi miarami położenia jak średnia arytmetyczna i mediana (Me), jak również wartościami minimalnymi i maksymalnymi jako miarami zmienności. Dla większości parametrów przeprowadzono analizę zarówno interwencji, jak i działań tam, gdzie było to zasadne z merytorycznego i metodologicznego punktu widzenia. Określenia dotyczące cech populacji docelowej poddano analizie jakościowej (przeanalizowano opisy wszystkich działań, które zawierały szczegółowe informacje dotyczące populacji docelowej). Wszelkie dane dotyczące procentowego rozkładu danego parametru zostały obliczone za pomocą arkusza kalkulacyjnego i zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku dla zachowania precyzji i przejrzystości tekstu.

5.2. WYNIKI EWALUACJI INTERWENCJI I DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ROKU 2023

Analiza dotyczy wszystkich interwencji i działań z roku 2023 sprawozdanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

5.2.1. LICZBA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Jednostki samorządu terytorialnego sprawozdały **13 475 interwencji**. W ramach tych interwencji przeprowadzono **19 998 działań**.

Największa liczba sprawozdanych interwencji z zakresu zdrowia publicznego dotyczyła województwa wielkopolskiego (n=1 434, 10,64%), następne pod względem liczby interwencji było województwo mazowieckie (n=1 363, 10,12%) i śląskie (n=1 203, 8,9%). Są to również województwa o największej liczbie mieszkańców. Największą liczbę działań z zakresu zdrowia publicznego sprawozdano w województwie mazowieckim (n=2 134, 10,67%), kolejno – w wielkopolskim (n=2 132, 10,66%) i w śląskim (n=1 846, 9,23%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 34.

Tabela 34. Interwencje z zakresu zdrowia publicznego zrealizowane przez JST w podziale na województwa w roku 2023 (liczba i procent) oraz liczba mieszkańców na podstawie danych z GUS za ten sam rok (liczba i procent)

Województwo	Liczba interwencji	Procent	Liczba mieszkańców*
wielkopolskie	1 434	10,64	3 493 577
mazowieckie	1 363	10,12	5 510 612
śląskie	1 203	8,93	4 346 702
pomorskie	1 100	8,16	2 358 307
lubelskie	1 075	7,98	2 024 637
małopolskie	996	7,39	3 429 014

podkarpackie	905	6,72	2 079 098
lubuskie	858	6,37	979 976
łódzkie	844	6,26	2 378 483
zachodniopomorskie	669	4,96	1 640 622
kujawsko-pomorskie	650	4,82	2 006 876
opolskie	607	4,50	942 441
podlaskie	569	4,22	1 143 355
dolnośląskie	509	3,78	2 888 033
świętokrzyskie	451	3,35	1 178 164
warmińsko-mazurskie	242	1,80	1 366 430
Ogółem	13 475	100	37 766 327

*Dane o liczbie mieszkańców województw w roku 2023 przedstawione na podstawie danych opublikowanych przez GUS, data publikacji 20.07.2023, dostęp z dnia 23.10.2024

Największą liczbę działań z zakresu zdrowia publicznego sprawozdano w województwie mazowieckim (n=2 134, 10,67%), kolejno – w wielkopolskim (n=2 132, 10,66%) i w śląskim (n=1 846, 9,23%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 35.

Tabela 35. Działania z zakresu zdrowia publicznego zrealizowane przez JST w podziale na województwa w roku 2023 (liczba i procent) oraz liczba mieszkańców na podstawie danych z GUS za ten sam rok (liczba i procent)

Województwo	Liczba działań	Procent	Liczba mieszkańców*
mazowieckie	2 134	10,67	5 510 612
wielkopolskie	2 132	10,66	3 493 577
śląskie	1 846	9,23	4 346 702
pomorskie	1 721	8,61	2 358 307
lubelskie	1 562	7,81	2 024 637
małopolskie	1 403	7,02	3 429 014
łódzkie	1 219	6,10	2 378 483
kujawsko-pomorskie	1 155	5,78	2 006 876
lubuskie	1 139	5,70	979 976
podkarpackie	1 102	5,51	2 079 098
zachodniopomorskie	1 039	5,20	1 640 622
opolskie	804	4,02	942 441
podlaskie	754	3,77	1 143 355
dolnośląskie	742	3,71	2 888 033

warmińsko-mazurskie	657	3,29	1 366 430
świętokrzyskie	589	2,95	1 178 164
Ogółem	19 998	100	37 766 327

* Dane o liczbie mieszkańców województw w roku 2023 przedstawione na podstawie danych opublikowanych przez GUS, data publikacji 20.07.2023, dostęp z dnia 23.10.2024

5.2.2. LICZBA DZIAŁAŃ W ZALEŻNOŚCI OD KATEGORII W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA

Przeanalizowano również kategorie działań zrealizowanych przez JST w podziale na poszczególne województwa. Tabela 36 przedstawia wyniki tych analiz. Kategorie działań przedstawione w tabeli ograniczono do tych, które sprawozdano w co najmniej 5 przypadkach. Najczęściej wskazywaną kategorią działań była profilaktyka chorób i promocja zdrowia. Dotyczy to wszystkich województw. Najmniej działań z tej kategorii sprawozdano w województwie opolskim (48,3%). Często wskazywano również kategorię działań promocyjno-informacyjnych, najczęściej w województwach opolskim (26,1%), zachodniopomorskim (23,3%), wielkopolskim (22,0%) i łódzkim (21,3%). Najmniejszą liczbę działań promocyjno-informacyjnych odnotowano w województwie śląskim (7,8%).

Tabela 36. Liczba działań (liczba i procent) zrealizowanych w zależności od kategorii w poszczególnych województwach (pogrubieniem zaznaczono najczęściej pojawiające się kategorie działań)

Kategoria działań	Województwo																
		dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodnio-pomorskie
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> działania na rzecz środowiska naturalnego	n	20	4	1	9	8	15	37	17	14	15	16	38	3	4	9	9
	%	2,7	0,3	0,1	0,8	0,7	1,1	1,7	2,1	1,3	2,0	0,9	2,1	0,5	0,6	0,4	0,9
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> infrastruktura dla aktywności fizycznej/sportu	n	15	63	7	16	12	30	70	22	25	8	9	40	21	12	11	10
	%	2,0	5,5	0,4	1,4	1,0	2,1	3,3	2,7	2,3	1,1	0,5	2,2	3,6	1,8	0,5	1,0
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> inne	n	54	136	15	52	169	118	167	90	97	67	161	16	42	45	311	84
	%	7,3	11,8	1,0	4,6	13,9	8,4	7,8	11,2	8,8	8,9	9,4	0,9	7,1	6,8	14,6	8,1
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> tworzenie sieci wsparcia społecznego	n	1	8	1	6	5	10	22	12	6	1	14	16	0	0	15	6
	%	0,1	0,7	0,1	0,5	0,4	0,7	1,0	1,5	0,5	0,1	0,8	0,9	0,0	0,0	0,7	0,6
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> współpraca i partnerstwo dla zdrowia	n	20	19	13	18	25	77	110	41	35	51	56	66	2	10	32	39
	%	2,7	1,6	0,8	1,6	2,1	5,5	5,2	5,1	3,2	6,8	3,3	3,6	0,3	1,5	1,5	3,8
Działania organizacyjne -> działania administracyjne	n	12	26	21	29	32	39	55	13	25	34	48	9	3	23	61	36
	%	1,6	2,3	1,3	2,5	2,6	2,8	2,6	1,6	2,3	4,5	2,8	0,5	0,5	3,5	2,9	3,5
Działania organizacyjne -> działania promocyjno-informacyjne	n	70	120	246	136	260	220	348	210	215	133	257	144	66	115	468	242
	%	9,4	10,4	15,7	11,9	21,3	15,7	16,3	26,1	19,5	17,6	14,9	7,8	11,2	17,5	22,0	23,3

kształcenie ustawiczne -> Inna	n	4	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kształcenie ustawiczne -> szkolenie/warsztat	n	0	0	0	0	2	0	3	2	0	1	2	0	1	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Monitoring stanu zdrowia ludności	n	1	0	0	1	5	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	0
	%	0,1	0,0	0,0	0,1	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Świadczenia w programie -> profilaktyka chorób i promocja zdrowia	n	545	774	1258	862	701	891	1284	388	677	437	1137	1503	451	444	1215	609
	%	73,5	67,0	80,5	75,7	57,5	63,5	60,2	48,3	61,4	58,0	66,1	81,4	76,6	67,6	57,0	58,6

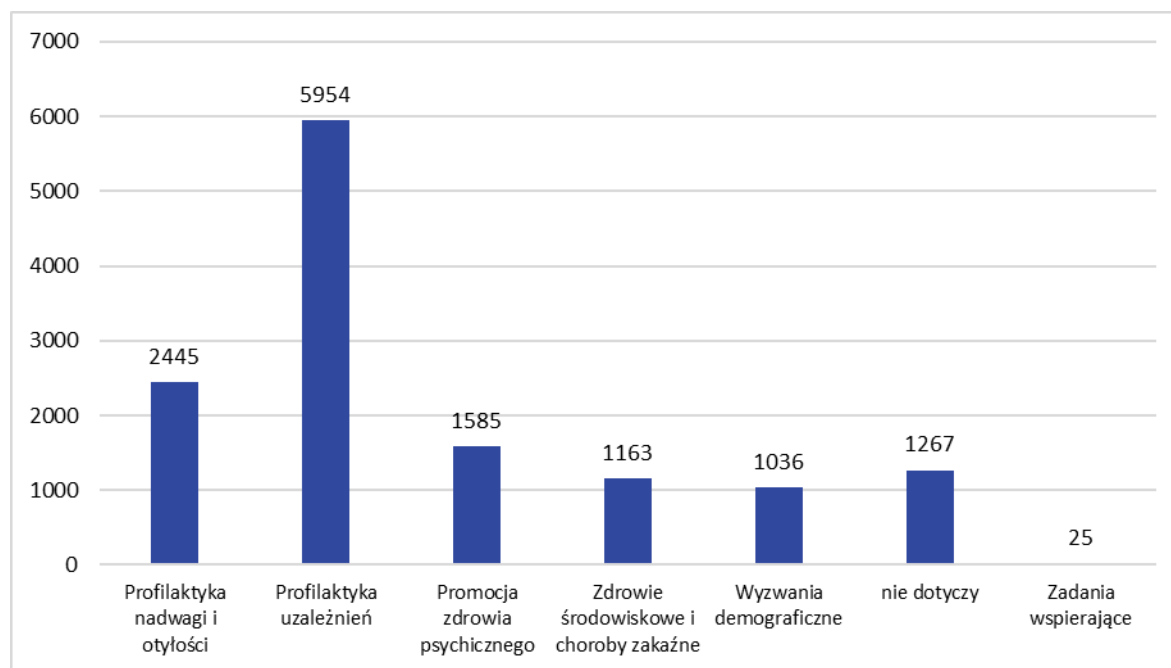
Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

5.2.3. CEL I NUMER ZADANIA NPZ W PODZIALE NA INTERWENCJE I DZIAŁANIA

Najwięcej interwencji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego dotyczyło celu operacyjnego nr 2 (n=5 954; 44,19%), tj. Profilaktyka uzależnień a następnie - celu operacyjnego nr 1 (n=2 445; 18,14%), tj. Profilaktyka nadwagi i otyłości. Tabela 37 i Rycina 20 prezentują szczegółowe dane dotyczące wszystkich celów NPZ.

Tabela 37. Liczba interwencji realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2023 (liczba i procent)

Nr i nazwa celu operacyjnego NPZ	Liczba interwencji	Procent
1. Profilaktyka nadwagi i otyłości	2 445	18,14
2. Profilaktyka uzależnień	5 954	44,19
3. Promocja zdrowia psychicznego	1 585	11,76
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	1 163	8,63
5. Wyzwania demograficzne	1 036	7,69
nie dotyczy	1 267	9,40
Zadania wspierające	25	0,19
Ogółem	13 475	100

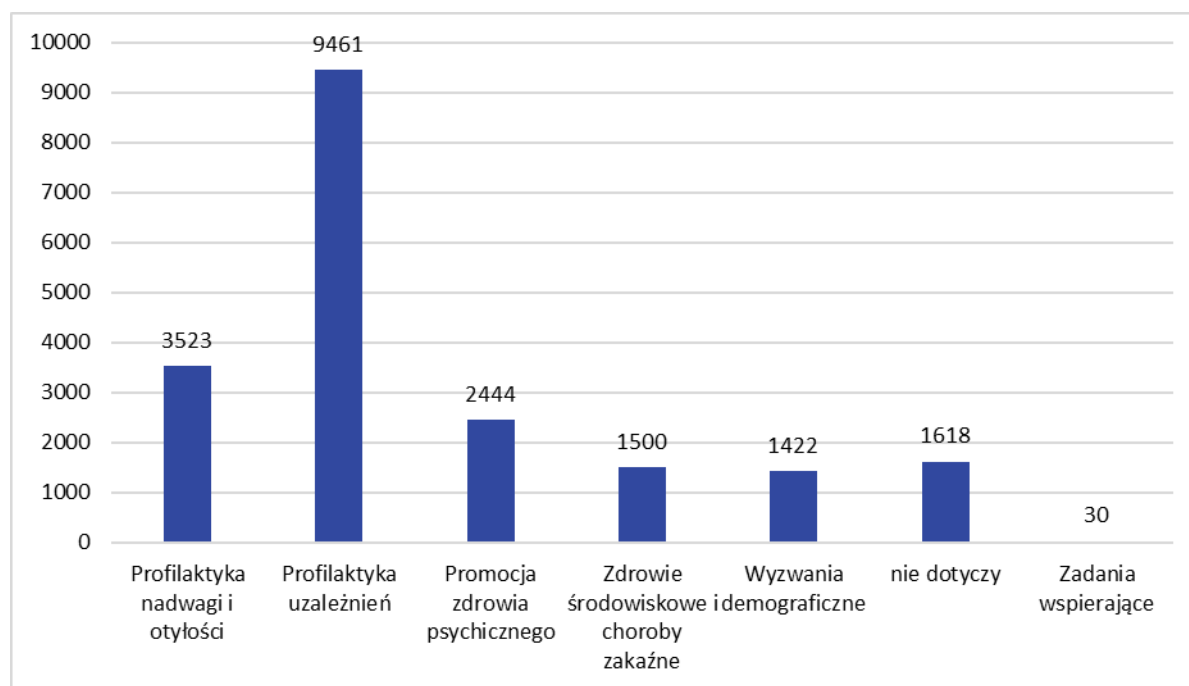

Rycina 20. Liczba interwencji realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2023

Najwięcej działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego dotyczyło celu operacyjnego nr 2 (n=9 461; 47,31%), tj. Profilaktyka uzależnień a następnie - celu operacyjnego nr 1 (n=3 523; 17,62%), tj. Profilaktyka nadwagi i otyłości. Tabela 38 i Rycina 21 prezentują szczegółowe dane dotyczące wszystkich celów NPZ.

Tabela 38. Liczba działań realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2023 (liczba i procent)

Nr i nazwa celu operacyjnego NPZ	Liczba działań	Procent
1.Profilaktyka nadwagi i otyłości	3 523	17,62
2.Profilaktyka uzależnień	9 461	47,31
3.Promocja zdrowia psychicznego	2 444	12,22
4.Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	1 500	7,50
5.Wyzwania demograficzne	1 422	7,11
nie dotyczy	1 618	8,09
Zadania wspierające	30	0,15
Ogółem	19 998	100

Rycina 21. Liczba działań realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2023

Analizując rozkład interwencji realizowanych w ramach poszczególnych celów operacyjnych w województwach można zauważyć, że we wszystkich województwach najwięcej interwencji dotyczyło celu operacyjnego nr 2. W ramach tego celu odnotowano najwięcej interwencji w województwie mazowieckim – 656 interwencji. Szczegółowe dane zaprezentowano w Tabeli 39.

Tabela 39. Interwencje zrealizowane w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w poszczególnych województwach w roku 2023

Województwo	Cel operacyjny NPZ						Zadania wspierające	Suma w województwie
	N/d	1	2	3	4	5		
Dolnośląskie	92	44	227	49	43	51	3	509
Kujawsko-pomorskie	56	202	232	47	39	70	4	650
Lubelskie	1	174	644	137	102	17	0	1 075
Lubuskie	32	209	341	138	72	65	1	858
Łódzkie	76	79	518	82	65	24	0	844
Małopolskie	0	194	424	107	167	104	0	996
Mazowieckie	7	181	656	285	102	121	11	1 363
Opolskie	11	119	249	60	86	80	2	607
Podkarpackie	135	180	439	70	34	46	1	905
Podlaskie	1	78	322	65	67	36	0	569
Pomorskie	306	141	430	92	69	60	2	1 100
Śląskie	27	374	390	141	145	126	0	1 203
Świętokrzyskie	56	96	154	49	41	54	1	451
Warmińsko-mazurskie	15	42	144	9	20	12	0	242
Wielkopolskie	446	153	571	119	59	86	0	1 434
Zachodniopomorskie	6	179	213	135	52	84	0	669
SUMA	1 267	2 445	5 954	1 585	1 163	1 036	25	13 475

Analizowano również rozkład celów operacyjnych przypisanych dla działań z zakresu zdrowia publicznego według województw. We wszystkich województwach najwięcej działań dotyczyło celu operacyjnego nr 2 (9 461 działań, w tym najwięcej - w województwie mazowieckim, tj. 1 090 działań). Pozostałe dane przedstawia Tabela 40.

Tabela 40. Działania zrealizowane w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w poszczególnych województwach w roku 2023

Województwo	Cel operacyjny NPZ						Zadania wspierające	Suma w województwie
	Nie dotyczy	1	2	3	4	5		
Dolnośląskie	114	83	326	85	62	68	4	742

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Kujawsko-pomorskie	85	308	530	76	58	94	4	1155
Lubelskie	2	255	927	238	120	20	0	1562
Lubuskie	33	256	509	172	89	79	1	1139
Łódzkie	99	112	777	122	82	27	0	1219
Małopolskie	0	282	643	151	197	130	0	1403
Mazowieckie	14	319	1 090	360	146	190	15	2134
Opolskie	11	152	339	86	111	103	2	804
Podkarpackie	182	196	549	89	37	48	1	1102
Podlaskie	1	102	454	80	75	42	0	754
Pomorskie	372	255	693	229	83	87	2	1721
Śląskie	33	551	686	218	185	173	0	1846
Świętokrzyskie	90	127	191	66	49	65	1	589
Warmińsko-mazurskie	33	66	484	29	26	19	0	657
Wielkopolskie	541	231	834	258	115	153	0	2132
Zachodniopomorskie	8	228	429	185	65	124	0	1039
SUMA	1 618	3 523	9 461	2 444	1 500	1 422	30	19 998

Jednostki sprawozdające mogły definiować różne zadania w celach operacyjnych NPZ dla poszczególnych działań podejmowanych w ramach jednej interwencji. Z tego względu analizę dotyczącą zadań w ramach poszczególnych celów operacyjnych przeprowadzono w taki sposób, że jednostką analizy jest działanie a nie interwencja.

Najczęściej raportowanymi działaniami były te w ramach celu operacyjnego nr 2 – 1.1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom (n=4 171; 20,86%). W ramach celu operacyjnego nr 1 – 3. promocja aktywności fizycznej - wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży (n=2 379; 11,90%). Następnie, w ramach celu operacyjnego nr 3 – 1. realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej (n=1 457; 7,29%). Poniżej przedstawiono pozostałe dane na temat wskazywanych zadań NPZ. Z uwagi na duże zróżnicowanie odpowiedzi przedstawiono tylko te, w których liczba rekordów wynosiła przynajmniej 50 – Tabela 41.

Tabela 41. Działania podejmowane przez JST w roku 2023 w relacji do numeru zadania NPZ - zestawienie numerów zadań, które zostały sprawozdane przynajmniej 50 razy (liczba i procent)

Cel operacyjny NPZ	Zadanie NPZ	Liczba	Procent działań
Profilaktyka nadwagi i otyłości	1.2. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym upowszechnianie koncepcji Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie	372	1,86
	1.3. Promocja aktywności fizycznej – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży	2 379	11,90
	1.4. Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych	78	0,39
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 1., bez podania nr zadania z zakresu 1-15 przewidzianego w Rozporządzeniu	388	1,94
Profilaktyka uzależnień	2.1.1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom	4 171	20,86
	2.1.2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)	57	0,29
	2.1.3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień	426	2,13
	2.1.4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego	246	1,23
	2.1.5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin	538	2,69
	2.1.6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie	253	1,27
	2.1.7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich	543	2,72
	2.3.1. Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej	145	0,73

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

	2.3.3. Wdrożenie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie	143	0,72
	2.3.4. Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu	70	0,35
	2.3.5. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych	101	0,51
	2.4.1. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania	357	1,79
	2.5.1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP	401	2,01
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 2., bez podania nr zadania z zakresu przewidzianego w Rozporządzeniu	231	1,16
Promocja zdrowia psychicznego	3.1.1. Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej	1 457	7,29
	3.1.2. Podnoszenie kompetencji kadr medycznych i innych specjalistów uczestniczących w realizacji działań profilaktycznych na rzecz opieki psychiatrycznej	68	0,34
	3.1.4. Koordynacja, monitorowanie oraz ewaluacja skuteczności i efektywności zadań prowadzonych w celu profilaktyki problemów zdrowia psychicznego i poprawy dobrostanu psychicznego	87	0,44
	3.2.1. Rozwijanie odpowiedzialnej polityki informacyjnej na temat zachowań samobójczych oraz czynników ryzyka i czynników chroniących z nimi związanych, w tym monitorowanie mediów, stosowanie zaleceń specjalistów (np. suicydologów, specjalistów zdrowia publicznego) w opracowywaniu materiałów informacyjnych i innych przekazów o charakterze medialnym przez instytucje publiczne oraz media publiczne	92	0,46
Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	4.1. Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie	659	3,30
	4.2. Podejmowanie inicjatyw na rzecz profilaktyki chorób zawodowych i związanych z pracą, w tym ze służbą żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz wzmocnienie zdrowia pracujących	64	0,32
	4.5. Promocja szczepień, utrzymanie funkcjonalności portalu informacyjnego dotyczącego szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych	281	1,41
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 4., bez podania nr zadania z zakresu 1-10 przewidzianego w Rozporządzeniu	356	1,78

Wyzwania demograficzne	5.2. Upowszechnianie rozwiązań systemowych w zakresie zdrowia prokreacyjnego, w tym w opiece prekoncepcyjnej i okołoporodowej	83	0,42
	5.3. Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych	624	3,12
	5.4. Rozwój usług wspierających zdrowie i jakość życia związaną ze zdrowiem u osób starszych i ich opiekunów nieformalnych, w szczególności przez rozwój dziennych form wsparcia i pomocy psychologicznej	194	0,97
	5.5. Działania na rzecz koordynacji opieki nad osobami starszymi dostępnej w ramach systemów ochrony zdrowia i pomocy społecznej	54	0,27
	Działania przypisane Celowi operacyjnemu 5., bez podania nr zadania z zakresu 1-12 przewidzianego w Rozporządzeniu	193	0,97

Na rycinie 22 przedstawiono obraz chmury słów dotyczący określeń używanych w nazwach interwencji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Najczęściej używano określeń: „profilaktyki”, „przeciwdziałania”, „problemów” „alkoholowych” i „narkomanii”.

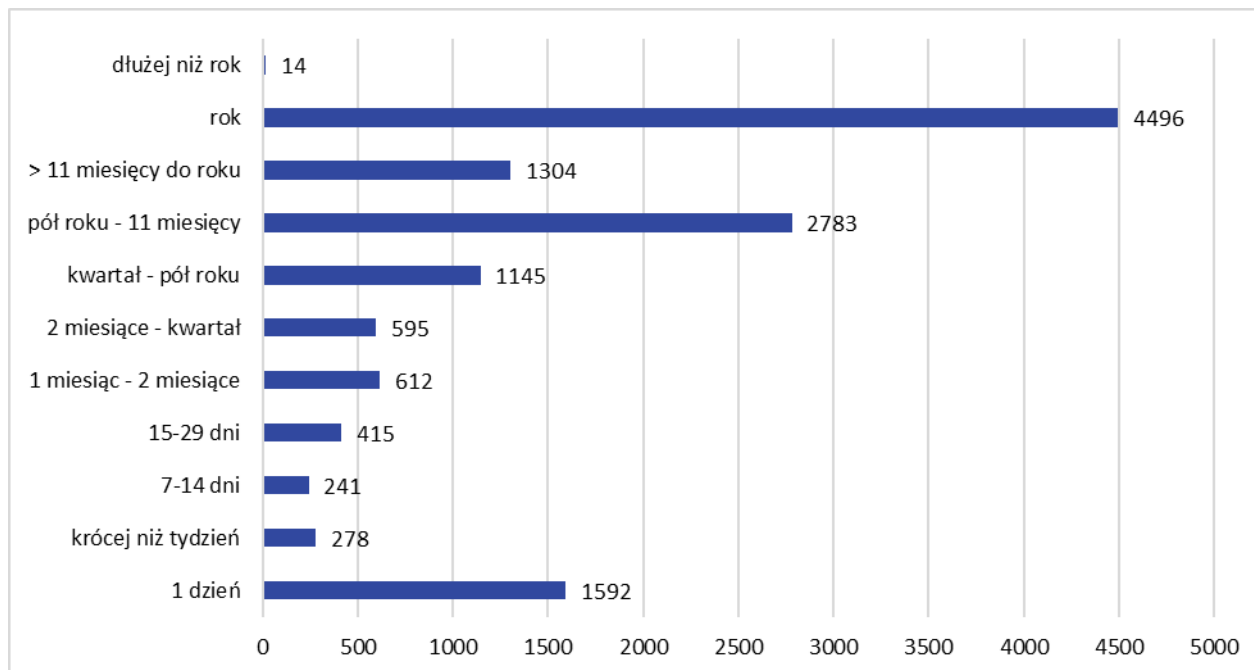
Rycina 22. Obraz chmury słów dotyczący określeń używanych w nazwach interwencji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

5.2.4. CZAS TRWANIA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

Najwięcej interwencji podejmowanych przez JST to interwencje, które trwały cały rok (n=4 496; 33,37%), a następnie interwencje, które trwały między pół roku a 11 miesięcy (n=2 783; 20,65%). Średnia i mediana czasu trwania dla interwencji wynosiły odpowiednio 229 i 302 dni. Szczegółowo dane dla interwencji przedstawiono poniżej – Tabela 42 oraz Rycina 23.

Tabela 42. Czas trwania interwencji zrealizowanych w 2023 roku w przedziałach czasowych (liczba i procent)

Czas trwania	Liczba	Procent
1 dzień	1 592	11,81
krócej niż tydzień	278	2,06
7-14 dni	241	1,79
15-29 dni	415	3,08
1 miesiąc - 2 miesiące	612	4,54
2 miesiące - kwartał	595	4,42
kwartał - pół roku	1 145	8,50
pół roku - 11 miesięcy	2 783	20,65
> 11 miesięcy do roku	1 304	9,68
rok	4 496	33,37
dłużej niż rok	14	0,10
Suma końcowa	13 475	100

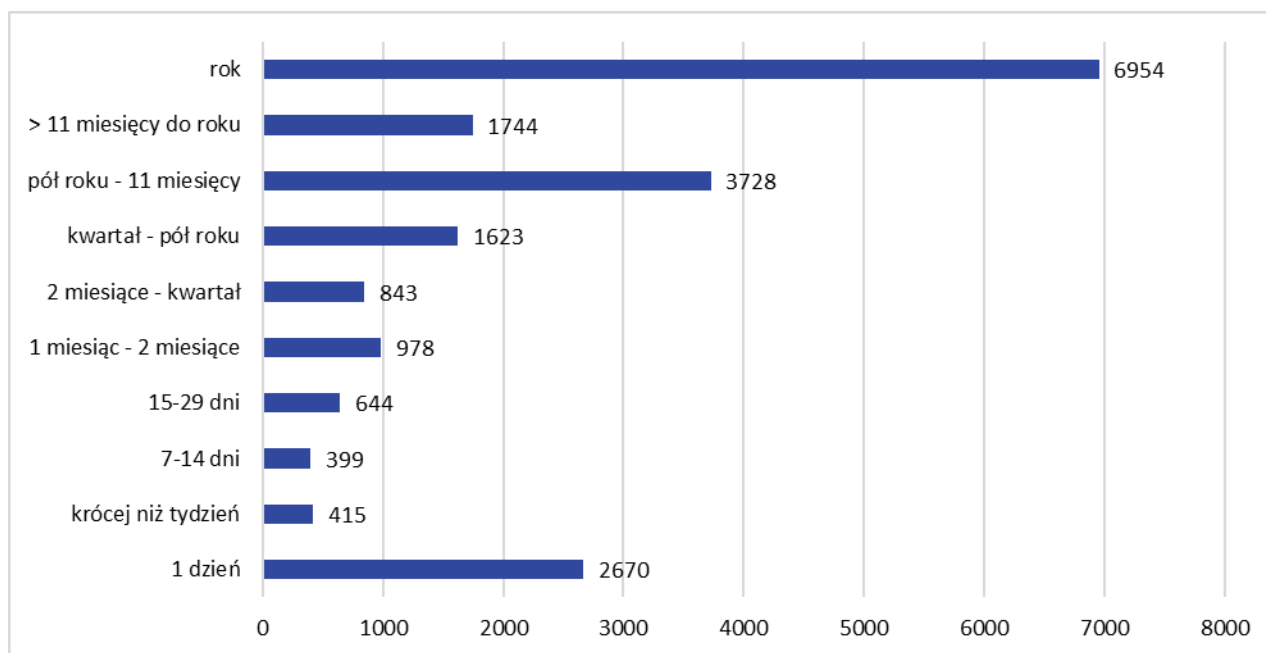

Rycina 23. Czas trwania interwencji zrealizowanych w roku 2023 w przedziałach czasowych

Najwięcej działań to działania, które trwały cały rok (n=6954; 34,77%), a następnie między pół roku a 11 miesięcy (n=3728; 18,64%). Średnia i mediana czasu trwania działań wyniosły odpowiednio 224 i 297 dni. Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 43 i Rycina 24.

Tabela 43. Czas trwania działań zrealizowanych w 2023 roku w przedziałach czasowych (liczba i procent)

Czas trwania	Liczba	Procent
1 dzień	2 670	13,35
krócej niż tydzień	415	2,08
7-14 dni	399	2,00
15-29 dni	644	3,22
1 miesiąc - 2 miesiące	978	4,89
2 miesiące - kwartał	843	4,22
kwartał - pół roku	1 623	8,12
pół roku - 11 miesięcy	3 728	18,64
> 11 miesięcy do roku	1 744	8,72
rok	6 954	34,77
Suma końcowa	19 998	100

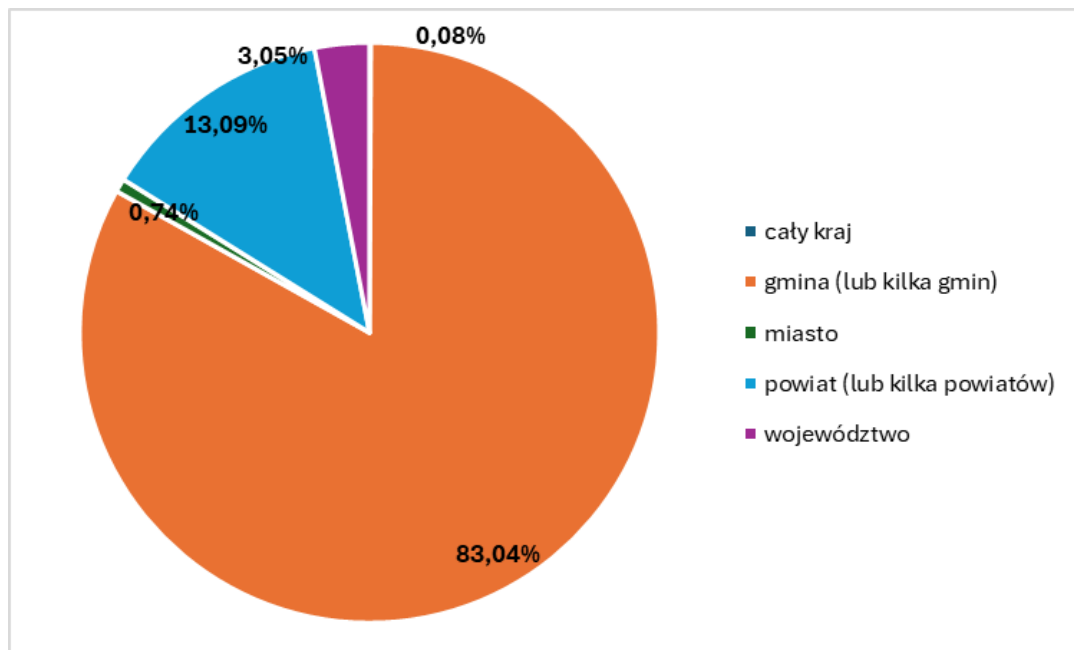
Rycina 24. Czas trwania działań zrealizowanych w roku 2023 w przedziałach czasowych

5.2.5. ZASIĘG TERYTORIALNY INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

Większość interwencji podejmowanych przez samorządy dotyczyła gmin (n=11 189; 83,04%) a następnie - powiatów (n=1 764; 13,09%). Szczegółowo dane prezentuje Tabela 44 i Rycina 25.

Tabela 44. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez JST w roku 2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	Liczba	Procent
województwo	411	3,05
powiat (lub kilka powiatów)	1 764	13,09
miasto	100	0,74
gmina (lub kilka gmin)	11 189	83,04
cały kraj	11	0,08
SUMA	13 475	100

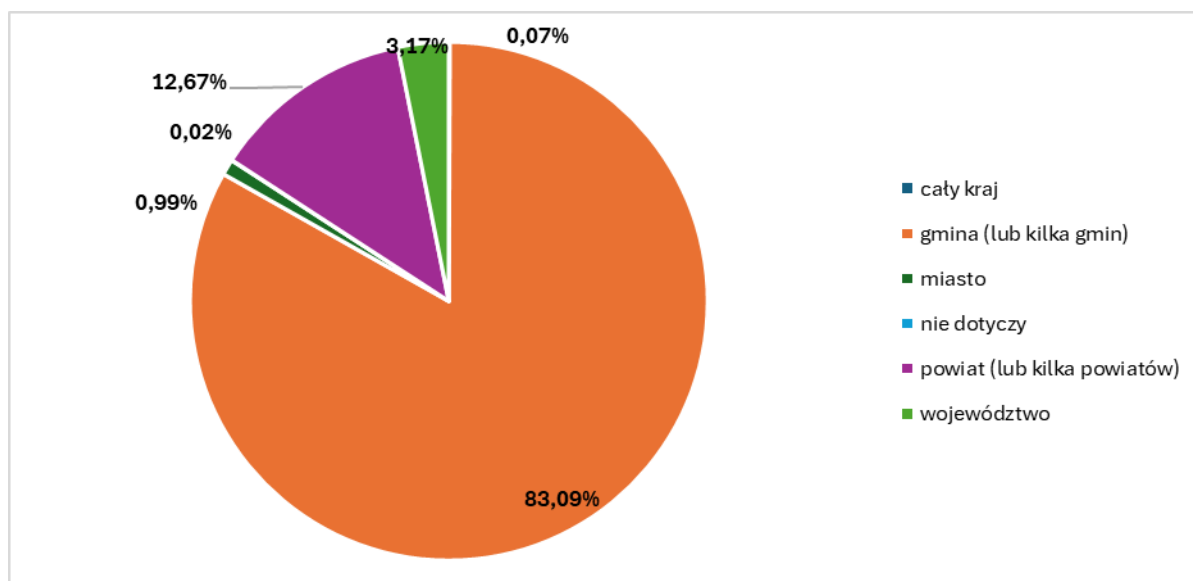

Rycina 25. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez JST w roku 2023

Większość działań realizowanych przez JST miała zasięg gminy lub kilku gmin ($n=16\ 617$, 83,09%), a następnie powiatu lub kilku powiatów ($n=2\ 533$, 12,67%). Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 45 i Rycina 26.

Tabela 45. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez JST w roku 2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	Liczba	Procent
cały kraj	14	0,07
województwo	633	3,17
powiat (lub kilka powiatów)	2 533	12,67
miasto	197	0,99
gmina (lub kilka gmin)	16 617	83,09
nie dotyczy	4	0,02
SUMA	19 998	100

Rycina 26. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez JST w roku 2023

Analizując rozkład zasięgu terytorialnego interwencji w poszczególnych województwach można zauważyć, że we wszystkich województwach w największej liczbie przypadków wskazywano jako zasięg gminę lub kilka gmin. Najwięcej w województwie wielkopolskim, tj. 1 130 interwencji. Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 46 dla interwencji i Tabela 47 w odniesieniu do działań.

Tabela 46. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach

Województwo	Zasięg				
	Kraj	Gmina (lub kilka gmin)	Miasto	Powiat (lub kilka powiatów)	Województwo
Dolnośląskie	4	428	0	43	34
Kujawsko-pomorskie	1	481	0	168	0
Lubelskie	0	924	0	128	23
Lubuskie	0	780	0	60	18
Łódzkie	0	691	18	76	59
Małopolskie	0	880	0	98	18
Mazowieckie	0	1 085	45	232	1
Opolskie	0	551	0	41	15
Podkarpackie	1	764	37	99	4
Podlaskie	0	491	0	65	13

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Pomorskie	0	900	0	92	108
Śląskie	0	1 034	0	153	16
Świętokrzyskie	5	338	0	103	5
Warmińsko-mazurskie	0	193	0	49	0
Wielkopolskie	0	1 130	0	225	79
Zachodniopomorskie	0	519	0	132	18
SUMA	11	11 189	100	1 764	411

Analizując rozkład zasięgu terytorialnego działań w poszczególnych województwach można zauważyć, że we wszystkich województwach w największej liczbie przypadków wskazywano jako zasięg gminę lub kilka gmin. Najwięcej w województwie wielkopolskim, tj. 1 650 działań. Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 47.

Tabela 47. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach

Zasięg

Województwo	Kraj	Gmina (lub kilka gmin)	Miasto	Nie dotyczy	Powiat (lub kilka powiatów)	Województwo
Dolnośląskie	4	547	0	0	138	53
Kujawsko-pomorskie	1	878	0	0	276	0
Lubelskie	0	1 327	0	0	209	26
Lubuskie	0	1 041	0	0	80	18
Łódzkie	0	1 027	40	0	92	60
Małopolskie	0	1 273	0	0	102	28
Mazowieckie	0	1 702	108	1	323	0
Opolskie	0	744	0	1	41	18
Podkarpackie	4	946	49	0	99	4
Podlaskie	0	663	0	0	78	13
Pomorskie	0	1 426	0	1	137	157
Śląskie	0	1 553	0	0	238	55
Świętokrzyskie	5	440	0	0	139	5
Warmińsko-mazurskie	0	573	0	0	84	0
Wielkopolskie	0	1 650	0	1	328	153

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Zachodniopomorskie	0	827	0	0	169	43
SUMA	14	16 617	197	4	2 533	633

W tabeli 48 przedstawiono dane dotyczące miejsc realizowania działań w roku 2023 przez jednostki samorządu terytorialnego. Najczęściej wskazywanym miejscem realizacji interwencji były placówki oświatowe (n=6 708; 33,54%).

Tabela 48. Miejsca realizowania działań w roku 2023 (liczba i procent)

Miejsce realizacji	Liczba	Procent
nie dotyczy**	3 685	18,43
miejsce pracy, zakład pracy	608	3,04
placówka opieki zdrowotnej	1 394	6,97
dom	3 759	18,80
instytucja użyteczności publicznej (np. biblioteka, DPS, świetlica, klub, dom kultury, centrum handlowe, centrum integracji społecznej)	3 339	16,70
miejsce rekreacji, sportu, wypoczynku	2 800	14,00
placówka oświatowa	6 708	33,54
szkoła podstawowa (6-13/6-15 lat)	4 777	23,89
gimnazjum (13-16 lat)***	151	0,76
przedszkole (3-6 lat)	735	3,68
szkoła średnia (16-20 lat)	1 654	8,27
przygotowanie przedszkolne - zerówka	100	0,50
żłobek (klub dziecięcy, oddział żłobkowy) (0-3 lata)	18	0,09
szkoła wyższa (19+)	39	0,20
Inna niż powyższa placówka oświatowa	478	2,39
media, przestrzeń wirtualna (Internet, radio, TV)	239	1,20
Inne niż powyższe	2 323	11,62

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ jedno działanie mogło być realizowane w kilku miejscach.

** Odpowiedź „nie dotyczy” była wskazywana, gdy trudno było wskazać miejsce realizacji, ponieważ działania były prowadzone w Internecie, obejmowały sprawozdawczość lub były prowadzone w ogólnie dostępnej przestrzeni publicznej, np. rozdawanie ulotek, akcja plakatowa.

*** Gimnazja nie funkcjonują od roku szkolnego 2018/2019. Ich wskazywanie w sprawozdawczości może wynikać np. z wykorzystywania budynków.

5.2.6. POPULACJA DOCELOWA DZIAŁAŃ

Jednostki sprawozdające mogły definiować różne grupy docelowe dla poszczególnych działań podejmowanych w ramach jednej interwencji. Z tego względu analizę dotyczącą grup docelowych przeprowadzono w taki sposób, że jednostką analizy jest działanie a nie interwencja. Grupę docelową scharakteryzowano na podstawie danych o płci odbiorców podjętych działań, ich wieku oraz liczby.

Większość działań była adresowana zarówno do kobiet jak i do mężczyzn (n=19 090, 95,46%). W przypadku działań adresowanych tylko do kobiet minimalny wiek grupy docelowej był wyższy niż w przypadku działań adresowanych tylko do mężczyzn – Tabela 49.

Tabela 49. Płeć i wiek osób z grup docelowych w działaniach realizowanych przez JST w roku 2023 (liczba i procent)

Płeć osób z grup docelowych	Liczba	Procent	Wiek min.	Wiek max.
Nie określono	46	0,23	-	-
Bez względu na płeć	19 090	95,46	0-75 (średnia: 13,59)	0-100 (średnia: 51,52)
Tylko Kobiety	622	3,11	0-65 (średnia: 23,71)	1-100 (średnia: 61,86)
Tylko Mężczyźni	240	1,20	0-65 (średnia: 18,53)	8-100 (średnia: 49,15)
Ogółem	19 998	100	0-75 (średnia: 13,97)	0-100 (średnia: 51,81)

W analizie dotyczącej rodzaju grupy docelowej przeprowadzonej w poszczególnych województwach również można zauważyć, że najczęściej realizowane działania były adresowane zarówno do kobiet jak i do mężczyzn. Najwięcej w województwie mazowieckim – 2 134 działania i w województwie wielkopolskim – 2 132 działania. Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 50.

Tabela 50. Liczba działań realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach w podziale na grupy docelowe wyróżnione wg płci

Płeć osób z grup docelowych

Województwo	Nie określono	Bez względu na płeć	Tylko kobiety	Tylko mężczyźni	SUMA
Dolnośląskie	5	695	36	6	742
Kujawsko-pomorskie	0	1 104	20	31	1 155
Lubelskie	0	1 506	31	25	1 562
Lubuskie	3	1 095	28	13	1 139
Łódzkie	7	1 176	24	12	1 219
Małopolskie	0	1 340	44	19	1 403
Mazowieckie	10	2 025	74	25	2 134
Opolskie	6	759	28	11	804

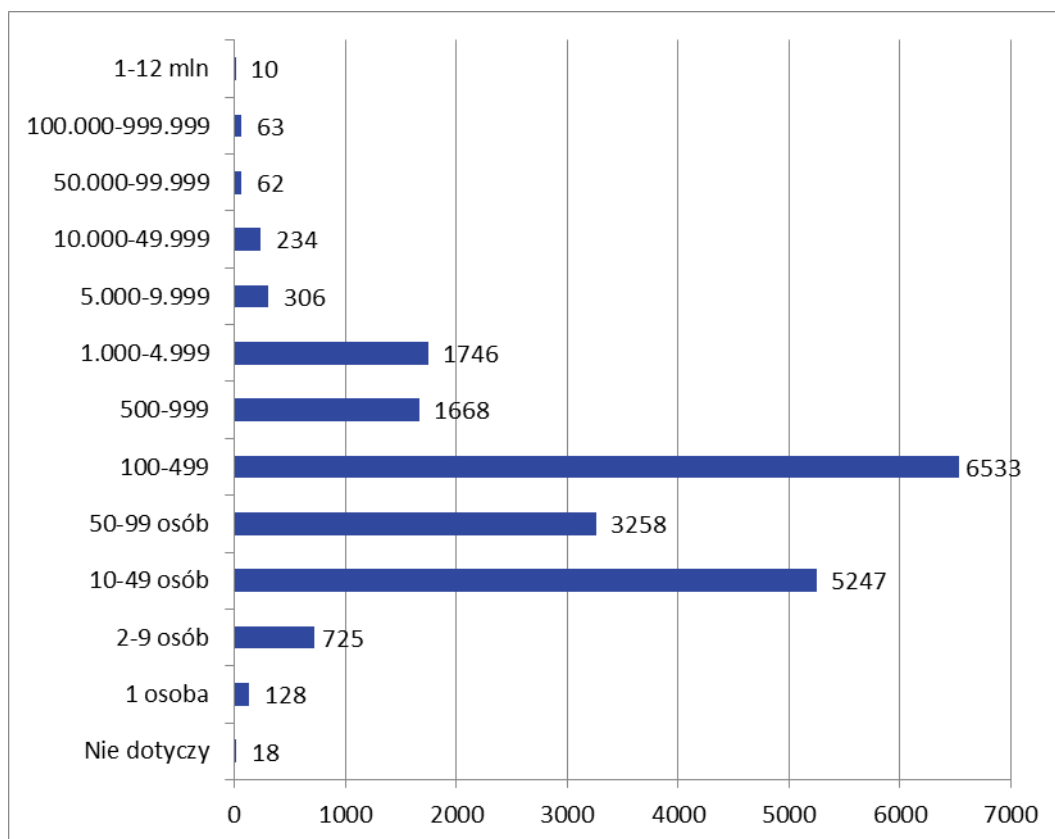
Podkarpackie	1	1 050	33	18	1 102
Podlaskie	3	716	25	10	754
Pomorskie	5	1 621	78	17	1 721
Śląskie	1	1 788	46	11	1 846
Świętokrzyskie	1	557	29	2	589
Warmińsko-mazurskie	2	627	25	3	657
Wielkopolskie	2	2 033	77	20	2 132
Zachodniopomorskie	0	998	24	17	1 039

Drugi etap analizy stanowiła ocena ilościowa populacji docelowej. W tym celu określono wielkość populacji w poszczególnych działaniach podejmowanych przez JST. Liczba osób, które objęto działaniami była zróżnicowana (od 1 do 4 480 000 osób). Średnia liczba osób biorących udział w działaniach realizowanych przez JST w roku 2023 wynosiła około 2,5 tys. osób (Me=101).

Dane na temat liczebności populacji docelowej również poddano analizie w przedziałach. Analizy wykazały, że najwięcej działań było skierowanych do grup o liczebności 100-499 osób (n=6 533; 32,67%) oraz 10-49 osób (n=5 247; 26,24%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 51 oraz Rycina 27.

Tabela 51. Liczba działań realizowanych przez JST w roku 2023 wg wielkości grup docelowych (liczba i procent)

Liczba osób w przedziałach	Liczba	Procent
Nie dotyczy	18	0,09
1 osoba	128	0,64
2-9 osób	725	3,63
10-49 osób	5 247	26,24
50-99 osób	3 258	16,29
100-499	6 533	32,67
500-999	1 668	8,34
1.000-4.999	1 746	8,73
5.000-9.999	306	1,53
10.000-49.999	234	1,17
50.000-99.999	62	0,31
100.000-999.999	63	0,32
1-12 mln	10	0,05
SUMA	19 998	100

Rycina 27. Liczba osób w populacji docelowej w przedziałach dla działań realizowanych przez JST w roku 2023

Przeprowadzono także analizę szczególnych cech populacji osób z grup docelowych w ścieżce interwencji działania prozdrowotne. Grupa docelowa została poddana analizie jakościowej, tj. ze względu na rodzaj. W tym celu populacja została podzielona na 10 podgrup, tj.:

1. **Grupy wyselekcjonowane** – to osoby, które włączono do działania przez wzgląd na specyficzną cechę, np. wykonywany zawód (nauczyciele, psychologzy), zachowanie (np. nadużywanie alkoholu, stosowanie substancji psychoaktywnych) bądź sytuację (np. przebywanie na koloniach/obozach, korzystanie ze stołówki szkolnej);
2. **Seniorzy** – osoby w wieku 65+ lub określone przez realizatora jako osoby starsze;
3. **Łącznie dzieci i młodzież** – przede wszystkim osoby w wieku 0-18 lub podobnym;
4. **Uczniowie SP** – uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych (różnice w raportowaniu wynikają ze zmiany systemu szkolnictwa);
5. **Razem uczniowie i młodzież** – uczniowie szkół wszystkich poziomów;
6. **Młodzież** – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i studenci;
7. **Suma (młodzież i dorośli)** – młodzież (10 r.ż. i więcej) oraz osoby dorosłe;
8. **Przedszkolaki** – dzieci w wieku 3-6 lat;
9. **Dzieci małe** – dzieci do 3 r.ż.

10. Kobiety w ciąży

Odbiorcami zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego były najczęściej osoby, które można zaliczyć do grupy osób wyselekcjonowanych (n=12 601; 63,01%), a więc osoby, które włączone do działań przez wzgląd na ściśle określoną cechę, przynależność do określonych grup zawodowych lub społecznych, np. nauczyciele, rodzice dzieci w wieku szkolnym, policjanci, pracownicy narażeni na negatywny wpływ miejsca pracy na zdrowie czy osoby prezentujące niebezpieczne zachowania zdrowotne. Kolejną kategorią były dzieci i młodzież (n=3 717; 18,59%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 52.

Tabela 52. Kategorie populacji docelowych dla działań (liczba i procent)

Kategorie	Liczba	Procent
Grupy wyselekcjonowane	12 601	63,01
Seniorzy – osoby w wieku 65+ lub określone przez realizatora jako osoby starsze	171	0,86
Łącznie dzieci i młodzież – przede wszystkim osoby w wieku 0-18 lub podobnym	3 717	18,59
Uczniowie SP	1	0,01
Razem uczniowie i młodzież – uczniowie szkół wszystkich poziomów	1	0,01
Młodzież – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i studenci	3	0,02
Suma (młodzież i dorośli) – młodzież (10 r.ż. i więcej) oraz osoby dorosłe	1	0,01
Przedszkolaki – dzieci w wieku 3-6 lat;	0	0,0
Dzieci małe – dzieci do 3 r.ż.	0	0,0
Kobiety w ciąży	0	0,0
nie określono	46	0,23

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ te same działania mogą być adresowane do kilku populacji docelowych

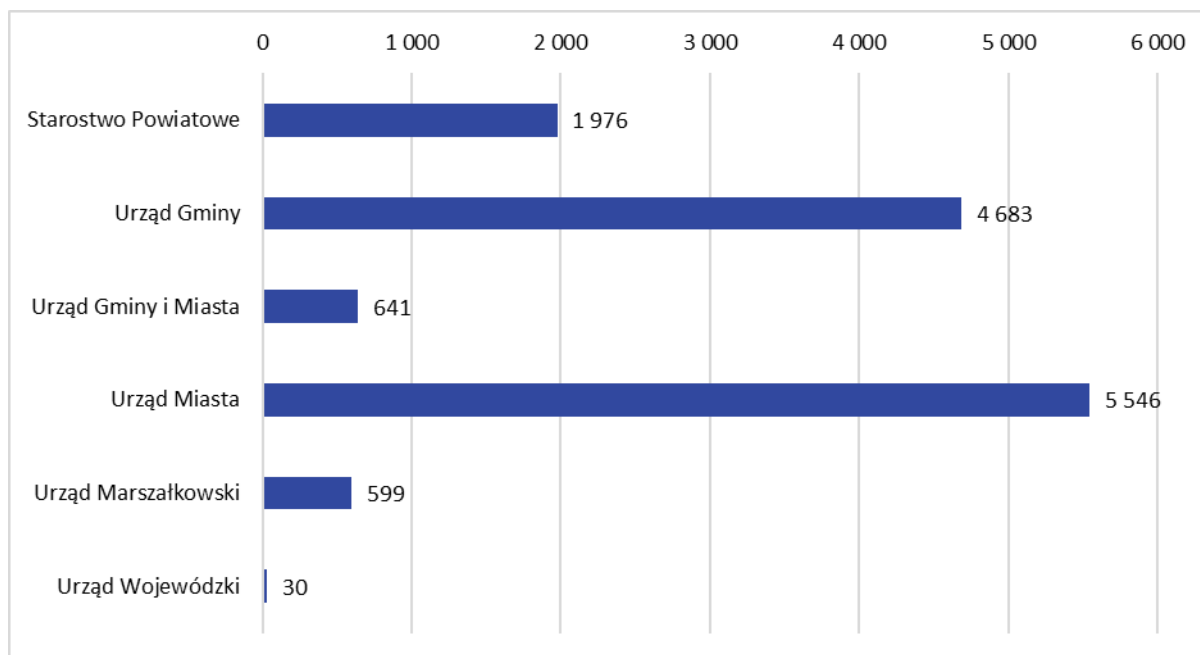
5.2.7. REALIZATOR INTERWENCJI

Ze względu na rozkład danych, podobnie jak w przypadku podmiotów centralnych, analizę realizatorów przeprowadzono tylko na poziomie interwencji. Najczęściej jednostką realizującą interwencję były urzędy miast (n=5 546; 41,16%) oraz urzędy gminy (n=4 683; 34,75%). Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 53 oraz Rycina 28.

Tabela 53. Realizatorzy interwencji prowadzonych przez JST w roku 2023 (liczba i procent)

Realizator interwencji	Liczba	Procent
Starostwo Powiatowe	1 976	14,66
Urząd Gminy	4 683	34,75
Urząd Gminy i Miasta	641	4,76
Urząd Miasta	5 546	41,16

Urząd Marszałkowski	599	4,45
Urząd Wojewódzki	30	0,22
SUMA	13 475	100

Rycina 28. Realizatorzy interwencji prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2023

5.2.8. TRYB REALIZACJI INTERWENCJI

Jednostki samorządu terytorialnego najczęściej wskazywały jako podstawę prawną przepisy odnoszące się do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (n=5 056; 37,52%). Kolejno wymieniane były Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (n=2 812; 20,87%), Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (n=2 454; 18,21%) następnie ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (n=2 169; 16,10%). W Tabeli 54 przedstawiono podstawy prawne wskazane co najmniej 50 razy oraz inne zbiorczo.

Tabela 54. Tryb realizacji interwencji przez JST w roku 2023 (liczba i procent)

Tryb realizacji	Liczba	Procent
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)	5 056	37,52
Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491)	2 812	20,87

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608, z 2023 r. poz. 1718)	2 454	18,21
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)	2 169	16,10
Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465)	1 168	8,67
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858, 1222)	985	7,31
Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854)	669	4,96
Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320)	518	3,84
Statut podmiotu – realizowane zadania własne/statutowe	482	3,58
Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917)	433	3,21
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r. poz. 424. 834)	388	2,88
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107)	351	2,60
Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799)	274	2,03
Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162)	271	2,01
Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283)	260	1,93
Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1488)	227	1,68
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530)	219	1,63
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750, 854, 1473)	152	1,13
Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742 i 743, 858)	104	0,77
Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz.U. z 2019 poz. 1078)	101	0,75
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566)	89	0,66
Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 924)	75	0,56
Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 1089, 1222)	52	0,39
inny	569	4,22

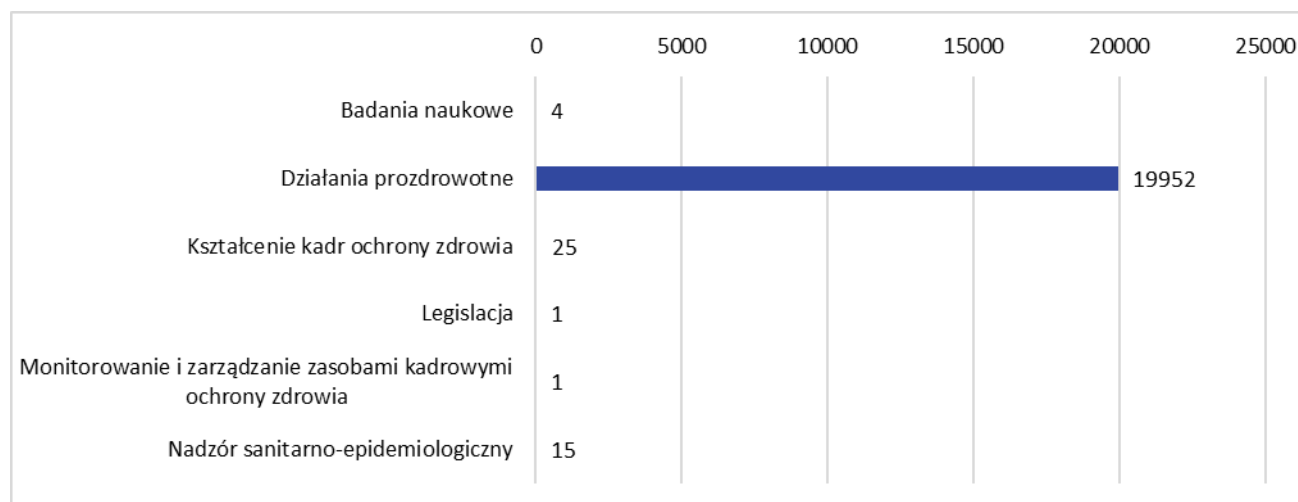
* Jednostki sprawozdające mogły wskazywać kilka trybów realizacji jednej interwencji, stąd suma wartości w kolumnie „Liczba” przekracza sumę interwencji, a suma w kolumnie „procent” przekracza 100%.

5.2.9. ŚCIEŻKI INTERWENCJI

Jednostki samorządu terytorialnego wykazywały mniejsze zróżnicowanie w zakresie elementów podejmowanych ścieżek interwencji niż jednostki centralne. Stwierdzono następujący udział procentowy poszczególnych ścieżek w ogóle realizowanych działań:

- Badania naukowe w 0,02% (n=4);
- Działania prozdrowotne w 99,77% (n=19 952);
- Kształcenie kadr ochrony zdrowia w 0,13% (n=25);
- Legislacja w 0,01% (n=1);
- Nadzór sanitarno-epidemiologiczny w 0,08% (n=15);
- Monitorowanie i zarządzanie zasobami kadrowymi ochrony zdrowia w 0,01% (n=1).

JST prowadziły przede wszystkim działania prozdrowotne (n=19 952; 99,77%). Pozostałe dane zaprezentowano poniżej – Rycina 29.

Rycina 29. Liczba działań poszczególnych rodzajów ścieżek interwencji realizowanych przez JST w roku 2023 – opracowanie zbiorcze.

5.2.10. PODMIOT FINANSUJĄCY DZIAŁANIA(RODZAJ)

Podmiotami finansującymi największą liczbę działań były urzędy miast (n=7 247; 36,24%) i urzędy gminy (n=6 489; 32,45%). Natomiast najrzadziej działania były finansowane przez jednostki PIS (n=8; 0,04%). Szczegółowe dane prezentuje Tabela 55.

Tabela 55. Rodzaj podmiotu finansującego działania w roku 2023 (liczba i procent)

Podmiot finansujący działania (rodzaj)	Liczba	Procent
Fundacja	59	0,30
Szkoła	899	4,50
Ministerstwo	87	0,44
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	123	0,62
Przedszkole	59	0,30
PIS	8	0,04
Starostwo Powiatowe	1 965	9,83
Urząd Gminy	6 489	32,45
Urząd Marszałkowski	913	4,57
Urząd Miasta	7 247	36,24
Urząd Miasta i Gminy	970	4,85
Stowarzyszenie	216	1,08
Oddział wojewódzki NFZ	62	0,31
Urząd Wojewódzki	88	0,44
inne	813	4,07
SUMA	19 998	100

5.2.11. PODMIOT WSPÓŁFINANSUJĄCY

Współfinansowanie miało miejsce w 2 371 działaniach. Kwota współfinansowania zawierała się w przedziale od 1 do 14 961 704,00 złotych. Średnia wynosiła 108 108,60 złotych, mediana – 8 000 złotych. W tabeli 56 przedstawiono rozkład rodzajów podmiotów wskazywanych jako współfinansujące. W największej liczbie przypadków wskazywano inne podmioty współfinansujące, tj. podmioty realizujące umowę i organizacje pozarządowe.

Tabela 56. Podmiot współfinansujący działania z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 ze względu na rodzaj podmiotu (liczba i procent)

Podmiot współfinansujący działania (rodzaj)	Liczba	Procent
Fundacja	80	0,40
Szkoła	152	0,76
Ministerstwo	64	0,32
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	10	0,05
Przedszkole	8	0,04
PIS	3	0,02
Starostwo Powiatowe	221	1,11

Urząd Gminy	268	1,34
Urząd Marszałkowski	123	0,62
Urząd Miasta	531	2,66
Urząd Miasta i Gminy	11	0,06
Stowarzyszenie	242	1,21
Oddział wojewódzki NFZ	12	0,06
Urząd Wojewódzki	29	0,15
inne	617	3,09

* Procenty w tabeli nie sumują się do 100%, ponieważ to samo działanie mogło być współfinansowane przez kilka podmiotów.

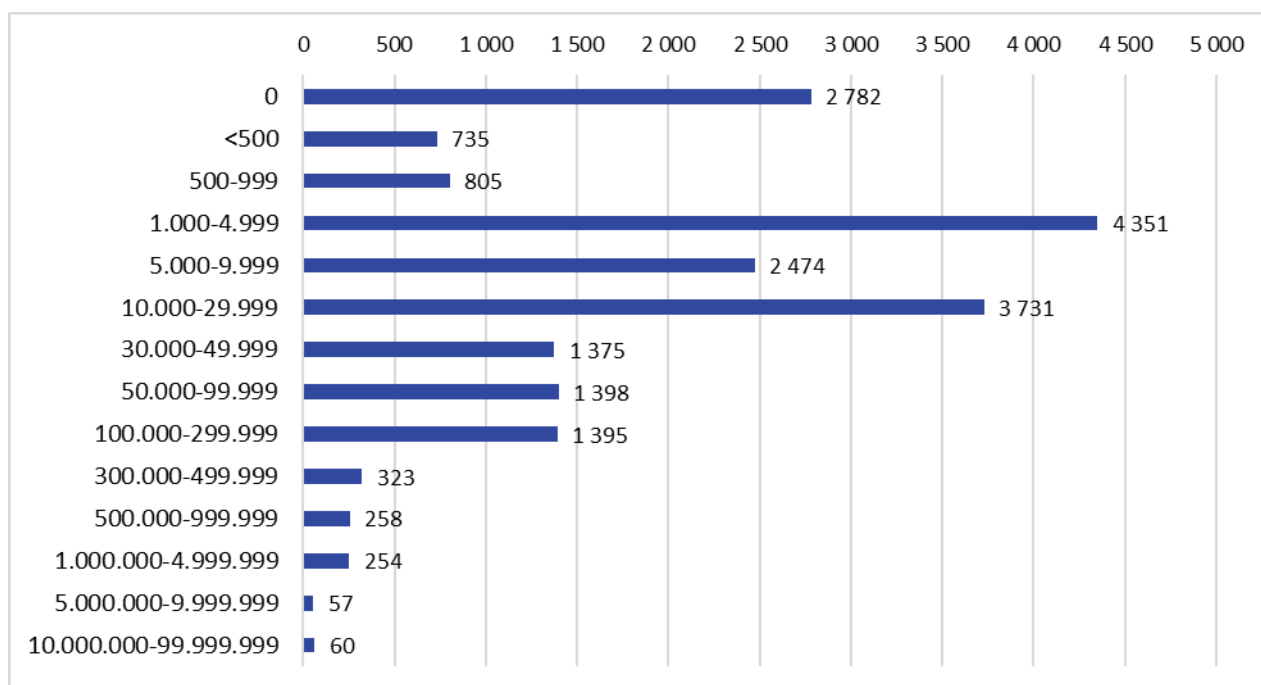
5.2.12. KWOTA FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ

Ze względu na układ danych zawartych w Profibazie oraz kierując się przesłanką rzetelności przedstawionych analiz, analizę kwoty finansowania przeprowadzono na poziomie działań. Suma kwot finansowania poszczególnych działań w ramach każdej interwencji jest równa całkowitemu kosztowi interwencji. Kwoty, jakie podmioty finansujące przeznaczały na finansowanie działań z zakresu zdrowia publicznego, wynosiły średnio nieco ponad 157 tys. zł (Me=7 000) i zamykały się w przedziale od 0 zł do ponad 99 mln zł. Działanie o najwyższej kwocie finansowania, tj. 99 063 348 zł., to prowadzenie Dziennego Domu Opieki Medycznej dla Mieszkańców Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Analiza kwoty finansowania PF w przedziałach wykazała, że najczęściej wskazywano kwoty finansowania działań z przedziału 1.000-4.999 zł (n=4 351; 21,76%), następnie kwoty finansowania działań z przedziału 10.000-29.999 zł (n=3 731; 18,66%) i działania bezkosztowe (n=2 782; 13,91%). Pozostałe dane przedstawiono poniżej – Tabela 57 oraz na rycinie 30.

Tabela 57. Kwota finansowania działania przez podmiot finansujący w roku 2023 w przedziałach (liczba i procent).

Kwota finansowania (w PLN)	Liczba	Procent
0	2 782	13,91
<500	735	3,68
500-999	805	4,03
1.000-4.999	4 351	21,76
5.000-9.999	2 474	12,37
10.000-29.999	3 731	18,66
30.000-49.999	1 375	6,88

50.000-99.999	1 398	6,99
100.000-299.999	1 395	6,98
300.000-499.999	323	1,62
500.000-999.999	258	1,29
1.000.000-4.999.999	254	1,27
5.000.000-9.999.999	57	0,29
10.000.000-99.999.999	60	0,30
SUMA	19 998	100

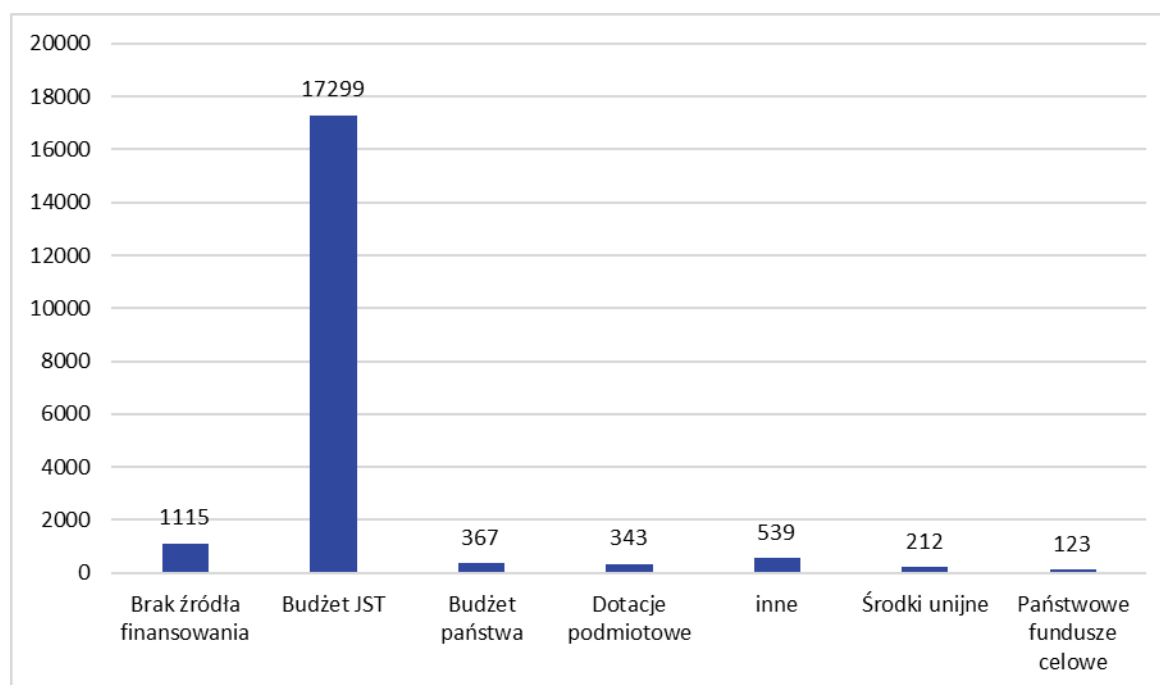

Rycina 30. Kwota finansowania działania przez podmiot finansujący w roku 2023 w przedziałach.

Większość działań finansowano z budżetu jednostek samorządu terytorialnego (n=17 299; 86,50%). Najbardziej wskazywanym źródłem finansowania były państwowe fundusze celowe (n=123; 0,62%). Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli 58 i na rycinie 31.

Tabela 58. Źródło finansowania dla działań w roku 2023 (liczba i procent).

Źródło finansowania PF	Liczba	Procent
Brak źródła finansowania (przy braku kosztów realizacji działania)	1 115	5,58
Budżet JST	17 299	86,50
Budżet państwa	367	1,84
Dotacje podmiotowe	343	1,72
Inne	539	2,70
Środki unijne	212	1,06
Państwowe fundusze celowe	123	0,62
SUMA	19 998	100

Rycina 31. Źródło finansowania dla działań w roku 2023

5.2.13. CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI INTERWENCJI

Ze względu na układ danych pozyskanych z Profibazy analiza całkowitych kosztów została wykonana tylko dla interwencji, ponieważ tylko dane dotyczące interwencji zawierają koszty całkowite. Całkowite koszty realizacji interwencji w 2023 r. zamykały się w przedziale 0 - 99 063 348 zł. Interwencją o największym koszcie była interwencja polegająca na prowadzeniu Dziennego Domu Opieki Medycznej dla Mieszkańców Poznania, gdzie podmiotem realizującym był Urząd Miasta Poznań. Średni koszt realizacji interwencji wynosił 250 174 zł. Najczęściej pojawiała się kwota 0 zł (n=1 661; 12,33%). Analizując koszty realizacji interwencji w poszczególnych województwach i odnosząc je do numeru celu operacyjnego można zauważyć, że w największej liczbie województw największe średnie koszty realizacji interwencji występowały w przypadku celu operacyjnego nr 4. Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 59.

Tabela 59. Średni całkowity koszt realizacji interwencji w PLN w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2023*

Województwo	Cel operacyjny NPZ						zad. wspierające
	nd-łącznie	1-łącznie	2-łącznie	3-łącznie	4-łącznie	5-łącznie	
Dolnośląskie	109 756	96 846	208 236	86 580	130 534	364 227	0
Kujawsko-pomorskie	69 098	245 366	270 651	185 837	533 965	617 129	2 487 910
Lubelskie	654 210	22 095	39 490	19 359	29 234	98 128	0
Lubuskie	108 992	117 519	58 593	17 640	179 069	230 930	11 058 839
Łódzkie	904 116	234 473	110 362	485 076	116 679	2 137 641	0
Małopolskie	0	282 783	150 944	136 881	66 503	640 662	0
Mazowieckie	60 122	967 435	170 431	447 864	341 388	1 305 299	54 901
Opolskie	70 461	66 023	105 044	88 077	79 170	638 389	11 900
Podkarpackie	88 123	129 913	44 257	13 374	28 723	733 619	3 300
Podlaskie	0	86 589	274 025	71 906	378 740	1 343 235	0
Pomorskie	203 146	223 534	193 867	127 481	74 156	398 772	0
Śląskie	63 403	355 741	185 416	495 269	307 012	172 336	0
Świętokrzyskie	610 078	13 181	88 096	10 925	44 823	12 116	2 530
Warmińsko-mazurskie	1 862 073	464 889	841 745	206 296	14 375	69 497	0
Wielkopolskie	398 924	53 394	196 708	81 945	64 413	2 281 783	0
Zachodniopomorskie	41 387	757 548	251 122	94 968	54 544	403 515	0

*na niebiesko oznaczono największe średnie całkowite koszty realizacji według poszczególnych celów operacyjnych w województwach.

Łączne środki wydatkowane przez jednostki samorządu terytorialnego na interwencje z zakresu zdrowia publicznego na podstawie sprawozdanych danych wyniosły **nieco ponad 3,3 mld zł. w 2023 r.** (dokładnie 3 370 846 344 zł), największe koszty poniesione zostały w województwie mazowieckim i wyniosły powyżej 608 mln zł. Największe koszty zostały poniesione w ramach interwencji realizowanych w odniesieniu do celu operacyjnego nr 2. Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 60.

Tabela 60. Sumaryczny koszt realizacji interwencji w PLN w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2023

Cel operacyjny NPZ

Województwo	nd-łącznie	1-łącznie	2-łącznie	3-łącznie	4-łącznie	5-łącznie	zad. wspierające	Suma Całkowita
Dolnośląskie	10 097 579	4 261 217	47 269 490	4 242 409	5 612 978	18 575 561	0	90 059 234
Kujawsko -pomorskie	3 869 485	49 563 967	62 791 003	8 734 361	20 824 621	43 199 032	9 951 639	198 934 108
Lubelskie	654 210	3 844 566	25 431 308	2 652 120	2 981 821	1 668 169	0	37 232 194
Lubuskie	3 487 737	24 561 394	19 980 368	2 434 307	12 892 982	15 010 461	11 058 839	89 426 088
Łódzkie	67 808 713	18 523 371	57 167 680	39 776 244	7 584 119	51 303 383	0	242 163 510
Małopolskie	0	54 859 988	64 000 256	14 646 282	11 106 044	66 628 890	0	211 241 459
Mazowieckie	420 855	175 105 699	111 802 754	127 641 198	34 821 611	157 941 141	603 912	608 337 171
Opolskie	775 070	7 856 795	26 156 019	5 284 617	6 808 642	51 071 094	23 800	97 976 037
Podkarpackie	11 896 608	23 384 421	19 428 656	936 198	976 584	33 746 486	3 300	90 372 252
Podlaskie	0	6 753 904	88 235 937	4 673 875	25 375 585	48 356 468	0	173 395 768
Pomorskie	62 162 612	31 518 315	83 362 680	11 728 211	5 116 776	23 926 325	0	217 814 920
Śląskie	1 711 880	133 047 264	72 312 431	69 832 977	44 516 715	21 714 362	0	343 135 629
Świętokrzyskie	34 164 363	1 265 368	13 566 795	535 322	1 837 760	654 277	2 530	52 026 414
Warmińsko -mazurskie	27 931 097	19 525 332	121 211 328	1 856 666	287 500	833 958	0	171 645 882
Wielkopolskie	177 920 216	8 169 270	112 320 273	9 751 435	3 800 353	196 233 335	0	508 194 883
Zachodniopomorskie	248 320	135 601 162	53 488 996	12 820 733	2 836 288	33 895 296	0	238 890 795
Suma całkowita	403 148 746	697 842 034	978 525 974	317 546 954	187 380 379	764 758 237	21 644 020	3 370 846 344

5.2.14. KOSZTY INTERWENCJI W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W ZALEŻNOŚCI OD NR. CELU OPERACYJNEGO

Przeliczając wydatkowane kwoty z uwzględnieniem liczby osób w danym województwie wykazano, że największe koszty w przeliczeniu na 1 mieszkańca występowały w interwencjach realizowanych w odniesieniu do celu operacyjnego nr 2. Największe sumaryczne koszty interwencji w przeliczeniu na 1 mieszkańca stwierdzono w województwie podlaskim (151,66 zł), a najmniejsze w województwie lubelskim (18,38 zł). Pozostałe dane przedstawiono poniżej – Tabela 61. Sumaryczny koszt realizacji interwencji w 2023 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosił 89,26 zł.

Tabela 61. Sumaryczny koszt realizacji interwencji w PLN w roku 2023 w relacji do celów operacyjnych NPZ w przeliczeniu na 1 mieszkańca w według województw

Województwo	Cel operacyjny NPZ						Zad. wspierające	Województwo ogółem
	nd	1	2	3	4	5		
Dolnośląskie	3,50	1,48	16,37	1,47	1,94	6,43	0,00	31,18
Kujawsko-pomorskie	1,93	24,70	31,29	4,35	10,38	21,53	4,96	99,13
Lubelskie	0,32	1,90	12,56	1,31	1,47	0,82	0,00	18,39
Lubuskie	3,56	25,06	20,39	2,48	13,16	15,32	11,28	91,25
Łódzkie	28,51	7,79	24,04	16,72	3,19	21,57	0,00	101,81
Małopolskie	0,00	16,00	18,66	4,27	3,24	19,43	0,00	61,60
Mazowieckie	0,08	31,78	20,29	23,16	6,32	28,66	0,11	110,39
Opolskie	0,82	8,34	27,75	5,61	7,22	54,19	0,03	103,96
Podkarpackie	5,72	11,25	9,34	0,45	0,47	16,23	0,00	43,47
Podlaskie	0,00	5,91	77,17	4,09	22,19	42,29	0,00	151,66
Pomorskie	26,36	13,36	35,35	4,97	2,17	10,15	0,00	92,36
Śląskie	0,39	30,61	16,64	16,07	10,24	5,00	0,00	78,94
Świętokrzyskie	29,00	1,07	11,52	0,45	1,56	0,56	0,00	44,16
Warmińsko-mazurskie	20,44	14,29	88,71	1,36	0,21	0,61	0,00	125,62
Wielkopolskie	50,93	2,34	32,15	2,79	1,09	56,17	0,00	145,47
Zachodniopom.	0,15	82,65	32,60	7,81	1,73	20,66	0,00	145,61
Polska ogółem	10,67	18,48	25,91	8,41	4,96	20,25	0,57	89,26

5.2.15. PODSUMOWANIE ANALIZY DANYCH ILOŚCIOWYCH

W tabeli poniżej przedstawiono wyniki zbiorczej analizy danych ilościowych wraz z wartościami minimalnymi i maksymalnymi i wartościami median – Tabela 62.

Tabela 62. Podsumowanie danych ilościowych za rok 2023 – jednostki samorządu terytorialnego wg interwencji

Zmienna	Liczba interwencji lub działań włączonych do analizy	Średnia	Mediana	Minimum	Maksimum
Czas trwania działania(dni)	19 998	224	297	1	364
Czas trwania interwencji(dni)	13 475	229	302	1	887
Liczebność grupy docelowej działań	19 998	2 483	101	0	4 480 000
Kwota finansowania (PF) działań	19 998	157 588	7 000	0	99 063 348
Całkowity koszt interwencji	13 475	250 174	10 830	0	99 063 348

5.3. ANALIZA PORÓWNAWCZA DOTYCZĄCA SPRAWOZDAŃ JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z LAT 2021-2023

5.3.1. LICZBA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W roku 2021 jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały w sumie **12 761 interwencji**, w tym **17 385 działań**. W roku 2022 jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały łącznie **13 855 interwencji** (108,57% liczby z poprzedniego roku) a w ramach tych interwencji – łącznie **19 800 działań** (113,89% liczby z poprzedniego roku). W roku 2023 jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały łącznie **13 475 interwencji** (97,26% liczby z poprzedniego roku) a w ramach tych interwencji – łącznie **19 998 działań** (101,00% liczby z poprzedniego roku). Wzrost liczby realizowanych interwencji stwierdzono w większości województw, tj. w 10 z 16 województw. Wzrost liczby realizowanych działań również miał miejsce w 10 z 16 województw. Szczegółowe dane zaprezentowano poniżej – Tabela 63 i Tabela 64.

Tabela 63. Interwencje z zakresu zdrowia publicznego zrealizowane przez JST w podziale na województwa w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Województwo	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
mazowieckie	1 289	10,11	1 375	9,92	↑	1 363	10,12	↑
wielkopolskie	1 243	9,74	1 453	10,49	↑	1 434	10,64	↑
śląskie	1 186	9,29	1 294	9,34	↑	1 203	8,93	↓
lubelskie	1 017	7,97	1 108	8,00	↑	1 075	7,98	↓
małopolskie	957	7,50	1 000	7,22	↑	996	7,39	↑
pomorskie	906	7,10	978	7,06	↑	1 100	8,16	↑
lubuskie	898	7,04	858	6,19	↓	858	6,37	↑
łódzkie	806	6,32	946	6,83	↑	844	6,26	↓
podkarpackie	770	6,03	824	5,95	↑	905	6,72	↑
kujawsko-pomorskie	725	5,68	635	4,58	↓	650	4,82	↑
zachodniopomorskie	707	5,54	944	6,81	↑	669	4,96	↓
opolskie	544	4,26	511	3,69	↓	607	4,50	↑
podlaskie	510	4,00	558	4,03	↑	569	4,22	↑
dolnośląskie	502	3,93	640	4,62	↑	509	3,78	↓
świętokrzyskie	451	3,53	488	3,52	↑	451	3,35	↓
warmińsko-mazurskie	250	1,96	243	1,75	↓	242	1,80	↑
Ogółem	12761	100	13 855	100	↑	13 475	100	↓

Tabela 64. Działania z zakresu zdrowia publicznego zrealizowane przez JST w podziale na województwa w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Województwo	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
mazowieckie	1 927	11,08	2 098	10,60	↑	2 134	10,67	↑
wielkopolskie	1 790	10,30	2 075	10,48	↑	2 132	10,66	↑
śląskie	1 559	8,97	1 785	9,02	↑	1 846	9,23	↑
lubelskie	1 404	8,08	1 582	7,99	↑	1 562	7,81	↓
pomorskie	1 322	7,60	1 554	7,85	↑	1 721	8,61	↑
małopolskie	1 228	7,06	1 388	7,01	↑	1 403	7,02	↑
kujawsko-pomorskie	1 183	6,80	1 117	5,64	↓	1 155	5,78	↑
łódzkie	1 075	6,18	1 318	6,66	↑	1 219	6,10	↓
lubuskie	1 012	5,82	1 088	5,49	↑	1 139	5,70	↑
podkarpackie	889	5,11	1 021	5,16	↑	1 102	5,51	↑
zachodniopomorskie	886	5,10	1 235	6,24	↑	1 039	5,20	↓
opolskie	694	3,99	707	3,57	↑	804	4,02	↑
dolnośląskie	672	3,87	875	4,42	↑	742	3,71	↓
podlaskie	665	3,83	748	3,78	↑	754	3,77	↓
świętokrzyskie	558	3,21	622	3,14	↑	589	2,95	↓
warmińsko-mazurskie	521	3,00	587	2,96	↑	657	3,29	↑
Ogółem	17385	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

5.3.2. LICZBA DZIAŁAŃ W ZALEŻNOŚCI OD KATEGORII W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA

W tabeli 65 przedstawiono kategorie działań realizowanych w roku 2021 w podziale na województwa. Prezentację danych ograniczono do tych kategorii działań, które zostały sprawozdane, w co najmniej 5 przypadkach. We wszystkich województwach najczęściej wskazywaną kategorią działań była profilaktyka chorób i promocja zdrowia. Dotyczy to zwłaszcza województw lubuskiego (76,3%), lubelskiego (72,4%) i dolnośląskiego (71,9%). Najrzadziej profilaktykę chorób i promocję zdrowia wskazywano w województwie opolskim (48,4%). Dość często wskazywano również działania promocyjno-informacyjne, najczęściej w województwach opolskim (30,5%), kujawsko-pomorskim (25,4%), zachodnio-pomorskim (24,9%), małopolskim (24,1%) i lubelskim (23,2%). Najrzadziej działania promocyjno-informacyjne wskazywano w województwie lubuskim (11,3%).

Tabela 65. Liczba działań (liczba i procent) zrealizowanych w roku 2021 w zależności od kategorii w poszczególnych województwach (pogrubieniem zaznaczono najczęściej pojawiające się kategorie działań)

Województwo																	
Kategoria działań		dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> działania na rzecz środowiska naturalnego	n	11	7	4	4	9	10	27	4	16	4	11	35	9	3	12	6
	%	1,6	0,6	0,3	0,4	0,8	0,8	1,4	0,6	1,8	0,6	0,8	2,2	1,6	0,6	0,7	0,7
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> infrastruktura dla aktywności fizycznej/sportu	n	20	34	3	15	16	9	48	25	24	19	14	27	20	6	14	14
	%	3,0	2,9	0,2	1,5	1,5	0,7	2,5	3,6	2,7	2,9	1,1	1,7	3,6	1,2	0,8	1,6
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> tworzenie sieci wsparcia społecznego	n	6	5	2	7	7	12	15	7	7	5	14	12	0	0	10	5
	%	0,9	0,4	0,1	0,7	0,7	1,0	0,8	1,0	0,8	0,8	1,1	0,8	0,0	0,0	0,6	0,6
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> współpraca i partnerstwo dla zdrowia	n	9	28	14	22	36	42	96	19	42	34	94	42	8	12	48	30
	%	1,3	2,4	1,0	2,2	3,3	3,4	5,0	2,7	4,7	5,1	7,1	2,7	1,4	2,3	2,7	3,4
	n	28	94	12	60	96	105	123	67	63	54	116	124	16	52	162	59

Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> inne	%	4,2	7,9	0,9	5,9	8,9	8,6	6,4	9,7	7,1	8,1	8,8	8,0	2,9	10,0	9,1	6,7
Działania organizacyjne -> działania administracyjne	n	6	34	26	16	39	49	59	22	19	26	35	56	12	26	72	12
	%	0,9	2,9	1,9	1,6	3,6	4,0	3,1	3,2	2,1	3,9	2,6	3,6	2,2	5,0	4,0	1,4
Działania organizacyjne -> działania promocyjno-informacyjne	n	96	300	326	114	206	296	370	212	198	159	225	286	98	91	377	221
	%	14,3	25,4	23,2	11,3	19,2	24,1	19,2	30,5	22,3	23,9	17,0	18,3	17,6	17,5	21,1	24,9
Świadczenia w programie -> profilaktyka chorób i promocja zdrowia	n	483	681	1016	772	657	705	1178	336	518	356	807	974	395	325	1081	527
	%	71,9	57,6	72,4	76,3	61,1	57,4	61,1	48,4	58,3	53,5	61,0	62,5	70,8	62,4	60,4	59,5

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

W tabeli 66 przedstawiono kategorie działań realizowanych w 2022 roku w podziale na województwa wraz z indeksami oznaczającymi wzrost lub spadek liczby działań. Stwierdzono, że działania z najczęściej wskazywanej kategorii profilaktyki chorób i promocji zdrowia w 2022 roku były realizowane częściej niż w roku 2021. Dotyczy to większości województw, z wyjątkiem województw lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, podkarpackiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego.

Tabela 66. Liczba działań (liczba i procent) zrealizowanych w roku 2022 zależności od kategorii w poszczególnych województwach (pogrubieniem zaznaczono najczęściej pojawiające się kategorie działań)

Województwo																	
Kategoria działań		dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> działania na rzecz środowiska naturalnego	n	14	3	1	7	3	18	32	16	16	7	15	45	8	6	14	14
	%	1,6	0,3(↓)	0,1(↓)	0,6(↑)	0,2(↓)	1,3(↑)	1,5(↑)	2,3(↑)	1,6(↓)	0,9(↑)	1,0(↑)	2,5(↑)	1,3(↓)	1,0(↑)	0,7	1,1(↑)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> infrastruktura dla aktywności fizycznej/sportu	n	21	33	8	17	14	37	43	16	22	18	9	49	18	4	15	9
	%	2,4(↓)	3,0(↑)	0,5(↑)	1,6(↑)	1,1(↓)	2,7(↑)	2,0(↓)	2,3(↓)	2,2(↓)	2,4(↓)	0,6(↓)	2,7(↑)	2,9(↑)	0,7(↓)	0,7(↓)	0,7(↓)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> inne	n	51	99	3	53	149	89	158	58	80	50	151	29	16	64	280	89
	%	5,8(↑)	8,9(↑)	0,2(↓)	4,9(↓)	11,3(↑)	6,4(↓)	7,5(↑)	8,2(↓)	7,8(↑)	6,7(↓)	9,7(↑)	1,6(↓)	2,6(↓)	10,9(↑)	13,5(↑)	7,2(↓)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> tworzenie sieci wsparcia społecznego	n	0	7	2	6	6	14	20	13	7	4	19	13	0	2	6	10
	%	0,0(↓)	0,6(↑)	0,1	0,6(↓)	0,5(↓)	1,0	1,0(↑)	1,8(↑)	0,7(↓)	0,5(↓)	1,2(↑)	0,7(↓)	0,0	0,3(↑)	0,3(↓)	0,8(↑)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> współpraca i partnerstwo dla zdrowia	n	8	23	33	18	31	47	121	29	34	32	51	63	7	18	56	37
	%	0,9(↓)	2,1(↓)	2,1(↑)	1,7(↓)	2,4(↓)	3,4	5,8(↑)	4,1(↑)	3,3(↓)	4,3(↓)	3,3(↓)	3,5(↑)	1,1(↓)	3,1(↑)	2,7	3,0(↓)
	n	16	36	22	27	39	43	87	13	29	23	40	21	21	37	75	28

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
 na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Działania organizacyjne -> działania administracyjne	%	1,8(↑)	3,2(↑)	1,4(↓)	2,5(↑)	3,0(↓)	3,1(↓)	4,1(↑)	1,8(↓)	2,8(↑)	3,1(↓)	2,6	1,2(↓)	3,4(↑)	6,3(↑)	3,6(↓)	2,3(↑)
Działania organizacyjne -> działania promocyjno-informacyjne	n	76	190	277	191	311	266	354	164	221	116	207	175	85	126	347	310
	%	8,7(↓)	17,0(↓)	17,5(↓)	17,6(↑)	23,6(↑)	19,2(↓)	16,9(↓)	23,2(↓)	21,6(↓)	15,5(↓)	13,3(↓)	9,8(↓)	13,7(↓)	21,5(↑)	16,7(↓)	25,1(↑)
kształcenie ustawiczne -> Inna	n	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0,7(↑)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kształcenie ustawiczne -> szkolenie/warsztat	n	0	0	0	0	2	0	1	2	0	0	2	0	0	0	0	2
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2(↑)	0,0	0,0	0,3(↑)	0,0	0,0	0,1(↑)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2(↑)
Monitoring stanu zdrowia ludności	n	1	0	0	0	11	0	5	1	0	2	0	0	0	1	1	16
	%	0,1(↑)	0,0	0,0	0,0	0,8(↑)	0,0	0,2(↑)	0,1(↑)	0,0	0,3(↑)	0,0	0,0	0,0	0,2(↑)	0,0	1,3(↑)
Świadczenia w programie -> profilaktyka chorób i promocja zdrowia	n	679	712	1236	758	748	864	1234	389	589	483	1037	1368	465	327	1262	709
	%	77,6(↑)	63,7(↑)	78,1(↑)	69,7(↓)	56,8(↓)	62,2(↑)	58,8(↓)	55,0(↑)	57,7(↓)	64,6(↑)	66,7(↑)	76,6(↑)	74,8(↑)	55,7(↓)	60,8(↑)	57,4(↓)

↑ - wzrost w stosunku do roku 2021; ↓ - spadek w stosunku do roku 2021

W tabeli 67 przedstawiono kategorie działań realizowanych w 2023 roku w podziale na województwa wraz z indeksami oznaczającymi wzrost lub spadek liczby działań. Stwierdzono, że działania z najczęściej wskazywanej kategorii profilaktyki chorób i promocji zdrowia w 2023 roku były realizowane częściej niż w roku 2022. Dotyczy to większości województw, z wyjątkiem województw dolnośląskiego, opolskiego, podlaskiego, pomorskiego i wielkopolskiego.

Tabela 67. Liczba działań (liczba i procent) zrealizowanych w roku 2023 zależności od kategorii w poszczególnych województwach (pogrubieniem zaznaczono najczęściej pojawiające się kategorie działań)

Województwo																	
Kategoria działań		dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> działania na rzecz środowiska naturalnego	n	20	4	1	9	8	15	37	17	14	15	16	38	3	4	9	9
	%	2,7(↑)	0,3	0,1	0,8(↑)	0,7(↑)	1,1(↓)	1,7(↑)	2,1(↓)	1,3(↓)	2(↑)	0,9(↓)	2,1(↓)	0,5(↓)	0,6(↓)	0,4(↓)	0,9(↓)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> infrastruktura dla aktywności fizycznej/sportu	n	15	63	7	16	12	30	70	22	25	8	9	40	21	12	11	10
	%	2,0(↓)	5,5(↑)	0,4(↓)	1,4(↓)	1,0(↓)	2,1(↓)	3,3(↑)	2,7(↑)	2,3(↑)	1,1(↓)	0,5(↓)	2,2(↓)	3,6(↑)	1,8(↑)	0,5(↓)	1,0(↑)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> inne	n	54	136	15	52	169	118	167	90	97	67	161	16	42	45	311	84
	%	7,3(↑)	11,8(↑)	1,0(↑)	4,6(↓)	13,9(↑)	8,4(↑)	7,8(↑)	11,2(↑)	8,8(↑)	8,9(↑)	9,4(↓)	0,9(↓)	7,1(↑)	6,8(↓)	14,6(↑)	8,1(↑)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> tworzenie sieci wsparcia społecznego	n	1	8	1	6	5	10	22	12	6	1	14	16	0	0	15	6
	%	0,1(↑)	0,7(↑)	0,1	0,5(↓)	0,4(↓)	0,7(↓)	1,0	1,5(↓)	0,5(↓)	0,1(↓)	0,8(↓)	0,9(↑)	0	0(↓)	0,7(↑)	0,6(↓)
Budowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu, zmiana otoczenia -> współpraca i partnerstwo dla zdrowia	n	20	19	13	18	25	77	110	41	35	51	56	66	2	10	32	39
	%	2,7(↑)	1,6(↓)	0,8(↓)	1,6(↓)	2,1(↓)	5,5(↑)	5,2(↓)	5,1(↑)	3,2(↓)	6,8(↑)	3,3	3,6(↑)	0,3(↓)	1,5(↓)	1,5(↓)	3,8(↑)
Działania organizacyjne ->	n	12	26	21	29	32	39	55	13	25	34	48	9	3	23	61	36
	%	1,6(↓)	2,3(↓)	1,3(↓)	2,5	2,6(↓)	2,8(↓)	2,6(↓)	1,6(↓)	2,3(↓)	4,5(↑)	2,8(↑)	0,5(↓)	0,5(↓)	3,5(↓)	2,9(↓)	3,5(↑)

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

działania administracyjne																	
Działania organizacyjne -> działania promocyjno-informacyjne	n	70	120	246	136	260	220	348	210	215	133	257	144	66	115	468	242
	%	9,4(↑)	10,4(↓)	15,7(↓)	11,9(↓)	21,3(↓)	15,7(↓)	16,3(↓)	26,1(↑)	19,5(↓)	17,6(↑)	14,9(↑)	7,8(↓)	11,2(↓)	17,5(↓)	22(↑)	23,3(↓)
kształcenie ustawiczne -> Inna	n	4	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	%	0,5(↓)	0	0	0	0	0	0	0,1(↑)	0	0	0	0	0	0	0	0
kształcenie ustawiczne -> szkolenie/warsztat	n	0	0	0	0	2	0	3	2	0	1	2	0	1	0	0	0
	%	0	0	0	0	0,2	0	0,1(↑)	0,2(↓)	0	0,1(↑)	0,1	0	0,2(↑)	0	0	0(↓)
Monitoring stanu zdrowia ludności	n	1	0	0	1	5	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	0
	%	0,1	0	0	0,1(↑)	0,4(↓)	0	0(↓)	0(↓)	0	0,3	0	0	0	0,2	0	0(↓)
Świadczenia w programie -> profilaktyka chorób i promocja zdrowia	n	545	774	1258	862	701	891	1284	388	677	437	1137	1503	451	444	1215	609
	%	73,5(↓)	67(↑)	80,5(↑)	75,7(↑)	57,5(↑)	63,5(↑)	60,2(↑)	48,3(↓)	61,4(↑)	58(↓)	66,1(↓)	81,4(↑)	76,6(↑)	67,6(↑)	57(↓)	58,6(↑)

↑ - wzrost w stosunku do roku 2022; ↓ - spadek w stosunku do roku 2022

5.3.3. NPZ W PODZIALE NA INTERWENCJE I DZIAŁANIA

W tabeli 68 przedstawiono porównanie liczby interwencji realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w latach 2021-2023. W kolejnych latach tj. w roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 i w roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022, zwiększał się procentowy udział interwencji realizowanych w ramach celu nr 1, tj. Profilaktyka nadwagi i otyłości, celu nr 3, tj. Promocja zdrowia psychicznego i celu nr 5 tj. Wyzwania demograficzne. Zmniejszył się natomiast procentowy udział interwencji realizowanych w ramach celu nr 2, tj. Profilaktyka uzależnień, celu nr 4, tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne i udział zadań wspierających.

Tabela 68. Liczba interwencji realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Nr i nazwa celu operacyjnego NPZ	2021		2022			2023		
	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
1. Profilaktyka nadwagi i otyłości	1 899	14,88	2 387	17,23	↑	2 445	18,14	↑
2. Profilaktyka uzależnień	5 838	45,75	6 302	45,49	↓	5 954	44,19	↓
3. Promocja zdrowia psychicznego	1 239	9,71	1 537	11,09	↑	1 585	11,76	↑
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	1 511	11,84	1 345	9,71	↓	1 163	8,63	↓
5. Wyzwania demograficzne	815	6,39	889	6,42	↑	1 036	7,69	↑
nie dotyczy	1 399	10,96	1 365	9,85	↓	1 267	9,40	↓
Zadania wspierające	60	0,47	30	0,22	↓	25	0,19	↓
Ogółem	12 761	100	13 855	100	↑	13 475	100	↓

W tabeli 69 przedstawiono porównanie liczby działań realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2021 i w roku 2022. W roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 zwiększył się procentowy udział działań realizowanych w ramach celu nr 1, tj. Profilaktyka nadwagi i otyłości, celu nr 2, tj. Profilaktyka uzależnień i celu nr 3, tj. Promocja zdrowia psychicznego. Zmniejszył się natomiast procentowy udział działań realizowanych w ramach celu nr 4, tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne i udział zadań wspierających, celu nr 5, tj. Wyzwania demograficzne i udział zadań wspierających. W roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 zwiększył się procentowy udział działań realizowanych w ramach celu nr 1, tj. Profilaktyka nadwagi i otyłości, celu nr 3, tj. Promocja zdrowia

psychicznego i celu nr 5, tj. Wyzwania demograficzne. Zmniejszył się natomiast procentowy udział działań realizowanych w ramach celu nr 2, tj. Profilaktyka uzależnień, celu nr 4, tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne i udział zadań wspierających i udział Zadań wspierających.

Tabela 69. Liczba działań realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Nr i nazwa celu operacyjnego NPZ	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
1. Profilaktyka nadwagi i otyłości	2 443	14,05	3 268	16,51	↑	3 523	17,62	↑
2. Profilaktyka uzależnień	8 379	48,20	9 559	48,28	↑	9 461	47,31	↓
3. Promocja zdrowia psychicznego	1 715	9,86	2 211	11,17	↑	2 444	12,22	↑
4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne	1 933	11,12	1 743	8,80	↓	1 500	7,50	↓
5. Wyzwania demograficzne	1 104	6,35	1 230	6,21	↓	1 422	7,11	↑
nie dotyczy	1 740	10,01	1 754	8,86	↓	1 618	8,09	↓
Zadania wspierające	71	0,41	35	0,18	↓	30	0,15	↓
Ogółem	17 385	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

Na rycinie 32 przedstawiono obrazy chmur słów dotyczących określeń używanych w nazwach interwencji w latach 2021-2023. W roku 2021 najczęściej używano słów: „alkoholowych”, „rozwiązywania”, „narkomanii” i „gminny”, natomiast w roku 2022 najczęściej używano określeń: „przeciwdziałania”, „rozwiązywania”, „problemów” i „narkomanii”. W roku 2023 najczęściej używano określeń: „profilaktyki”, „przeciwdziałania”, „problemów” „alkoholowych” i „narkomanii”.

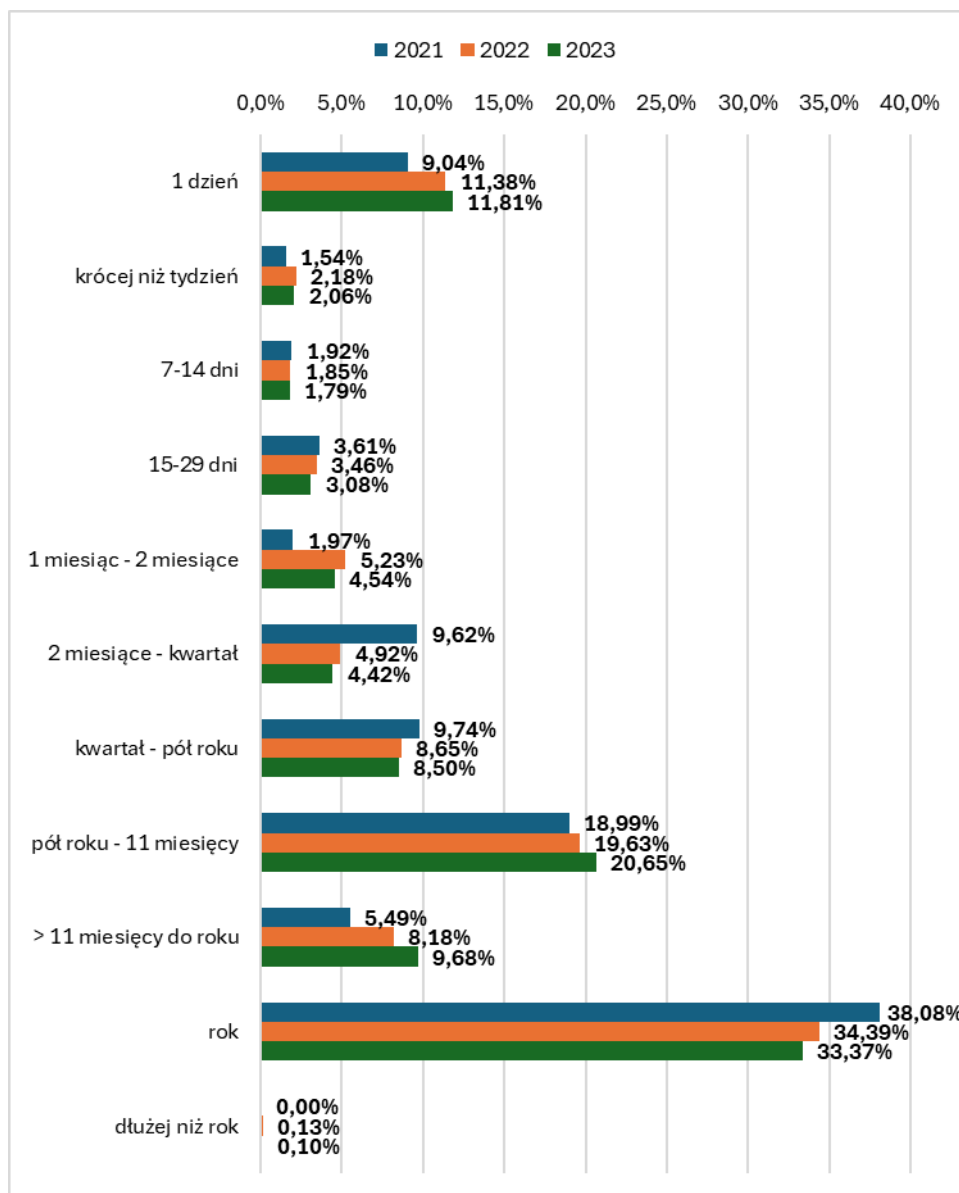

Rycina 32. Obrazy chmur słów określeń używanych w nazwach interwencji w latach 2021-2023.

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

5.3.4. CZAS TRWANIA INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

Na rycinie 33 przedstawiono porównanie czasu trwania interwencji wg danych dla lat 2021-2023.

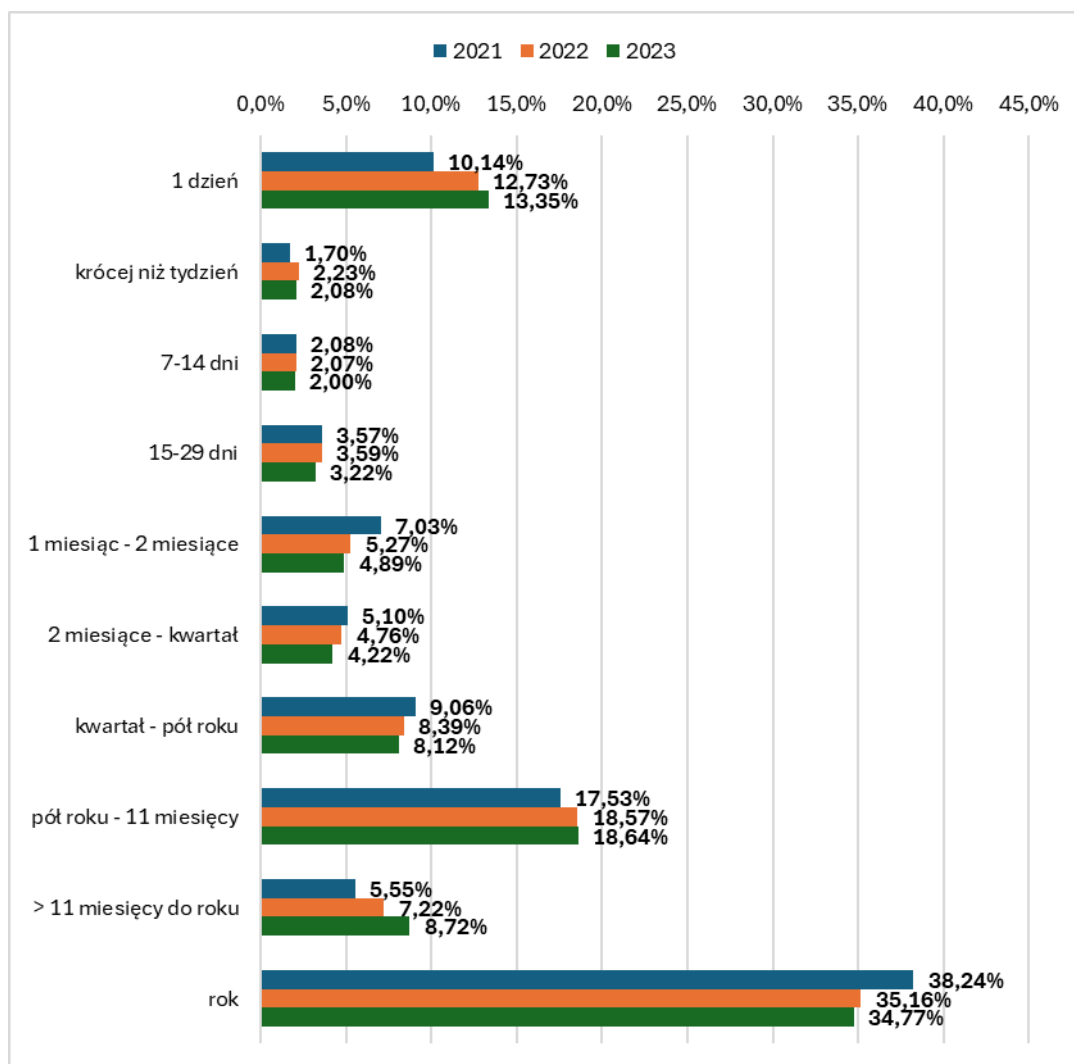

Rycina 33. Czas trwania interwencji podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w przedziałach, lata 2021-2023

W danych dotyczących roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono wzrost udziału interwencji, które trwały jeden dzień i interwencji, które trwały krócej niż tydzień oraz interwencji, które trwały od 11 miesięcy do roku. W danych dotyczących roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono wzrost udziału interwencji, które trwały jeden dzień i

interwencji, które trwały od 11 miesięcy do roku oraz interwencji, które trwały od 11 miesięcy do roku.

Na rycinie 34 przedstawiono porównanie czasu trwania działań wg danych dla roku 2021 i dla roku 2022. W danych dotyczących roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono wzrost udziału działań, które trwały jeden dzień i działań, które trwały od pół roku do 11 miesięcy. W danych dotyczących roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono wzrost udziału działań, które trwały jeden dzień i działań, które trwały od 11 miesięcy do roku.

Rycina 34. Czas trwania działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w przedziałach, lata 2021-2023

5.3.5. ZASIĘG TERYTORIALNY INTERWENCJI I DZIAŁAŃ

W tabeli 70 przedstawiono porównanie zasięgu terytorialnego interwencji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023. Porównując rok 2022 do 2021 stwierdzono wzrost procentowego udziału interwencji realizowanych na terenie województw.

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Porównując rok 2023 do 2022 stwierdzono wzrost procentowego udziału interwencji realizowanych na terenie województw powiatów i miast.

Tabela 70. Zasięg terytorialny interwencji realizowanych przez JST w latach 2021- 2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
województwo	250	1,96	362	2,61	↑	411	3,05	↑
powiat (lub kilka powiatów)	1 571	12,31	1 616	11,66	↓	1 764	13,09	↑
miasto	72	0,56	75	0,54	↓	100	0,74	↑
gmina (lub kilka gmin)	10 868	85,17	11 800	85,17	-	11 189	83,04	↓
nie dotyczy	0	0	2	0,01	↑	0	0	↓
cały kraj	0	0	0	0	-	11	0,08	↑
SUMA	12 761	100	13 855	100	↑	13 475	100	↓

W tabeli 71 przedstawiono porównanie zasięgu terytorialnego działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023. Porównując rok 2022 do 2021 stwierdzono wzrost procentowego udziału działań realizowanych na terenie miast i na terenie województw. Porównując rok 2023 do 2022 stwierdzono wzrost procentowego udziału działań realizowanych na terenie miast, powiatów województw.

Tabela 71. Zasięg terytorialny działań realizowanych przez JST w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Zasięg terytorialny	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
miasto	113	0,65	174	0,88	↑	197	0,99	↑
gmina (lub kilka gmin)	14 783	85,03	16 825	84,97	↓	16617	83,09	↓
powiat (lub kilka powiatów)	2 102	12,09	2 350	11,87	↓	2533	12,67	↑
województwo	387	2,23	449	2,27	↑	633	3,17	↑
nie dotyczy	0	0	2	0,01	↓	4	0,02	↑
cały kraj	0	0	0	0	-	14	0,07	↑
SUMA	17 385	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

W tabeli 72 przedstawiono liczbę interwencji o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2022 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2021. Stwierdzono wzrost liczby interwencji realizowanych na terenie gmin w województwach dolnośląskim, lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim,

podkarpackim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Tabela 72. Liczba interwencji o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2022 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2021

Zasięg				
Województwo	Miasto	Gmina (lub kilka gmin)	Powiat (lub kilka powiatów)	Województwo
Dolnośląskie	0	555↑	61↓	24↑
Kujawsko-pomorskie	0	502↓	133↓	0
Lubelskie	0	967↑	109↓	32↑
Lubuskie	0	753↓	81↑	24↓
Łódzkie	18↓	775↑	82↑	71↑
Małopolskie	0	883↑	103↓	14↓
Mazowieckie	36↓	1251↑	88↓	0
Opolskie	0	480↓	18↓	13↑
Podkarpackie	21↑	729↑	74↑	0
Podlaskie	0	480↑	62↓	16
Pomorskie	0	849↑	96↑	32↑
Śląskie	0	1094↑	167↑	33↑
Świętokrzyskie	0	358↑	127↓	2↑
Warmińsko-mazurskie	0	196↓	47↑	0
Wielkopolskie	0	1 156↑	249↑	48↑
Zachodniopomorskie	0	772↑	119↑	53↑
SUMA	75↑	11 800↑	1 616↑	362↑

↑ - wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem; ↓ - spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem

W tabeli 73 przedstawiono liczbę interwencji o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2022. Stwierdzono wzrost liczby interwencji realizowanych na terenie gmin w województwach lubuskim, opolskim, podkarpackim, podlaskim i pomorskim.

Tabela 73. Liczba interwencji o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2022

Zasięg				
Województwo	Miasto	Gmina (lub kilka gmin)	Powiat (lub kilka powiatów)	Województwo
Dolnośląskie	0	428↓	43↓	34↑
Kujawsko-pomorskie	0	481↓	168↑	0
Lubelskie	0	924↓	128↑	23↓
Lubuskie	0	780↑	60↓	18↓
Łódzkie	18	691↓	76↓	59↓
Małopolskie	0	880↓	98↓	18↑
Mazowieckie	45↑	1085↓	232↑	1↑
Opolskie	0	551↑	41↑	15↑
Podkarpackie	37↑	764↑	99↑	4↑
Podlaskie	0	491↑	65↑	13↓
Pomorskie	0	900↑	92↓	108↑
Śląskie	0	1034↓	153↓	16↓
Świętokrzyskie	0	338↓	103↓	5↑
Warmińsko-mazurskie	0	193↓	49↑	0
Wielkopolskie	0	1130↓	225↓	79↑
Zachodniopomorskie	0	519↓	132↑	18↓
SUMA	100↑	11 189↓	1 764↑	411↑

↑ - wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem; ↓ - spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem

W tabeli 74 przedstawiono liczbę działań o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2022 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2021. Stwierdzono wzrost liczby działań realizowanych na terenie gmin we wszystkich województwach.

Tabela 74. Liczba działań o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2022 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2021

Zasięg				
Województwo	Miasto	Gmina	Powiat	Województwo
Dolnośląskie	0	710↑	126↑	39↑
Kujawsko-pomorskie	0	891↓	226↑	0↓

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Lubelskie	0	1 361↑	188	33↑
Lubuskie	0	953↑	111↑	24↓
Łódzkie	26↑	1 118↑	96↑	78↑
Małopolskie	0	1 258↑	105↓	25↑
Mazowieckie	123↑	1 863↑	112↓	0
Opolskie	0	664↑	24↓	19↑
Podkarpackie	25↑	921↑	75↑	0
Podlaskie	0	620↑	108↑	20↓
Pomorskie	0	1 377↑	130↑	46↑
Śląskie	0	1490↑	251↑	44↑
Świętokrzyskie	0	454↑	165↓	2↑
Warmińsko-mazurskie	0	513↑	74↑	0
Wielkopolskie	0	1608↑	402↑	65↑
Zachodniopomorskie	0	1024↑	157↑	54↑
SUMA	174↑	16 825↑	2 350↑	449↑

↑ - wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem; ↓ - spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem

W tabeli 75 przedstawiono liczbę działań o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2022. Stwierdzono wzrost liczby działań realizowanych na terenie gmin w województwach lubuskim, małopolskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim.

Tabela 75. Liczba działań o zasięgu miast, gmin, powiatów i województw realizowanych przez JST w roku 2023 w poszczególnych województwach w porównaniu do roku 2022

Zasięg

Województwo	Miasto	Gmina	Powiat	Województwo
Dolnośląskie	0	547↓	138↑	53↑
Kujawsko-pomorskie	0	878↓	276↑	0
Lubelskie	0	1 327↓	209↑	26↓
Lubuskie	0	1 041↑	80↓	18↓
Łódzkie	40↑	1 027↓	92↓	60↓
Małopolskie	0	1 273↑	102↓	28↑
Mazowieckie	108↓	1 702↓	323↑	0

Opolskie	0	744↑	41↑	18↓
Podkarpackie	49↑	946↑	99↑	4↑
Podlaskie	0	663↑	78↓	13↓
Pomorskie	0	1 426↑	137↑	157↑
Śląskie	0	1 553↑	238↓	55↑
Świętokrzyskie	0	440↓	139↓	5↑
Warmińsko-mazurskie	0	573↑	84↑	0
Wielkopolskie	0	1 650↑	328↓	153↑
Zachodniopomorskie	0	827↓	169↑	43↓
SUMA	197↑	16 617↓	2 533↑	633↑

↑ - wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem; ↓ - spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem

W tabeli 76 przedstawiono porównanie miejsc realizowania działań przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023. W roku 2022 stwierdzono większy udział działań realizowanych w placówkach opieki zdrowotnej, w domach, w instytucjach użyteczności publicznej, miejscach rekreacji, sportu i wypoczynku, placówkach oświatowych ogółem, szkołach podstawowych, przedszkolach, szkołach średnich i szkołach wyższych. W roku 2023 stwierdzono większy udział działań realizowanych w domach, w instytucjach użyteczności publicznej, miejscach rekreacji, sportu i wypoczynku, placówkach oświatowych ogółem, szkołach podstawowych, przedszkolach i szkołach wyższych.

Tabela 76. Miejsca realizowania działań w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Miejsce realizacji	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
nie dotyczy**	7 458	42,90	4 187	21,15	↓	3 685	18,43	↓
miejsce pracy, zakład pracy	585	3,36	654	3,30	↓	608	3,04	↓
placówka opieki zdrowotnej	831	4,78	1 405	7,10	↑	1 394	6,97	↓
dom	375	2,16	3 227	16,30	↑	3 759	18,80	↑
instytucja użyteczności publicznej	1 053	6,06	2 830	14,29	↑	3 339	16,70	↑
miejsce rekreacji, sportu, wypoczynku	1 176	6,76	2 554	12,90	↑	2 800	14,00	↑
placówka oświatowa	5 006	28,79	6 563	33,15	↑	6 708	33,54	↑
szkoła podstawowa (6-13/6-15 lat)	3 588	20,64	4 683	23,65	↑	4 777	23,89	↑
gimnazjum (13-16 lat)***	181	1,04	193	0,97	↓	151	0,76	↓
przedszkole (3-6 lat)	409	2,35	621	3,14	↑	735	3,68	↑
szkoła średnia (16-20 lat)	1 313	7,55	1 663	8,40	↑	1 654	8,27	↓

przygotowanie przedszkolne - zerówka	67	0,39	108	0,55	↑	100	0,50	↓
żłobek (klub dziecięcy, oddział żłobkowy) (0-3 lata)	15	0,09	18	0,09	–	18	0,09	↓
szkoła wyższa (19+)	14	0,08	35	0,18	↑	39	0,20	↑
Inna niż powyższa placówka oświatowa	4	0,02	415	2,10	↑	478	2,39	↑
media, przestrzeń wirtualna (Internet, radio, TV)	289	1,66	242	1,22	↓	239	1,20	↓
Inne niż powyższe	1 660	9,55	2 368	11,96	↑	2 323	11,62	↓

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ jedno działanie mogło być realizowane w kilku miejscach.

** Odpowiedź „nie dotyczy” była wskazywana, gdy trudno było wskazać miejsce realizacji, ponieważ działania były prowadzone w Internecie, obejmowały sprawozdawczość lub były prowadzone w ogólnie dostępnej przestrzeni publicznej, np. rozdawanie ulotek, akcja plakatowa.

*** Gimnazja nie funkcjonują od roku szkolnego 2018/2019. Ich wskazywanie w sprawozdawczości może wynikać np. z wykorzystywania budynków.

5.3.6. POPULACJA DOCELOWA DZIAŁAŃ

W tabeli 77 przedstawiono porównanie charakterystyki populacji docelowych działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2021 i w roku 2022. W przypadku danych z roku 2022 stwierdzono, że nieco zwiększyły się udział interwencji adresowanych tylko do kobiet i tylko do mężczyzn. Rozszerzył się przedział wiekowy adresatów działań, ponieważ zmniejszyła się średnia wartość wieku minimalnego, a zwiększyła się wartość średnia wieku maksymalnego, z wyjątkiem działań adresowanych do kobiet, w których uczestniczyły osoby starsze niż w roku 2021. W przypadku danych z roku 2023 stwierdzono, że nieco zwiększyły się udział interwencji adresowanych zarówno do kobiet jak i do mężczyzn. Rozszerzył się przedział wiekowy adresatów działań kierowanych zarówno do kobiet jak i do mężczyzn, ponieważ zmniejszyła się średnia wartość wieku minimalnego, a zwiększyła się wartość średnia wieku maksymalnego.

Tabela 77. Płeć i wiek osób z grup docelowych w działaniach realizowanych przez JST w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Płeć osób z grup docelowych	Liczba	Procent	Wiek min.	Wiek max.
2021				
Nie określono	90	0,52	-	-
Bez względu na płeć	16 548	95,19	0-82 (średnia: 14,17)	1-100 (średnia: 36,66)
Tylko Kobiety	529	3,04	0-89 (średnia: 22,89)	10-100 (średnia: 28,49)
Tylko Mężczyźni	218	1,25	0-67 (średnia: 18,99)	13-100 (średnia: 29,77)

Ogółem	17 385	100	0-89 (średnia: 14,50)	1-100 (średnia: 36,32)
2022				
Nie określono	81	0,41↓	-	-
Bez względu na płeć	18 797	94,93↓	0-87 (średnia: 13,63) ↓	0-100 (średnia: 51,43) ↑
Tylko Kobiety	662	3,34↑	0-92 (średnia: 23,60) ↑	1-100 (średnia: 56,11) ↑
Tylko Mężczyźni	260	1,31↑	0-75 (średnia: 18,68) ↓	9-100 (średnia: 49,39) ↑
Ogółem	19 800	100	0-92 (średnia: 14,03) ↓	0-100 (średnia: 51,56) ↑
2023				
Nie określono	46	0,23↓	-	-
Bez względu na płeć	19 090	95,46↑	0-75 (średnia: 13,59) ↓	0-100 (średnia: 51,52) ↑
Tylko Kobiety	622	3,11↓	0-65 (średnia: 23,71) ↑	1-100 (średnia: 61,86) ↑
Tylko Mężczyźni	240	1,20↓	0-65 (średnia: 18,53) ↓	8-100 (średnia: 49,15) ↓
Ogółem	19 998	100	0-75 (średnia: 13,97) ↓	0-100 (średnia: 51,81) ↑

W tabeli 78 przedstawiono porównanie liczebności grup docelowych działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023. W przypadku danych z roku 2022 stwierdzono, że zwiększył się udział działań adresowanych do populacji o liczebnościach od 2 do 499 osób. W przypadku danych z roku 2023 stwierdzono, że zwiększył się udział działań adresowanych do populacji o liczebnościach od 50 do 4 999 osób oraz od 100 000 do 999 999.

Tabela 78. Liczba osób w populacji docelowej w przedziałach dla działań realizowanych przez JST w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Liczba osób	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
Nie dotyczy	90	0,52	81	0,41	↓	18	0,09	↓
1 osoba	126	0,72	130	0,66	↓	128	0,64	↓
2-9 osób	653	3,76	767	3,87	↑	725	3,63	↓
10-49 osób	4 450	25,60	5 310	26,82	↑	5 247	26,24	↓
50-99 osób	2 750	15,82	3 167	15,99	↑	3 258	16,29	↑
100-499	5 491	31,58	6 452	32,59	↑	6 533	32,67	↑
500-999	1 451	8,35	1 553	7,84	↓	1 668	8,34	↑
1.000-4.999	1 602	9,21	1 614	8,15	↓	1 746	8,73	↑
5.000-9.999	316	1,82	315	1,59	↓	306	1,53	↓
10.000-49.999	294	1,69	266	1,34	↓	234	1,17	↓
50.000-99.999	67	0,39	71	0,36	↓	62	0,31	↓
100.000-999.999	80	0,46	59	0,30	↓	63	0,32	↑
1-12 mln	15	0,08	15	0,08	–	10	0,05	↓

SUMA	17 385	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

W tabeli 79 przedstawiono porównanie kategorii populacji docelowych działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2021 i 2022. W roku 2022 stwierdzono wzrost udziału działań skierowanych do grup wyselekcjonowanych. W roku 2023 stwierdzono wzrost udziału działań skierowanych do seniorów oraz do dzieci i młodzieży łącznie.

Tabela 79. Kategorie populacji docelowych dla działań (liczba i procent)

Kategorie	2021		2022			2023		
	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
Grupy wyselekcjonowane	6 770	38,94	16 237	82,01	↑	12 601	63,0	↓
Seniorzy	613	3,53	167	0,84	↓	171	0,9	↑
łącznie dzieci i młodzież	5 240	30,14	3 660	18,48	↓	3 717	18,6	↑
Uczniowie SP	313	1,80	28	0,14	↓	1	0,0	↓
Razem uczniowie i młodzież	719	4,14	66	0,33	↓	1	0,0	↓
Młodzież	186	1,07	9	0,05	↓	3	0,0	↓
Suma (młodzież i dorośli)	6	0,03	0	0,00	↓	1	0,0	↓
Przedszkolaki					↓			↓
– dzieci w wieku 3-6 lat	61	0,35	4	0,02		0	0,0	
Dzieci małe – dzieci do 3 r.ż.	11	0,06	3	0,02	↓	0	0,0	↓
Kobiety w ciąży	12	0,07	1	0,01	↓	0	0,0	↓
nie określono	100	0,58	83	0,42	↓	46	0,2	↓

* Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ te same działania mogą być adresowane do kilku populacji docelowych

5.3.7. REALIZATOR INTERWENCJI

W tabeli 80 przedstawiono porównanie rodzajów podmiotów realizujących interwencje w latach 2021-2023. W roku 2022 stwierdzono niewielki wzrost udziału interwencji realizowanych przez starostwa powiatowe, urzędy miast i urzędy wojewódzkie. W roku 2023 stwierdzono niewielki wzrost udziału interwencji realizowanych przez urzędy gminy, urzędy miast, urzędy marszałkowskie i urzędy wojewódzkie.

Tabela 80. Realizatorzy interwencji prowadzonych przez JST w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Realizator interwencji	2021		2022			2023		
	Liczba	Procent	Liczba	Procent	Zmiana	Liczba	Procent	Zmiana
Starostwo Powiatowe	1 862	14,59	2 124	15,33	↑	1 976	14,66	↓
Urząd Gminy	4 490	35,19	4 769	34,42	↓	4 683	34,75	↑
Urząd Gminy i Miasta	739	5,79	715	5,16	↓	641	4,76	↓
Urząd Miasta	5055	39,61	5631	40,64	↑	5 546	41,16	↑

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

Urząd Marszałkowski	591	4,63	588	4,24	↓	599	4,45	↑
Urząd Wojewódzki	24	0,19	28	0,20	↑	30	0,22	↑
SUMA	12 761	100	13 855	100	↑	13 475	100	↓

5.3.8. ELEMENTY PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

W roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono następujące redukcje udziału poszczególnych ścieżek interwencji:

- Badania naukowe z 0,02% (n=4) w 2021 roku do 0,01% (n=2) w roku 2022;
- Legislacja z 0,02% (n=4) w roku 2021 do 0,01% (n=2) w roku 2022;
- Monitorowanie i ocena stanu zdrowia populacji z 0,03% (n=5) w roku 2021 do 0,01% (n=1) w roku 2022;
- Nadzór sanitarno-epidemiologiczny z 0,32% (n=55) w roku 2021 do 0,25% (n=50) w roku 2022.

Udział działań prozdrowotnych wzrósł z 99,49% (n=17296) w 2021 roku do 99,59% (n=19719) w roku 2022.

Udział kształcenia kadr ochrony zdrowia pozostał na zbliżonym poziomie 0,12%.

W roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono nieznaczne wzrosty udziału następujących elementów:

- Badania naukowe z 0,01% (n=2) w roku 2022 do 0,02% (n=4) w roku 2023;
- Działania prozdrowotne z 99,59% (n=19719) w roku 2022 do 99,77% (n=19 952) w roku 2023.
- Kształcenie kadr ochrony zdrowia z 0,12% w roku 2022 do 0,13% (n=25) w roku 2023.

W roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono następujące redukcje udziału poszczególnych ścieżek interwencji:

- Nadzór sanitarno-epidemiologiczny z 0,25% (n=50) w roku 2022 do 0,08% (n=15) w roku 2023.

Udział legislacji oraz monitorowania i oceny stanu zdrowia w populacji pozostał na zbliżonym poziomie 0,01%.

5.3.9. PODMIOT FINANSUJĄCY DZIAŁANIA(RODZAJ)

W tabeli 81 przedstawiono porównanie liczby działań w zależności od rodzaju podmiotu finansującego w latach 2021-2023. W roku 2022 stwierdzono zwiększenie udziału finansowania działań ze strony fundacji, szkół, przedszkoli, jednostek inspekcji sanitarnej, starostw powiatowych, urzędów gminy i oddziałów wojewódzkich NFZ. W roku 2023 stwierdzono zwiększenie udziału finansowania działań ze strony poradni psychologiczno-pedagogicznych, urzędy marszałkowskie, urzędy miasta, urzędy miasta i gminy, stowarzyszenia i oddziały wojewódzkie NFZ.

Tabela 81. Liczba działań w zależności od rodzaju podmiotu finansującego Rodzaj podmiotu finansującego działania w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Podmiot finansujący interwencje (rodzaj)	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
Fundacja	31	0,24	59	0,30	↑	59	0,30	↓
Szkoła	508	3,98	963	4,86	↑	899	4,50	↓
Ministerstwo	79	0,62	104	0,53	↓	87	0,44	↓
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	71	0,56	99	0,50	↓	123	0,62	↑
Przedszkole	27	0,21	84	0,42	↑	59	0,30	↓
PIS	6	0,05	24	0,12	↑	8	0,04	↓
Starostwo Powiatowe	230	1,80	2 009	10,15	↑	1 965	9,83	↓
Urząd Gminy	4 219	33,06	6 705	33,86	↑	6 489	32,45	↓
Urząd Marszałkowski	571	4,47	798	4,03	↓	913	4,57	↑
Urząd Miasta	4 712	36,93	7 039	35,55	↓	7 247	36,24	↑
Urząd Miasta i Gminy	569	4,46	879	4,44	↓	970	4,85	↑
Stowarzyszenie	1 215	9,52	189	0,95	↓	216	1,08	↑
Oddział wojewódzki NFZ	17	0,14	48	0,24	↑	62	0,31	↑
Urząd Wojewódzki	206	1,61	110	0,56	↓	88	0,44	↓
inne	300	2,35	690	3,48	↑	813	4,07	↑
SUMA	12 761	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

5.3.10. KWOTA FINANSOWANIA I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ

W tabeli 82 przedstawiono porównanie liczby działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023 w zależności od wysokości kwoty finansowania. Stwierdzono, że w roku 2022 wzrósł udział działań bezkosztowych oraz działań z kwotami finansowania z przedziału 500-999 zł., 30.000-999.999 zł. i z przedziału 5.000.000-9.999.999 zł. W roku 2023 wzrósł udział działań z kwotami finansowania z przedziału 500-999 zł., 1.000-4.999 zł., 5.000-9.999 zł., 10.000-29.999 zł., 100.000-299.999 zł., 300.000-499.999 zł., 1.000.000-4.999.999 zł. i z przedziału 5.000.000-9.999.999 zł.

Tabela 82. Liczba działań w zależności od wysokości kwoty finansowania w latach 2021-2023 (liczba i procent)

Kwota finansowania	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
0	2 022	11,61	2 964	14,97	↑	2 782	13,91	↓
<500	1 186	6,83	765	3,86	↓	735	3,68	↓
500-999	671	3,87	787	3,97	↑	805	4,03	↑
1.000-4.999	4 027	23,16	4 305	21,74	↓	4 351	21,76	↑
5.000-9.999	2 195	12,63	2 405	12,15	↓	2 474	12,37	↑
10.000-29.999	3 284	18,89	3 658	18,47	↓	3 731	18,66	↑
30.000-49.999	1 116	6,42	1 388	7,01	↑	1 375	6,88	↓
50.000-99.999	1 108	6,37	1 388	7,01	↑	1 398	6,99	↓
100.000-299.999	1 009	5,80	1 253	6,33	↑	1 395	6,98	↑
300.000-499.999	228	1,31	287	1,45	↑	323	1,62	↑
500.000-999.999	213	1,23	260	1,31	↑	258	1,29	↓
1.000.000-4.999.999	225	1,29	233	1,18	↓	254	1,27	↑
5.000.000-9.999.999	40	0,23	55	0,28	↑	57	0,29	↑
10.000.000-99.999.999	61	0,35	52	0,26	↓	60	0,30	↑
SUMA	17 385	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

W tabeli 83 przedstawiono porównanie liczby działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023 w zależności od źródeł finansowania. Stwierdzono, że w roku 2022 wzrósł udział działań bez podanego źródła finansowania, działań finansowanych z budżetu JST, budżetu państwa, dotacji podmiotowych i środków unijnych. W roku 2023 wzrósł udział działań bez podanego źródła finansowania, działań finansowanych z budżetu JST i dotacji podmiotowych.

Tabela 83. Liczba działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w latach 2021-2023 w zależności od źródła finansowania (liczba i procent)

Źródło finansowania	2021		2022		Zmiana	2023		Zmiana
	Liczba	Procent	Liczba	Procent		Liczba	Procent	
Brak źródła finansowania	459	3,60	1 067	5,39	↑	1 115	5,58	↑
Budżet JST	10 745	84,20	16 974	85,73	↑	17 299	86,50	↑
Budżet państwa	112	0,88	463	2,34	↑	367	1,84	↓
Dotacje podmiotowe	177	1,39	315	1,59	↑	343	1,72	↑
Inne	1 068	8,37	601	3,04	↓	539	2,70	↓
Środki unijne	106	0,83	239	1,21	↑	212	1,06	↓
Państwowe fundusze celowe	94	0,73	141	0,71	↓	123	0,62	↓
SUMA	12 761	100	19 800	100	↑	19 998	100	↑

5.3.11. CAŁKOWITY KOSZT REALIZACJI INTERWENCJI

W tabeli 84 przedstawiono średni całkowity koszt realizacji interwencji w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2021.

Tabela 84. Średni całkowity koszt (w PLN) realizacji interwencji w roku 2021 w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ

Województwo	Cel operacyjny NPZ						zad. wspierające
	nd-łącznie	1-łącznie	2-łącznie	3-łącznie	4-łącznie	5-łącznie	
Dolnośląskie	116 556	979 651	92 598	53 284	132 115	180 769	15 000
Kujawsko-pomorskie	162 541	174 807	179 342	172 861	421 983	269 018	114 290
Lubelskie	25 633	19 244	52 423	66 955	74 083	4 518 080	-
Lubuskie	2 303 479	62 173	35 861	18 322	78 499	772 527	-
Łódzkie	113 016	105 610	65 473	37 136	101 764	187 236	2 530
Małopolskie	83 154	250 217	70 857	106 158	93 071	1 118 250	14 113
Mazowieckie	350 365	6 141 740	113 885	995 558	372 948	597 158	355 496
Opolskie	942 210	95 278	324 619	49 573	77 303	375 476	11 975
Podkarpackie	39 797	76 484	35 914	9 520	27 278	1 368 123	10 059
Podlaskie	-	419 001	114 884	51 767	2 525 443	345 792	8 532
Pomorskie	168 187	103 936	157 562	99 857	312 869	728 065	39 547
Śląskie	81 161	250 257	210 913	325 316	778 665	1 311 318	-
Świętokrzyskie	87 553	98 145	389 777	28 549	133 012	247 117	493 050
Warmińsko-mazurskie	68 460	189 161	272 680	112 099	164 709	395 730	-
Wielkopolskie	214 431	120 022	82 797	42 499	26 269	486 998	718 942
Zachodniopomorskie	128 245	301 801	113 363	320 776	593 677	2 970 774	7 275

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

W tabeli 85 przedstawiono średni całkowity koszt realizacji interwencji w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2022 wraz z oznaczeniami dynamiki zmian. W większości przypadków kombinacji celów i województw, tj. w 64 na 112 kombinacji (57,14%) średni koszt realizacji interwencji w roku 2022 nie był większy od kosztu w roku 2021.

Tabela 85. Średni całkowity koszt (w PLN) realizacji interwencji w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2022

Województwo	Cel operacyjny NPZ						zad. wspierające
	nd-łącznie	1-łącznie	2-łącznie	3-łącznie	4-łącznie	5-łącznie	
Dolnośląskie	795 238(↑)	202 228(↓)	32 533(↓)	120 824(↑)	160 160(↑)	59 909(↓)	0(↓)
Kujawsko-pomorskie	231 626(↑)	191 894(↑)	100 584(↓)	729 101(↑)	254 636(↓)	155 614(↓)	12 9901(↑)
Lubelskie	20 943(↓)	31 470(↑)	11 257(↓)	125 423(↑)	10 215(↓)	390 976(↓)	0
Lubuskie	74 569(↓)	43 678(↓)	18 733(↓)	59 054(↑)	1 782 300(↑)	2 924 263(↑)	0
Łódzkie	156 524(↑)	309 494(↑)	43 006(↓)	38 167(↑)	383 338(↑)	596 888(↑)	12 000(↑)
Małopolskie	299 801(↑)	108 015(↓)	117 139(↑)	392 305(↑)	691 141(↑)	4 415(↓)	18 152(↑)
Mazowieckie	755 231(↑)	148 108(↓)	103 574(↓)	627 574(↓)	442 783(↑)	1 363 540(↑)	352 820(↓)
Opolskie	47 579(↓)	399 509(↑)	85 619(↓)	66 231(↑)	2 518 164(↑)	58 370(↓)	0(↓)
Podkarpackie	116 657(↑)	48 325(↓)	16 604(↓)	46 967(↑)	681 878(↑)	149 185(↓)	0(↓)
Podlaskie	272 378(↑)	65 169(↓)	37 343(↓)	290 314(↑)	789 393(↓)	0(↓)	61 576(↑)
Pomorskie	117 495(↓)	356 189(↑)	132 656(↓)	441 429(↑)	484 936(↑)	184 406(↓)	0(↓)
Śląskie	356 953(↑)	144 121(↓)	372 159(↑)	162 660(↓)	218 315(↓)	53 157(↓)	0
Świętokrzyskie	6 023(↓)	47 819(↓)	15 674(↓)	70 947(↑)	121 099(↓)	42 797(↓)	6 700(↓)
Warmińsko-mazurskie	529 890(↑)	163 039(↓)	187 201(↓)	25 085(↓)	85 341(↓)	85 942(↓)	90 409(↑)
Wielkopolskie	45 737(↓)	162 238(↑)	741 283(↑)	176 019(↑)	142 539(↑)	97 702(↓)	160 000(↓)
Zachodniopomorskie	220 442(↑)	147 063(↓)	27 173(↓)	12 249(↓)	454 939(↓)	105 498(↓)	3 800(↓)

↑ - wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem; ↓ - spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem

W tabeli 86 przedstawiono średni całkowity koszt realizacji interwencji w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2023 wraz z oznaczeniami dynamiki zmian. W większości przypadków kombinacji celów i województw, tj. w 61 na 112 kombinacji (54,46%) średni koszt realizacji interwencji w roku 2023 nie był większy od kosztu w roku 2022.

Tabela 86. Średni całkowity koszt (w PLN) realizacji interwencji w poszczególnych województwach w zależności od celu operacyjnego NPZ w roku 2023

Województwo	Cel operacyjny NPZ						zad. wspierające
	nd-łącznie	1-łącznie	2-łącznie	3-łącznie	4-łącznie	5-łącznie	
Dolnośląskie	109756(↓)	96846(↓)	208236(↑)	86580(↓)	130534(↓)	364227(↑)	0
Kujawsko-pomorskie	69098(↓)	245366(↑)	270651(↑)	185837(↓)	533965(↑)	617129(↑)	2487910(↑)
Lubelskie	654210(↑)	22095(↓)	39490(↑)	19359(↓)	29234(↑)	98128(↓)	0

Lubuskie	108992(↑)	117519(↑)	58593(↑)	17640(↓)	179069(↓)	230930(↓)	11058839(↑)
Łódzkie	904116(↑)	234473(↓)	110362(↑)	485076(↑)	116679(↓)	2137641(↑)	0(↓)
Małopolskie	0(↓)	282783(↑)	150944(↑)	136881(↓)	66503(↓)	640662(↑)	0(↓)
Mazowieckie	60122(↓)	967435(↑)	170431(↑)	447864(↓)	341388(↓)	1305299(↓)	54901(↓)
Opolskie	70461(↑)	66023(↓)	105044(↑)	88077(↑)	79170(↓)	638389(↑)	11900(↑)
Podkarpackie	88123(↓)	129913(↑)	44257(↑)	13374(↓)	28723(↓)	733619(↑)	3300(↑)
Podlaskie	0(↓)	86589(↑)	274025(↑)	71906(↓)	378740(↓)	1343235(↑)	0(↓)
Pomorskie	203146(↑)	223534(↓)	193867(↑)	127481(↓)	74156(↓)	398772(↑)	0
Śląskie	63403(↓)	355741(↑)	185416(↓)	495269(↑)	307012(↑)	172336(↑)	0
Świętokrzyskie	610078(↑)	13181(↓)	88096(↑)	10925(↓)	44823(↓)	12116(↓)	2530(↓)
Warmińsko-mazurskie	1862073(↑)	464889(↑)	841745(↑)	206296(↑)	14375(↓)	69497(↓)	0(↓)
Wielkopolskie	45 737	162 238	741 283	176 019	142 539	97 702	160 000
Zachodniopomorskie	220 442	147 063	27 173	12 249	454 939	105 498	3 800

↑ - wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem; ↓ - spadek w porównaniu z ubiegłym rokiem

W analizie porównawczej dotyczącej działań i interwencji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego konieczne było dodanie tabel dodatkowych w stosunku do raportu z roku ubiegłego. Z tego względu w stosunku do raportu z ubiegłego roku w raporcie bieżącym zmieniły się numery kolejnych tabel. W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie numerów tabel w raporcie dotyczących zadań i interwencji realizowanych w roku 2022 i odpowiadających im numerom tabel w raporcie za rok 2023.

Tabela 87. Zestawienie nr tabel w raporcie dot. zadań i interwencji realizowanych w roku 2022 i odpowiadających im nr tabel w raporcie dot. zadań i interwencji realizowanych w roku 2023

Rok	
2022	2023
nr 67	nr 68
nr 68	nr 69
nr 69	nr 70
nr 70	nr 71
nr 71	nr 72
nr 72	nr 74
nr 73	nr 76
nr 74	nr 77
nr 75	nr 78
nr 76	nr 79
nr 77	nr 80
nr 78	nr 81
nr 79	nr 82

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

nr 80	nr 83
nr 81	nr 84
nr 82	nr 85

6. PODSUMOWANIE

1. Rok 2023 jest kolejnym rokiem wprowadzania sprawozdań przez przedmioty do systemu Profibaza. Dane przeanalizowane w tym roku zostały też wzbogacone o analizę porównawczą ze sprawozdaniami za 2022 rok, co umożliwiło monitorowanie zmian w sprawozdawanych interwencjach i działaniach w czasie.
2. W roku 2022 w porównaniu z rokiem 2021 stwierdzono wzrost liczby interwencji i działań realizowanych przez podmioty centralne i przez jednostki samorządu terytorialnego.
3. W roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 stwierdzono wzrost liczby działań realizowanych przez podmioty centralne i przez jednostki samorządu terytorialnego.
4. Podmioty centralne w roku 2023 w największej liczbie przypadków realizowały interwencje w odniesieniu do celu operacyjnego nr 4, tj. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne, a jednostki samorządu terytorialnego – w odniesieniu do celu operacyjnego nr 2, tj. Profilaktyka uzależnień.
5. Najwięcej działań i interwencji realizowanych przez podmioty centralne i przez jednostki samorządu terytorialnego to działania i interwencje długotrwałe, trwające rok.
6. Najczęściej realizowane ścieżki interwencji sprawozdawane przez podmioty centralne i jednostki samorządu terytorialnego to działania prozdrowotne.
7. Podmioty centralne realizowały interwencje przede wszystkim na terenie powiatu lub kilku powiatów, a jednostki samorządu terytorialnego – na terenie gminy lub kilku gmin.
8. W przypadku podmiotów centralnych większość działań była realizowana przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w oparciu o ustawę z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej były też podmiotami finansującymi większość działań.
9. Najwięcej interwencji realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego to działania realizowane przez urzędy miasta. Urzędy miasta były również najczęściej podmiotami finansującymi działania. W większości przypadków działania były prowadzone w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
10. Interwencje prowadzone przez podmioty centralne w ramach celu operacyjnego nr 5, czyli Wyzwania demograficzne, wiązały się z największymi kosztami.

WNIOSKI

1. Jakość wprowadzonych sprawozdań poprawia się z każdym rokiem, zdarzające się nieścisłości w danych mają charakter marginalny. W sprawozdaniach za 2023 r. można zauważyć sporadyczny problem z określeniem liczebności populacji docelowej, poprawnym zaklasyfikowaniem zadań z zakresu zdrowia publicznego, jako interwencji i wprowadzeniem odpowiednio zrealizowanych działań w ramach tych interwencji (np. zdarzało się, że z interwencji wynikało, że jest to pojedyncze działanie, podczas gdy zostało wprowadzone, jako 3 różne działania lub interwencja była pojedynczą konferencją), a także poprawnym wprowadzeniem danych dotyczących kosztów i kwot finansowania interwencji/działania.
2. Zwraca uwagę mała liczba interwencji i działań dotyczących celu nr 3 realizowanych przez JC i JST, tj. promocja zdrowia psychicznego, zwłaszcza w kontekście wzrostowego trendu liczby prób samobójczych (załącznik, tabela 87) i utrzymującego się na zbliżonym poziomie wskaźnika liczby osób, których próby samobójcze zakończyły się zgonem (załącznik, tabela 88).
3. Jak wskazano poniżej w rekomendacjach, nadal potrzebne jest doskonalenie wiedzy realizatorów zarówno w odniesieniu do stosowanego prawa, jak i merytorycznego przygotowania oraz realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym programów polityki zdrowotnej czy samego procesu sprawozdawczości.
4. Należy zaznaczyć, że niniejsze opracowanie bazuje zwłaszcza na ocenie dostarczonego materiału sprawozdawczego w ujęciu ilościowym, dlatego zaprezentowane wyniki skupiają się na wymiarze liczbowym oceny sprawozdań z zadań z zakresu zdrowia publicznego.

REKOMENDACJE DLA MINISTRA ZDROWIA I POLITYK PUBLICZNYCH

Na podstawie przedstawionych w raporcie analiz, poniżej zaproponowano rekomendacje dotyczące podejmowania efektywnych interwencji z zakresu zdrowia publicznego.

1. Kontynuacja szkoleń wśród realizatorów interwencji i działań z zakresu zdrowia publicznego. Realizatorzy jako jeden z głównych problemów w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego wskazywali „brak zainteresowania ze strony grupy docelowej” (19,06% respondentów wskazało to jako istotną barierę). Realizatorzy mieli problem z identyfikacją grupy docelowej oraz kluczowych obszarów interwencji, by przynosiły one oczekiwane efekty. W opinii autorów poprawi to jakość realizowanych interwencji i działań oraz w dłuższym okresie pozytywnie wpłynie na realizację celu strategicznego Narodowego Programu Zdrowia.
2. Podtrzymuje się rekomendację z zeszłego roku dotyczącą wzmocnienia roli specjalisty posiadającego wykształcenie kierunkowe w dziedzinie zdrowia publicznego. Respondenci wskazywali problemy kadrowe jako jedną z ważniejszych przeszkód w realizacji zadań zakresu zdrowia publicznego. Ze względu na ograniczone zasoby kadrowe i finansowe proponuje się przeszkolenie jak

Zadanie realizowane ze środków Narodowego Programu Zdrowia
na lata 2021-2025, finansowane przez Ministra Zdrowia

największej liczby osób już zaangażowanych w takie działania, zarówno na terenach JST, jak i w podmiotach centralnych, by umożliwić realizację interwencji i działań w sposób bardziej efektywny.

Poza rekomendacjami dotyczącymi podejmowania efektywnych działań z zakresu zdrowia publicznego należy zwrócić uwagę na proces sprawozdawczy zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego. W 2022 r. nastąpiła zmiana systemu sprawozdawczego, obecnie wszystkie jednostki sprawozdają działania do Profibazy. Na podstawie analizy sprawozdań można zauważyć, że jest to system odmienny od poprzedniego z punktu widzenia Użytkowników. Podstawową zmianą jest wprowadzanie „interwencji” rozumianej zgodnie z ustawą o zdrowiu publicznym jako zadania oraz oddzielne dołączanie do nich działań. Jednak wciąż zdarzają się sytuacje mylnej interpretacji pewnych części formularza sprawozdawczego – w roku 2022 zwłaszcza w zakresie określenia interwencji (np. niektórzy realizatorzy wpisywali 1 interwencję i kilka działań, natomiast inni – kilka interwencji), liczebności grupy docelowej oraz kosztów (często realizatorzy wpisują koszty 0, co nie odzwierciedla realnych nakładów poniesionych na wykonanie danego zadania). Działania i interwencje są jednak określane przez podmioty sprawozdające na różnym poziomie szczegółowości, przez co jednostką analizy są zadania o różnym poziomie ogólności, np. Monitoring rynku oraz działania kontrolne w zakresie środków zastępczych to interwencja, która nie została podzielona na poszczególne działania, natomiast interwencja zrealizowana w ramach Światowego Dnia bez Tytoniu została podzielona na dwa szczegółowe działania, tj. zamieszczenie treści edukacyjnych w mediach społecznościowych i jako odrębne działanie – przygotowanie ulotki z tymi treściami. Dodatkowo mając na uwadze realizację celu strategicznego NPZ, w tym uwzględnienie skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19, warto byłoby uwzględnić w sprawozdawczości dodatkowo informację, czy realizowana interwencja odnosi się lub uwzględnia skutki zdrowotne ww. epidemii. Szczegółowo rekomendacje rozpisano poniżej:

1. Analizując dane z roku 2023, warto zauważyć, że w trakcie realizacji procesu sprawozdawczego zdarzały się błędy podczas wypełniania sprawozdań, jednak miały one charakter sporadyczny (np. mylne określenie liczby odbiorców działania albo wieku grupy docelowej w tygodniach zamiast w latach).
2. Należy rozważyć opracowanie kafeterii rodzajów grup docelowych przypisanych poszczególnym celom operacyjnym NPZ, co pozwoliłoby na bardziej szczegółowe i jednoznaczne wskazanie grupy docelowej beneficjentów prowadzonych działań.
3. Wskazane jest dalsze szkolenie realizatorów w zakresie realizacji i sprawozdawczości zadań z zakresu zdrowia publicznego.